

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra výtvarné výchovy

Diplomová práce

Bc. et Bc. Eva Schwanová

Vývoj muzejní pedagogiky v Památníku Petra Bezruče

(Představení Památníku Petra Bezruče a jeho aktivit
směrem k veřejnosti a školám)

Olomouc 2020

vedoucí práce: Mgr. Monika Dokoupilová

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem magisterskou diplomovou práci na téma *Vývoj muzejní pedagogiky v Památníku Petra Bezruče (Představení Památníku Petra Bezruče a jeho aktivit směrem k veřejnosti a školám)* vypracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použila.

V Olomouci dne

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě srdečně děkuji především vedoucí práce paní Mgr. Monice Dokoupilové za její ochotu, odborné vedení a zvláště za cenné rady, které jsem od ní dostala.

Vyjadřuji také své poděkování pracovníkům, kteří stáli u zrodu kulturně výchovné činnosti Památníku Petra Bezruče a snažili se co nejlépe zprostředkovat a předat kulturní bohatství návštěvníkům všech věkových kategorií a skupin. Děkuji také svým spolupracovníkům a členům mé rodiny, kteří mě v přípravě této práce podporovali.

Obsah

Úvod.....	6
TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 Památník Petra Bezruče.....	10
1.1 Vznik a založení Památníku Petra Bezruče.....	10
1.2 PPB v letech 1956–1966.....	11
2 Oslavy stého narození básníka – rok 1967.....	12
3 PPB a jeho sbírkotvorná a kulturně výchovná činnost.....	14
3.1 PPB v letech 1968–1977.....	14
3.2 PPB v letech 1978–1987.....	19
3.3 PPB v letech 1988–1997.....	20
3.4 PPB v letech 1998–2007.....	21
3.5 PPB v letech 2008–2017.....	22
3.6 PPB v letech 2018–2019.....	24
4 Expozice a výstavní prostory v PPB.....	26
4.1 Stálá expozice Život a dílo Petra Bezruče do roku 2019.....	26
4.2 Rekonstrukce stálé expozice.....	30
4.3 Rekonstrukce zahrady PPB.....	31
5 Literární komunikace.....	32
5.1 PPB v kontextu literární komunikace.....	32
5.2 Specifika literární edukace v Památníku Petra Bezruče.....	33
PRAKTICKÁ ČÁST.....	35
1 Představení edukačních programů v letech 2018 a 2019.....	36
1.1 Programy pro mateřské školy.....	38
1.2 Programy pro základní školy.....	42
1.3 Programy pro střední školy.....	58

1.4 Speciální programy pro školy.....	66
2 Ostatní formy edukace a jejich obsahová analýza.....	68
2.1 Programy a workshopy pro rodiny s dětmi.....	68
2.2 Literární vycházky.....	78
2.3 Programy pro seniory.....	79
2.4 Programy pro matky s dětmi v azylovém domě.....	81
2.5 Programy pro muže v azylovém domě.....	82
2.6 Speciální programy pro další skupiny osob.....	83
2.7 Biblioterapie.....	84
2. 8 Ostatní programy.....	86
3 Spolupráce PPB s pedagogy.....	90
3.1 Osobní kontakt.....	90
3.2 Semináře pro pedagogy.....	90
4 Výhled do budoucnosti.....	92
Závěr.....	94
Seznam použité literatury.....	97
Elektronické zdroje.....	101
Interní zdroje PPB.....	102
Zdroje obrazového materiálu.....	104
Seznam obrázků.....	105
Seznam příloh.....	106
Seznam použitých zkratk.....	107

ÚVOD

„Muzeum je ústav se specifickým posláním osvětovým, výchovným, a je proto samozřejmé, že výuka muzeologie musí být prostoupena i disciplínou pedagogickou.“

Jiří Neústupný¹

V současné době je nepřehledné množství zdrojů, které mohou člověka v mnohém obohatit. Literární muzea se svými edukačními programy k nim bezpochyby patří.

„Vzdělávací potřeby přitom pocítují děti, mládež i dospělí lidé a senioři. Domnívám se, že potřeba učit se a vyhledávat nové podněty, je přirozenou potřebou, avšak vyvstává zvláště v situacích, když dosavadní, vnitřně osvojené vědění neumožňuje člověku vyrovnat se s nějakou aktuální, často intenzivní zkušeností. Takovou zkušeností může být i návštěva muzejní expozice plné různých neznámých předmětů a nových, podmanivých podnětů.“²
A v tomto směru se dá jen těžko nahradit úloha muzejního edukátora.

Pracuji v Památníku Petra Bezruče v Opavě. Úkolem této instituce je vytvářet soupisy a propagovat bohatství literárních fondů. Dalším úkolem je digitalizace sbírkových fondů a provádění nové akvizice sběrem a vlastním výzkumem. V mé pracovní náplni je i muzejní edukace, kterou jsem si zvláště oblíbila. Přípravuji edukační programy pro dospělé i pro děti. Každý den se s nimi setkávám, často provádím návštěvníky z různých míst naší republiky i ty, kteří přicházejí do literárního muzea poprvé v životě. Proto cítím v této oblasti velkou zodpovědnost a na svou práci se důkladně připravuji. Vzdělávám se a také ráda experimentuji, zvláště se mi líbí využívat možnosti zážitkové pedagogiky.

Zajímá mě, jak se muzejní pedagogika v naší instituci vyvíjela, proto je záměrem mé diplomové práce popsat činnost Památníku Petra Bezruče v kulturně výchovné oblasti od počátku jeho vzniku až do roku 2019. Přestože pojem muzejní pedagogika nebyl ještě v začátcích působení této instituce používán, již tehdy se Památník Petra Bezruče zabýval muzejní edukací a dalšími aktivitami neformálního vzdělávání, které bych ráda v této práci

---

1 Jiřího Neústupného cituje ŠOPÁK, Pavel. Muzejní pedagogika. In: KNAPIK, Jiří a kol. *Vademecum muzeologie*, s. 116.

2 ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Expozice jako místo pro vzdělávání: metodika k tvorbě expozic zohledňujících vzdělávací potřeby návštěvníků*, s. 5.

představila.

V praktické části pak uvedu popis jednotlivých edukačních programů a workshopů, které jsem připravila a realizovala v letech 2018 a 2019 pro školy, specifické skupiny obyvatel i širokou veřejnost.

Cílem diplomové práce je tedy popsat, zmapovat a představit důležitou součást činnosti Památníku Petra Bezruče, jíž je kulturně výchovná činnost, která je v současné době prezentovaná pod názvem *muzejní pedagogika*.

Zároveň jsem si stanovila tyto dílčí cíle:

- Předložit praktické poznatky z muzejní pedagogiky, které jsem soustředila zejména v době mého působení v Památníku Petra Bezruče jako muzejní edukátorka.
- Inspirovat začínající pracovníky v muzeích, např. lektory, kurátory, edukátory, a dát jim podněty k jejich vlastní práci.
- Vytvořit archivní pomůcku – dílčí soupis, který by poskytl budoucím zájemcům a badatelům přehled o kulturně výchovné činnosti Památníku Petra Bezruče v dřívějším období.

V teoretické části práce popíši činnost Památníku Petra Bezruče v Opavě v několika etapách jeho existence a zaměřím se zvláště na kulturně vzdělávací aktivity. Představím také stálou expozici *Život a dílo Petra Bezruče* a výstavní prostory Památníku Petra Bezruče do roku 2019, a protože v současné době probíhá rekonstrukce výstavních prostor i zahrady, přidám náhled do budoucnosti.

Památník Petra Bezruče patří k nejvýznamnějším literárním muzeím na území naší vlasti, proto se v poslední kapitole teoretické části zaměřím na literární komunikaci – nejprve obecně a následně i na specifika literární komunikace v naší instituci.

Hlavním tématem praktické části budou edukační programy Památníku Petra Bezruče v letech 2018 a 2019. Mým záměrem je nejprve seznámit čtenáře s cíli edukačních programů, které jsem realizovala. Následně jednotlivé programy stručně představím a k některým z nich přidám podrobnější scénáře, jež mohou být návodem pro ty, kteří začínají podobné programy připravovat. Na stejném místě také popíši specifika edukačních programů, které jsem

připravovala pro různé další skupiny obyvatel.

Také bych ráda popsala zkušenosti ze spolupráce se školami a pedagogy – zmínila kladné i záporné stránky, ale hlavně to, jak jsme se vzájemně v tomto dvouletém období obohacovali.

I v praktické části přidám výhled do budoucnosti. Tentokrát se nebude týkat materiálního vybavení, ale mé osobní práce.

V přílohách připojím k nahlédnutí některé z letáků a pracovních listů k edukačním programům a zvláště dílčí soupis *fondu 70 - Všeobecné literární archiválie*, který vytvořím pro budoucí zájemce a badatele.

Přála bych si, aby diplomová práce, především pak její praktická část, nebyla samoúčelná, ale mohla dále posloužit všem, kteří se chtějí pro svou profesi muzejního edukátora inspirovat.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Památník Petra Bezruče

1.1 Vznik a založení Památníku Petra Bezruče

Začátky instituce, která stála u zrodu dnešního Památníku Petra Bezruče, nacházíme v dobrovolné kulturní organizaci, která se jmenovala *Malice opavská*. Jedním z hlavních úkolů tohoto spolku byla podpora českého školství, muzejnictví, vědeckého bádání a osvěty, a také podpora české literární produkce.

„Malice opavská se od jiných národně obranných jednot odlišovala programovou sbírkotvornou činností, která roku 1884 nalezla odezvu v ustanovení muzejního odboru Malice opavské, předstupni budoucího matičního muzea. Jeho zakladatelé Vincent Prasek a Josef Zukal si vytyčili za cíl shromažďovat doklady o minulosti Slezska. Reprezentovaly je například archeologické nálezy, předměty umělecké hodnoty či etnografický materiál. Základ etnografické sbírky matičního muzea tvořily předměty, které se vrátily z pražské Národopisné výstavy československé, pořádané v roce 1895. Na výstavu putovaly také písemné památky, které byly následně včleněny do matičního archivu.“³

V roce 1937 to byla právě *Malice opavská*, která dala podnět k umístění pamětní desky na rodném domě Petra Bezruče v Opavě, na Ostrožné ulici číslo 47. Básník Petr Bezruč, který se vlastním jménem jmenoval Vladimír Vašek, se zde narodil 15. září 1867. Tento rodný dům básníka byl na konci II. světové války značně poškozen, a proto byl zbourán. V roce 1946 *Malice opavská* založila *Společnost Petra Bezruče*, která si dala za úkol shromažďovat sbírky a dokumenty o životě a díle básníka Petra Bezruče a umožnit badatelům vydávat dílo Petra Bezruče. Ovšem jejím hlavním cílem bylo vybudování Bezručova muzea.⁴

V roce 1948 byla *Malice opavská* zrušena a jejím institucionálním nástupcem se stal *Slezský studijní ústav*. *Společnost Petra Bezruče* ovšem existovala až do roku 1953. Poté byla zrušena z důvodu zákazu spolkové činnosti v Československé republice. Podle návrhu likvidační valné hromady *Společnosti Petra Bezruče* převzal úkoly Slezský studijní ústav v Opavě, v němž vzniklo samostatné oddělení Petra Bezruče. Slezský studijní ústav nebyl svým zaměřením muzejní institucí, a proto nebylo v jeho silách vytvořit novou expozici.

---

3 HANIČÁK, Ondřej a Martin Janák. *Malice opavská a spolkový život ve Slezsku: příležitostný tisk*.

4 KLÉZLOVÁ, Martina. *Průvodce Památníkem a Srubem Petra Bezruče Slezského zemského muzea*.

Proto již od roku 1953 byly dány podněty na spolupráci se Slezským muzeem anebo na začlenění tohoto oddělení pod Slezské muzeum. Tyto návrhy byly zamítnuty Ministerstvem kultury, a tak dále pokračovalo budování nového muzea pod vedením Slezského studijního ústavu.⁵

Památník Petra Bezruče se začal stavět v roce 1955. V tomtéž roce se sešla 31. října ve Slezském studijním ústavu vědecká rada Památníku Petra Bezruče a účastníci projednávali důležité otázky, které se např. týkaly budoucnosti instituce a její další práce v oblasti badatelské, organizační i popularizační. Výsledkem jednání bylo schválení zprávy o činnosti Památníku Petra Bezruče za uplynulé období a diskuze o jeho slavnostním otevření. Účastníci rovněž nastínili program činnosti do budoucna. Prioritou mělo být vydání díla básníka Petra Bezruče ve třech prvních svazcích a Dr. Drahomír Šajtar byl pověřen vypracováním jeho životopisu. Vědeckou radu představovali profesor Viktor Ficek, docent Dr. Oldřich Králík, profesor ing. Břetislav Pračka, Dr. Drahomír Šajtar a docent Dr. Arthur Závodský. Jako hosté se zasedání zúčastnili Jaromír Dvořák a Dr. Bohumil Sobotík.⁶

V druhé polovině prosince roku 1955 došlo k montáži a instalaci nábytku, např. vitrín, a od 1. 1. 1956 k pracím na vlastní instalaci. Slavnostní otevření Památníku Petra Bezruče se uskutečnilo v neděli 22. dubna 1956 za přítomnosti zástupců vlády, ministerstva kultury a dalších významných kulturních a politických institucí. Přítomni byli také hosté ze zahraničí a z celé naší republiky. Vedoucím Památníku Petra Bezruče se stal Drahomír Šajtar, který zde působil jako vedoucí do roku 1961.⁷

---

5 PFEFFER, Vladimír. K problematice sbírkotvorné činnosti Památníku Petra Bezruče II. *Časopis Slezského zemského muzea*, s. 267.

6 *Listy Památníku Petra Bezruče*, 1955, s. 4.

7 *Listy Památníku Petra Bezruče*, 1954, s. 3.

1.2 PPB v letech 1956–1966

Po otevření Památníku Petra Bezruče v roce 1956 byla hlavní pozornost instituce věnována přípravám na oslavy devadesátých narozenin Petra Bezruče. Památník Petra Bezruče se stal v důsledku reorganizace Slezského studijního ústavu v Opavě a jeho přechodu do Československé akademie věd (ČSAV) samostatným krajským zařízením, a to od 1. dubna 1958. Po stránce ekonomické spolupracoval se Slezským muzeem a významným mezníkem se stal 30. červenec 1958, kdy se konalo setkání členů nové vědecké rady. Toto setkání se uskutečnilo v Památníku Petra Bezruče a členové projednávali zejména otázky, které se týkaly pozůstalosti Petra Bezruče.⁸

Hlavním posláním instituce byla péče o dílo básníka Petra Bezruče a šíření jeho odkazu, například prostřednictvím tisku. Rok 1958 byl rovněž významný i z dalšího důvodu. Z iniciativy Památníku Petra Bezruče vznikl literární festival *Bezručova Opava*, který je v současnosti jedním z nejstarších festivalů na území Česka.⁹ Poprvé se konal ve dnech 19.–21. září 1958.¹⁰ Každoročně se při něm v Opavě scházejí významné osobnosti z kulturní i vědecké oblasti a probíhá množství kulturních a společenských akcí. V rámci konání festivalu se také uděluje někomu z těch, kdo se významným způsobem zasloužili o rozvoj kultury v regionu, *Cena Petra Bezruče*.¹¹

---

8 Porady o textu Slezských písní. In: *Listy PPB*, 1961, s. 6.

9 ROTREKL, Petr. *Bezručova Opava – O festivalu Bezručova Opava* [online].

10 VI. Bezručova Opava. In: *Listy PPB*, 1963, s. 6.

11 PETERKOVÁ, Eva a kol. *Opavsko: průvodce, příroda, historie, památky, informace*, s. 81.

2 Oslavy stého narození básníka – rok 1967

Památník Petra Bezruče se již měsíce předem aktivně připravoval na významnou událost, kterou byly oslavy 100. výročí narození Petra Bezruče. Oslavy měly vyvrcholit v září roku 1967 a kromě práce v oblasti kulturně výchovné se pracovníci Památníku soustředili v rámci příprav také na rozvoj výzkumné a ediční činnosti.

Jak uvádí Barbora Šenfaldová,¹² oslavy stého výročí narození Petra Bezruče se staly v roce 1967 nejdůležitější společenskou událostí roku a jako jediné výročí bylo komisí UNESCO dáno mezi světová kulturní výročí v letech 1967–1968. Toto výročí narození básníka se slavilo již od ledna roku 1967 a trvalo celý rok. Program oslav se soustředil na dílo básníka, jeho vliv na jiné osobnosti a jejich tvorbu. Konaly se různé konference, kulturně výchovné akce, zejména literární večery, literárně hudební večery, výstavy, přednášky a besedy. Bohatým dokladem kulturně výchovné práce tohoto období je dílčí soupis *fondu 70 – Všeobecné literární archiválie*, který jsem zpracovala a který je přílohou této práce.¹³

Významnou událostí u příležitosti stého výročí básníka bylo otevření nové expozice, která se nacházela v zrekonstruovaném Památníku Petra Bezruče. Tato expozice byla otevřena 15. září 1967 pod názvem *Život a dílo Petra Bezruče*. Investorem při rekonstrukci se stalo Ministerstvo kultury a informací a Krajský národní výbor v Ostravě. Cílem rekonstrukce bylo rozšířit provozní prostory a následně je využít jako dvě pracovny, knihovnu, depozitář, studovnu a halu. Tehdejším vedoucím pracoviště byl Jiří Urbanec.¹⁴

Scénář vypracoval Jaroslav Šmejkal¹⁵ na podkladě libreta, které bylo schváleno pracovníky Krajského národního výboru v Ostravě, Městského národního výboru v Opavě, Ministerstvem školství v Praze a odbornými pracovníky Památníku Petra Bezruče. Výtvarně architektonická úprava výstavy a její dramatické zaměření bylo hlavním předmětem zpracování scénáře, které mělo vyjádřit obdiv k dílu Petra Bezruče, přiblížit osobnost básníka

---

12 ŠENFALDOVÁ, Barbora. *Bezručova Opava (1958-2009): analýza dramaturgické, marketingové a ekonomické stránky festivalu*, s. 36.

13 *Fond 70 – Všeobecné literární archiválie* obsahuje dokumentaci vztahující se k literárnímu životu regionu mimo regionální autory. Viz příloha 20.

14 URBANEC, Jiří. Činnost Památníku v roce 1967. In: *Listy Památníku Petra Bezruče 1965–1971*, s. 147.

15 ŠMEJKAL, Jaroslav. *Památník Petra Bezruče: scénář, 7. 7. 1967*, s. 1.

a zároveň poskytnout příležitost literárněvědného studia pro badatele a odborné pracovníky.

Dramaturgickým záměrům byl podřízen výběr exponátů, jejichž vystavování, funkce a dobové i společenské souvislosti se staly hlavním předmětem výtvarného ztvárnění výstavy.¹⁶ Scénář vzhledem k literární povaze exponátů záměrně nepoužíval vysvětlující a doplňující texty, ale nahrazoval je citáty z původních dokumentů. Uvedené citáty byly ovšem upraveny tak, aby vyjadřovaly smysl výstavy, básníkovu osobnost a jeho dílo, jejich společenský, kulturní i mezinárodní význam.

Autor Jaroslav Šmejkal ve scénáři uváděl členění expozice¹⁷ na jednotlivé sekce. První sekce měla obsahovat čelo budovy, fasádu, vstupní prostor, představení Petra Bezruče jako literární senzaci doby, jeho život a rodinu, osobní památky, dílo Petra Bezruče i ve vztahu ke světové literatuře a atrium. V druhé sekci autor navrhoval umístit kinetickou expozici s doklady o životě a díle básníka, přednáškový prostor a variabilní expozici pro libovolná témata. V této sekci plánoval také kino. Ve třetí sekci měla vzniknout místnost pro vědeckou činnost a místnost pro technické zázemí.

---

16 Tamtéž.

17 ŠMEJKAL, Jaroslav. *Památník Petra Bezruče: scénář*, s. 2.

3 PPB a jeho sbírkotvorná a kulturně výchovná činnost

3.1 PPB v letech 1968–1977

Vlastní badatelská práce se v roce 1968 soustředovala na úpravy studie *Mladá léta Petra Bezruče*, na studium díla Miroslava Stoniše a na přípravné práce k tématu *Česká literatura devadesátých let*.¹⁸ Studii *Mladá léta Petra Bezruče* napsal v roce 1969 Jiří Urbanec se svými spolupracovníky a pozůstalost Miroslava Stoniše získal Památník Petra Bezruče v roce 1971. Dále se např. v roce 1969 pracoviště zabývalo výzkumem literárního života devadesátých let v souvislosti tvorbou Petra Bezruče.¹⁹

Důležitá událost proběhla 5. dubna 1968, kdy se konalo pravidelné setkání Vědecké rady Památníku Petra Bezruče. Setkání se uskutečnilo v Olomouci na filozofické fakultě a důvodem setkání byla dvoudenní literárněvědná konference s bezručovskou tematikou. Referát na téma *Bezručovské bádání do básnickovy smrti* přednesl Jiří Urbanec a příspěvek s názvem *Posledních deset let bezručovských výzkumů* přečetl Arthur Závodský.²⁰

Jak uvádí Vladimír Pfeffer,²¹ období sedmdesátých let znamenalo posílení kulturně výchovné práce v Památníku Petra Bezruče a probíhalo komplexně s ostatní činností. V této souvislosti se především v 1. polovině sedmdesátých let rozvíjely různé formy kulturně výchovných akcí Památníku Petra Bezruče, což se odrazilo ve zvýšeném počtu návštěvníků a také změnou jeho věkové struktury, a to výrazně směrem k mládeži. Např. z průměrné návštěvnosti kolem 2500 návštěvníků v Památníku Petra Bezruče v letech 1967–1971 dosáhla návštěvnost v dalších letech průměru 9000 návštěvníků (z toho kolem 6000 návštěvníků bylo v expozici).²² Rekordní roční návštěvnost – přes 12000 návštěvníků – byla výsledkem široké a různorodé kulturně výchovné činnosti Památníku Petra Bezruče, zvláště v tzv. doplňkových akcích. Tyto akce se většinou konaly v prostorách sálu Památníku Petra Bezruče, výjimečně v prostoru expozice. Z hlediska sociální struktury návštěvníků tvořila

---

18 Činnost Památníku v roce 1968. In: *Listy Památníku Petra Bezruče 1961-1971*, s. 175.

19 Činnost Památníku v roce 1969. In: *Listy Památníku Petra Bezruče 1961-1971*, s. 210.

20 Činnost Památníku v roce 1968. In: *Listy Památníku Petra Bezruče 1961-1971*, s. 175.

21 PFEFFER, Vladimír. *Život a dílo Petra Bezruče*, s.1.

22 Tamtéž, s. 2.

hlavní část organizovaná kolektivní skupina (školní mládež, rekreatanti, turisté) a dále výraznou složku tvořily individuální návštěvy (dospělí návštěvníci, turisté).²³

Zajímavým dokladem o příznivém ohlasu návštěvníků na výstavy a kulturní akce konané v tomto období, ale vzniklé již v roce 1953, jsou *Pamětní knihy*. Obsahují rukopisné záznamy a vlepené poznámky na různé akce a programy konané v Památníku Petra Bezruče.

První byla založena již v lednu v roce 1953.²⁴ Je zde např. nalepená pozvánka na I. večer Památníku Petra Bezruče. Jednalo se o přednášku *Nové prameny k historii Slezských písní*. Akce se konala 22. června od 19 hodin v přednáškové síni Slezského studijního ústavu (SSÚ).²⁵ Přednášejícím byl PhDr. Oldřich Králík, docent Univerzity Palackého v Olomouci. Následovaly další tzv. *Večery Památníku Petra Bezruče*. Každý večer měl své číslo. Jednalo se např. o přednášky významných českých historiků a literátů a byli zváni odborníci i ze zahraničí. Např. 22. února 1954 na IX. večeru Památníku Petra Bezruče přednášel na téma *Z tradycji proletariackiego internacjonalizmu na Ślasku Cieszyńskim i w Zaglegu Ostrawsko-karwińskim na przelomie XIX–XX w.* Mgr. Józef Chlebowczyk.²⁶ Významnou osobností byla také Zdenka Kadlecová,²⁷ která přednášela v rámci XV. večera Památníku Petra Bezruče na téma *Lidská tvář Petra Bezruče*. Přednáška se uskutečnila 31. května 1954 v přednáškové síni SSÚ v Opavě.

Druhá Pamětní kniha PPB byla založena 5.5. 1956.²⁸

16. února 1968 se v sále Památníku Petra Bezruče uskutečnila beseda opět se Zdenkou Kadlecovou–Tomáškovou. Na pozvánce bylo uvedeno *I. večer Památníku Petra Bezruče*.²⁹

2. května 1977 se konal již 54. večer Památníku Petra Bezruče, který připravila pracovnice Památníku Petra Bezruče Zdeňka Pfefferová.³⁰ Název zněl *Jistoty*.

---

23 Tamtéž, s. 2

24 *Pamětní kniha*. Památník Petra Bezruče, 1953–1980.

25 Tamtéž.

26 Tamtéž.

27 Zdenka Tomášková (Kadlecová), narozena 22. 10. 1929, byla osobní sekretářkou Petra Bezruče.

28 *Pamětní kniha*. Památník Petra Bezruče, 1956–1964.

29 *Pamětní kniha*. Památník Petra Bezruče, 1953–1980.

Programy se těšily velkému zájmu jak z řad odborníků, tak laiků. Pracoviště mělo svůj adresář pro posílání plakátů o večerech PPB, a tímto způsobem výborně propagovalo své akce. Za zmínku stojí i to, že se plakáty posílaly do všech opavských škol učňovského a středního typu.³¹

Adresář pro posílání plakátů o večerech PPB:³²

1. Krajský kabinet knihovnictví, Tyršova 9, 701 00 Ostrava 1
2. Památník národního písemnictví, Strahovské nádvoří, Praha–Hradčany
3. Literární archiv Památníku národního písemnictví, Strahovské nádvoří, Praha–Hradčany
4. Ústav pro českou a světovou literaturu ČSAV, Strahovské nádvoří, Praha–Hradčany
5. Ministerstvo kultury, Praha 1, Valdštejnský palác
6. Katedra české literatury, Filosofická fakulta UK, Krasnoarmějců 2, Praha
7. Katedra české literatury, Filosofická fakulta UJEP, Brno, Arna Nováka 1
8. Literární oddělení Moravského muzea, Šlingrovo náměstí 2, Brno
9. Ústav pro českou a světovou literaturu ČSAV, Šlingrovo náměstí 2, Brno
10. Odbor kultury KNV, náměstí Říjnové revoluce 1, 728 90 Ostrava
11. Ideologické oddělení KV KSČ, Gottwaldova ulice, Ostrava
12. Československá tisková kancelář, Ostrava, Puchmajerova 1
13. Nakladatelství Profil, Ostrava, Hollarova ulice
14. Svaz českých spisovatelů, Ostrava, třída Osvoboditelů 17
15. Dům tisku, Ostrava, Novinářská ulice

---

30 PhDr. Zdeňka Pfefferová byla pracovnící Památníku Petra Bezruče, která pracovala na kulturně-výchovném úseku, pořádala výklady pro školy v expozici a na výstavách a aktivně spolupracovala se školami.

31 Na základě soupisu *Adresář pro posílání plakátů o večerech PPB*.

32 Text je psán na bílém papíru A 4 strojopisem s rukopisnými poznámkami.

16. Katedra české literatury, Pedagogická fakulta, Ostrava
17. Čs. rozhlas, Šmerlova 2, Ostrava
18. Čs. televize, Šmeralova 8, Ostrava
19. Vlastivědný ústav Bruntál, zámek
20. Muzeum Jeseník
21. Městské muzeum Krnov
22. Ostravské muzeum, náměstí Lidových milicí, Ostrava
23. Vlastivědný ústav Frýdek–Místek, zámek
24. Vlastivědný ústav, muzeum Český Těšín
25. Slezský ústav ČSAV, knihovna, Nádražní okruh 31, Opava
26. Státní archiv, Sněmovní 1, Opava
27. Slezské divadlo, náměstí 1. máje, Opava
28. Odbor kultury ONV, náměstí P. Bezruče, Opava
29. Odbor školství a kultury, Městský národní výbor, náměstí 1. máje, Opava
30. Ideologické oddělení OV KSČ, Bezručovo náměstí, Opava
31. Okresní výbor Národní fronty, Gottwaldova ulice, Opava
32. Okresní archiv, Otická ulice, Opava
33. Památník slovenskej literatúry, Matice slovenská, Osloboditeľov 28, Martin
34. Literárny archív Matice slovenskej, Martin
35. Všechny učňovské a střední školy města Opavy
36. Redakce Rudého práva, Na Poříčí 30, 112 86 Praha 1
37. Redakce Rudého práva, Novinářská 3, 709 08 Ostrava
38. Redakce Nové svobody, Novinářská 3, 709 07 Ostrava
39. Stanice ČSD Opava východ
40. Stanice ČSD Opava západ

Kromě večerů se v Památníku Petra Bezruče připravovaly zajímavé výstavy, a to buď samostatně nebo např. v rámci Bezručovy Opavy.³³ Jak nalezneme v *Pamětní knize*,³⁴ tak např. 14. září roku 1969 v rámci *XII. Bezručovy Opavy* proběhla vernisáž výstavy Vincence Havla.³⁵ Na vernisáži byly předneseny Bezručovy básně v podání Jaroslava Vopálky, člena činohry Slezského divadla v Opavě. Vernisáž byla proložena hudebními vstupy Ostravského kvarteta.

Zajímavou akcí realizovanou v sále Památníku Petra Bezruče byla výstava *Kurt Gebauer – Sochy*. Zahájení proběhlo 9. dubna 1972. O umělci promluvil Dr. Vladimír Binar. Výstava potrvála do konce dubna 1972.³⁶

Témata jednotlivých výstav byla pestrá, pracovníci Památníku Petra Bezruče vytvářeli výstavy nejenom literární, ale i výtvarné anebo knihovnické. Dokladem uvedeného typu byla výstava *Opava a knižní kultura*, připravená pro návštěvníky ke zhlédnutí od 2. června 1974. Slavnostní projev přednesl Dr. Vilém Plaček, ředitel Slezského muzea v Opavě. Úvodní slovo zaznělo z úst Dr. Vladimíra Pfeffera, vedoucího PPB.³⁷ V kulturním programu vystoupili členové Slezského divadla Zdeňka Nejedlého v Opavě. Jak se uvádí v pozvánce, výstava trvala do konce roku 1974.

Při bližším zkoumání pozvánek na kulturně výchovné akce Památníku Petra Bezruče jsme byli překvapeni, že všechny akce byly doprovázeny další kulturní vložkou, většinou hudební. Jednalo se o vysoce profesionální zpěváky, herce, většinou působící ve Slezském divadle Zdeňka Nejedlého v Opavě, orchestry, pěvecké sbory, významné hosty, kteří měli např. úvodní slovo.

V tomto období Památník Petra Bezruče připravoval i besedy se spisovateli, významnými umělci a osobnostmi akademické půdy. Uvedme např. besedu se spisovatelkou

---

33 Festival Bezručova Opava vznikl na počest básníka Petra Bezruče. První ročník se konal v roce 1958.

34 *Pamětní kniha Památníku Petra Bezruče*, 1953–1980.

35 Vincenc Havel, 5. 4. 1906 Křtiny – 23. 2. 1992 Hradec nad Moravicí, sochař, představitel figurálního realismu.

36 Pozvánka nalepená vně knihy. *Pamětní kniha*. Památník Petra Bezruče, 1956–1964.

37 PhDr. Vladimír Pfeffer byl vedoucí Památníku Petra Bezruče v období let 1972–1990.

Ninou Bonhardovou.³⁸ Beseda vznikla ve spolupráci Památníku Petra Bezruče s Okresní knihovnou Petra Bezruče v Opavě. S autorkou hovořil a ukázky z její tvorby přečetl člen činohry Slezského divadla Zdeňka Nejedlého Opavě Emanuel Křenek. Na klavír hrál Roman Bonhard. Beseda se uskutečnila v Malém sále Domu osvěty Petra Bezruče v Opavě dne 21. května 1974.³⁹ Tato beseda je rovněž ukázkou spolupráce v kulturně výchovné oblasti i spolupráce dalšími institucemi.

3.2 PPB v letech 1978–1987

Ve sbírkotvorné oblasti Památníku Petra Bezruče přibylo v období let 1976–1980 třicet tisíc čtyři sta pět položek nových sbírek. Z nich přes 86% dokumentovalo život a dílo literárních osobností Severomoravského kraje. Zbývajících 14% přírůstků, tj. čtyři tisíce dvě stě padesát sedm položek se týkalo stanovené specializace. K významným přírůstkům patřilo získání pozůstalosti autorů Františka Karla Zemana, Bohuslava Četyny, Marie Glabazňové a Františka Bergmana. Nelze opomenout získání torza pozůstalostí autorů Augusta Scholtyse, Marie Stony a část písemného fondu spisovatele Miroslava Rafaje, který pocházel z Opavy.⁴⁰

„Značného rozvoje dosáhly umělecké a kulturní pořady. Jejich počet se proti předchozímu pětiletí zdvojnásobil, a to zejména díky mimořádné aktivitě Památníku Petra Bezruče. Na hranici únosnosti pohyboval se počet těchto kulturně výchovných akcí v letech 1977 a 1978, kdy jich bylo uskutečněno 100, tzn. o 20 více než v celé předchozí pětiletce. Vedle literárních a audiovizuálních pořadů to byly ovšem i hudební večery, organizované ZO SSM Slezského muzea. Z literárních večerů, připravovaných pracovníky Památníku Petra Bezruče, patřily k nejdůležitějším Plamen a růže (1976), pořad z revoluční české poezie, Dílna 77 (1977), pořad ze současné české poezie za účasti 12 autorů, kteří recitovali úryvky z vlastní tvorby, Jistoty (1977), pořad z angažované poezie, Dílna 78 (1978), obdobný program jako v roce předchozím. Hudební večery, pořádané ZO SSM Slezského muzea našly v kulturním životě opavské mládeže, třebaže nezapadaly do náplně činnosti Slezského muzea, významné místo, později se jich ujal Klub mladých ustavený u Městského domu kultury

---

38 Nina Bonhardová (vlastním jménem Anna Urbánková), 6. 3. 1907 – 30. 6. 1981, byla česká spisovatelka, novinářka a publicistka.

39 Pozvánka nalepená vně knihy. *Pamětní kniha*. Památník Petra Bezruče, 1953–1980.

40 PLÁČEK, Vilém. Slezské muzeum na cestě plánovitého rozvoje: 1976–1980. In: *Časopis Slezského muzea: vědy historické*, s. 16.

v Opavě.⁴¹

V roce 1987 se příležitost konání 100. večera⁴² z řady *Literárních večerů* Památníku Petra Bezruče v Opavě, stala podnětem k bilanci, nad velkou řadou specifických doplňkových programů Památníku Petra Bezruče. Zároveň přivedla pracovníky uvedené instituce k potřebnému zamyšlení, o dalších perspektivách a cestách příštího vývoje. Vyvolala i potřebu pracovního setkání zástupců vybraných Literárních muzeí tehdejšího ČSSR. Uvedené setkání se konalo ve dnech 12.–13. 5. 1987, jehož cílem bylo i kritické zhodnocení místa a funkce uvedených forem v celém systému výchovného působení muzeí a potřeby výměny zkušeností jednotlivých Literárních muzeí. Stoupající náročnost požadavků návštěvníků na úroveň kulturního života, vedla ke snaze o teoretické propracování celého množství otázek, které souvisely s přípravou a realizací uvedených typů kulturních akcí, a zejména s jejich specifickým muzejním pojetím. To rovněž podnítilo pracovníky Památníku Petra Bezruče hledat lepší a účinnější způsoby působení a nové prostředky i formy komunikace s návštěvníky. Pracovníci Památníku Petra Bezruče byli přesvědčeni o smyslu literárních večerů jako o procesu literárního života a o aktivizující roli literárního díla v jeho působení na návštěvníka.

3.3 PPB v letech 1988–1997

Z hlediska sbírkotvorného programu se Památník Petra Bezruče zaměřoval zejména na budování a doplňování bezručovského fondu v celostátní sběrné oblasti, k budování fondů autorů české literatury v oblasti širšího Ostravska a Slezska, k budování fondů autorů polské literatury v Severomoravském kraji a k budování fondů Československo–polských vztahů. Velkou pozornost věnoval také dokumentaci literární produkce nakladatelství *Profil*, činnosti *Svazu československých spisovatelů* a budováním fondu fónik literárních adaptací a původních literárních děl *Československého rozhlasu* v Ostravě. Sbírkotvorný program byl po roce 1989 např. rozšířen na tzv. „neoficiální literaturu“, a na činnost vydavatelství v regionu.⁴³

---

41 Tamtéž.

42 Název 100. literárního večera zněl: *Vzpomínat budeme, abychom se znovu dověděli: Zamyšlení ve verších a písních J. Kainara*. Účinkoval Alfréd Strojček, člen divadla E. F. Buriana v Praze. Premiéra 12. 5. 1987. Dvakrát se konala repríza.

43 PFEFFER, Vladimír. K problematice sbírkotvorné činnosti Památníku Petra Bezruče II. *Časopis Slezského zemského muzea*, s. 267.

Významným mezníkem byla realizace výstavy *Exilová literatura* (česká literatura za hranicemi vlasti), která vznikla ve spolupráci s vídeňským knihkupectvím Petra Pastrňáka ve dnech 9. 10. – 25. 11. 1990 a realizace výstavy *Sixty–Eight Publishers*, která byla převzata z Památníku národního písemnictví v Praze.

V tomto období vznikly také nové možnosti v souvislosti s vybavením Památníku Petra Bezruče videotechnikou. V oblasti prezentace výstav si pracoviště uvědomovalo jistou omezenost prostorem, který měl rozlohu 80 metrů čtverečních a dále stereotypem výstavního zařízení. Rovněž se opět prokázala výrazná potřeba kvalitního muzejního lektora, který by svým výkladem zpřístupnil výstavy zejména dětskému publiku. Předpokládaná doplňující úloha lektora byla sice realizována již v roce 1982, bohužel jen dočasně.⁴⁴ Snahou pracovníků Památníku Petra Bezruče bylo, aby expozice i výstavy měly nastálo svého lektora. To se podařilo zrealizovat 1. 4. 1988, kdy jsem do Památníku Petra Bezruče byla přijata jako lektorka a na tomto pracovišti působím doposud, dnes jako muzejní edukátorka.

3.4 PPB v letech 1998–2007

V devadesátých letech byly získány fondy autorů – emigrantů a disidentů, kteří nesměli svá díla v předchozím období vydávat. S výjimkou autora Leopolda Čady se ovšem jednalo o malé fondy. Byly však získány a do fondů přiřazeny významné doplňky k fondům již existujícím, např. fond Vojtěcha Martínka, Milana Rusinského anebo Viktora Ficka.⁴⁵ Mnohé fondy získané před účinností zákona 122/2000 Sb. neměly provedenou evidenci druhého stupně anebo ji měly zpracovanou pouze částečně. Hlavním cílem pracovníků Památníku Petra Bezruče bylo posílit povědomí o fondech, které se v této instituci nacházely, vypracovat k jednotlivým fondům soupisy a vytvořit souhrnný katalog všech fondů.⁴⁶

V kulturně výchovné oblasti probíhaly komentované prohlídky stálé expozice *Život a dílo Petra Bezruče* a ve výstavním prostoru se pořádaly výstavy s různou tematikou.

K nejvíce navštěvovaným patřily v tomto období tyto výstavy:

---

44 Tamtéž, s. 272.

45 Petr Bezruč – bard první, co promluvil. In: *Sborník z konference konané 21.– 22. září 2017 u příležitosti stého padesátého výročí narození Vladimíra Vaška*, s. 111.

46 Tamtéž.

1. *Také máte rádi Voskovce, Wericha a Ježka?* (3. 5. – 28. 5. 1999), 454 návštěvníků.⁴⁷
2. *Proměny Horního náměstí* (5. 5. – 4. 9. 2000), 1070 návštěvníků.
3. *Jiří Fogl – umělecká knižní vazba* (23. 4. – 28. 6. 2002), 752 návštěvníků.
4. *Josef Kremláček – knižní ilustrace, volná kresba* (1. 4. – 9. 6. 2003), 908 návštěvníků.
5. *Narodili se před 100 lety...* (1. 4. 2004 – 25. 6. 2004), 732 návštěvníků.
6. *Albín Brunovský – Theatrum mundi* (1. 9. 2005 – 30. 12. 2005), 1358 návštěvníků.
7. *Máchův Máj – věčná inspirace* (4. 5. 2006 – 28. 7. 2006), 706 návštěvníků.
8. *Obrázky z pohádek – Josef Paleček* (12. 9. 2006 – 24. 11. 2006), 618 návštěvníků.

3.5 PPB v letech 2008–2017

Od roku 2009 prošlo Slezské zemské muzeum, ke kterému patří i Památník Petra Bezruče, řadou změn. Tyto změny vycházely především ze střednědobé koncepce Slezského zemského muzea pro období let 2009–2014. Předkládaná koncepce se týkala všech činností provozovaných v Památníku Petra Bezruče a v obecné rovině vycházela z koncepce Slezského zemského muzea.

Na základě provedené analýzy podsbírky *Písemnosti a tisky* v roce 2011, se stalo hlavním úkolem Památníku Petra Bezruče, zajistit odborné zpracování sbírkových fondů a zaměřit se při tom zejména na Bezručovský archiv – literární archiválie, vztahující se k životu a dílu Petra Bezruče a dále na fondy pozůstalostí regionálních autorů. Dalším úkolem bylo vytvářet soupisy pozůstalostí autorů. Pro třídění sbírek začala být využívána praxe studentů Ostravské univerzity.

V roce 2012 prošla změnou i knihovna Památníku Petra Bezruče, kde byla přednostně zachována literatura regionálních autorů. Publikace, které nebyly z vědeckého a badatelského důvodu využívány, byly postupně elimitovány.⁴⁸

„Stávající expozice je po návštěvníky málo atraktivní a těžce uchopitelná. Naprostou většinu jejich návštěvníků tvoří středoškolská mládež, která přichází do Památníku seznámit

---

⁴⁷ *Kniha evidence návštěvnosti PPB*, interní zdroj.

⁴⁸ KLÉZLOVÁ, Martina a Markéta KOUŘILOVÁ. *Koncepce rozvoje Památníku Petra Bezruče 2012–2015(6)*, s. 10.

*se s životními osudy a dílem slezského básníka Petra Bezruče. Jedná se o cílovou skupinu, stávající pojetí expozice se na ni ovšem vůbec nezaměřuje. Situaci je možno vyřešit dvěma způsoby – minimalistickým pojetím – reinstalací expozice, nebo výrazným zásahem do vzhledu expozice – celkovou rekonstrukcí PPB. Upřednostňujeme vybudování další expozice věnující se dějinám a literatury Slezsku a přilehlém regionu.*⁴⁹

V oblasti sbírkotvorné, např. v roce 2016, byl v akvizičním plánu jednotlivých sbírek plánován nákup pozůstalosti ostravského spisovatele Jana Balabána a prioritou pracoviště bylo připravit akce a projekty k 150. výročí narození básníka Petra Bezruče.⁵⁰ V tomto období se začínají konat v Památníku Petra Bezruče i další akce pro veřejnost, např. celodenní akce k Mezinárodnímu dni muzeí, která se konala 21. 5. 2016. Tradiční velké akce jako *Slezská Muzejní noc* (10. 6. 2016) měla už bohatší program než v předchozím období, byla více interaktivnější a zohledňovala požadavky a přání zejména rodin s dětmi.

K významným událostem patřila příprava návrhu nové expozice ve *Srubu Petra Bezruče* na Ostravici, včetně zpracování tohoto návrhu, dále pak spolupráce s jinými muzejními institucemi, univerzitami a ostatními kulturními organizacemi. Rovněž po celé období probíhala řada edukačních programů pro školy a veřejnost. Novinkou byly sobotní workshopy k aktuálně probíhajícím výstavám: např. workshop *Kniha spatřila světlo světa* – 19. 3., 2. 4., 16. 4., 7. 5. a 10. 9. 2016 a workshop *Václav Kálík a jeho místo v české hudební kultuře* – 10. 12. 2016.⁵¹

U příležitosti 150. výročí narození básníka Petra Bezruče a zároveň v rámci 60. ročníku kulturního festivalu *Bezručova Opava*, se uskutečnila ve dnech 21.–22. 9. 2017 literárněvědná konference. Konferenci připravilo Slezské zemské muzeum – Památník Petra Bezruče ve spolupráci s katedrou České literatury a literární vědy Filozofické fakulty Ostravské univerzity. Téma konference bylo *Petr Bezruč – bard první, který promluvil*. Jako výstup z tohoto multioborového setkání odborníků a příznivců Petra Bezruče byl vytvořen sborník.

Kromě literárněvědné konference připravil Památník Petra Bezruče 12. září 2017

---

49 KLÉZLOVÁ, Martina a Markéta KOUŘILOVÁ. *Koncepce rozvoje Památníku Petra Bezruče 2012–2015(6)*, s. 10.

50 KLÉZLOVÁ, Martina. *Vyhodnocení činnosti a plán činnosti Památníku Petra Bezruče na rok 2016*.

51 Tamtéž.

velkou výstavu s názvem *Petr Bezruč – bard první, co promluvil*. Tento unikátní výstavní projekt vznikl za podpory Ministerstva kultury ČR, Akademie věd ČR a Nadace Landek.⁵² Poněvadž se jednalo o velkou výstavu, byla realizována v Historické výstavní budově, což je jeden z areálů Slezského zemského muzea. V rámci této výstavy si mohli návštěvníci rovněž prohlédnout osmdesát jedna originálů ilustrací, které výtvarně doprovázely nové vydání básnické sbírky *Slezské písně*. Uvedená básnická sbírka byla po mnoha letech opět vydána a její výjimečnost je zejména v tom, že každá báseň sbírky je ilustrována jiným výtvarníkem. Některé z básní Petra Bezruče se tak vůbec poprvé dočkaly výtvarného zpracování. Kniha také vznikla za podpory Ministerstva kultury ČR a Nadace Landek.⁵³

Kromě uvedených činností se pracovníci Památníku Petra Bezruče věnovali plnění úkolů z programu věda a výzkum, publikační činnosti a další odborné činnosti.

3.6 PPB v letech 2018–2019

V oblasti sbírkotvorné došlo k dokončení a finalizaci 1. etapy patnáctiletého cyklu inventarizací (2003–2018). Dále byly primární pokračující práce na zpracování literárních pozůstalostí, digitalizace sbírkového fondu a vytváření archivních soupisů pozůstalostí.⁵⁴

Pracovníci Památníku Petra Bezruče rovněž připravovali a realizovali ve výstavním prostoru nové výstavy, např. výstava *Raděj se duše má a buď veselá aneb Kramářské tisky z Památníku Petra Bezruče* (10. 5. – 31. 7. 2018). Tuto výstavu shlédlo 614 návštěvníků.⁵⁵

Velký úspěch měla také výstava *Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy* (17. 5. – 25. 8. 2019), výstavu si prohlédlo 679 návštěvníků.⁵⁶ Poslední výstava, která se konala v Památníku Petra Bezruče (11. 9. – 29. 11. 2019) *Václav Havel – Cesta svobody*, přiblížila osobnost Václava Havla a rovněž s počtem 708 návštěvníků patřila k nejvíce navštěvovaným.⁵⁷

---

52 CIESLAROVÁ, Romana. *Tisková informace*: 18. 8. 2017.

53 Tamtéž.

54 SZTURCOVÁ, Monika. *Plán činnosti na rok 2018*.

55 *Kniha evidence návštěvnosti*, s. 58.

56 Tamtéž, s. 72.

57 Tamtéž, s. 75.

V roce 2019 byla přidělena Památníku Petra Bezruče finanční dotace Ministerstva kultury v rámci projektu *Kulturní aktivity* ve výši dvě stě tisíc korun, která byla získána v roce 2018 na obnovu současné expozice *Život a dílo Petra Bezruče*. Byl vytvořen návrh celkové renovace a vytvoření nové expozice na téma *Příběh Slezských písní*. Prostřednictvím dobových fotografií, dokumentů a uměleckých děl bude představen život básníka a zdroje, které ho inspirovaly a ovlivnily jeho tvorbu. Expozice bude vybavena moderními interaktivními prvky, které návštěvníkům zpříjemní prohlídku, např. namluvenými a zhudebněnými básněmi Slezských písní, filmovými dokumenty a také zajímavým obrazovým materiálem. Důraz bude kladen na zachování všech architektonicky cenných prvků z původní expozice, která vznikla v roce 1967. Z toho důvodu byl Památník Petra Bezruče od poloviny prosince roku 2019 pro veřejnost uzavřen. Z důvodu nezbytných oprav elektroinstalace a sociálního zařízení měly stavební práce pokračovat do dubna – května roku 2020.⁵⁸

---

58 SZTURCOVÁ, Monika. *Výkaz činnosti za rok 2019*.

4 Expozice a výstavní prostory v PPB

4.1 Stálá expozice *Život a dílo Petra Bezruče do roku 2019*

Expozice *Život a dílo Petra Bezruče* je stálou expozicí. Do roku 2019 byla rozdělena na několik částí, které postupně seznamovaly návštěvníka s životem a dílem tohoto básníka.

Úvodní část expozice byla věnována oficiálnímu vstupu básníka do literatury. V roce 1899 autor vstoupil do literatury, když v příloze časopisu *Čas*, vydal své tři básně: *Škaredý zjev*, *Jen jedenkrát* a *Den Palackého*. Tyto básně veřejně zazněly v roce 1899 v Praze, kde je recitovala významná česká herečka Hana Kvapilová. V uvedených básních se spojovaly tři tóny – osobní, národní a sociální – v jediný akord nesmiřitelného boje za svobodu.⁵⁹

Další část expozice seznamovala návštěvníky s přáteli Petra Bezruče. Na první fotografii byl zobrazen Ondřej Boleslav Petr, který působil jako český učitel. Později se nepohodl s německou vrchností a musel opustit své učitelské místo. Kromě ztráty zaměstnání ho opustila i jeho milá, Hanka Hamplová. Z nešťastné lásky se Ondřej Boleslav Petr oběsil. Petr Bezruč o něm napsal báseň *Kantor Halfar*. Tato báseň je součástí básnické sbírky *Slezské písně*.⁶⁰

Pod fotografií Ondřeje Boleslava Petra byla umístěna fotografie Maryčky Sagónové, která měla velký vliv na básníka. Souvislost jména Maryčky Sagónové s Maryčkou Magdónovou je čistě náhodná. Nemáme žádný doklad o tom, že dívka nebo žena jménem Maryčka Magdónová existovala.⁶¹

Největší vliv na život a tvorbu básníka měla Doda Demlová, jejíž fotografie visela vedle fotografie Maryčky Sagónové. S Dodou se Petr Bezruč seznámil v době svého působení na poště ve Frýdku. Tímto způsobem začíná přátelství, které se později mění na milostný vztah mezi Dodou a Bezručem. Tento vztah byl však ukončen ze strany Dody, která se později provdala za jiného muže. Básník reagoval na rozchod velice bolestně a už se nikdy

---

59 VŠETIČKA, František. *Bezručova báseň: o poetice básnickovy poezie*, s. 6.

60 KLÉZLOVÁ, Martina. *Průvodce Památníkem a Srubem Petra Bezruče Slezského zemského muzea*.

61 *Žila byla Maryčka Magdonová: Beskydské vzpomínky* [online].

neoženil.⁶²

Další část expozice zachycovala dětství a mládí básníka. Návštěvníci měli možnost si prohlédnout kopii rodného a křestního listu Petra Bezruče a jeho vysvědčení z dob jeho studií na gymnáziu v Brně. V této části expozice bylo možné si také prohlédnout fotografie rodičů básníka a Bezručův rodokmen.

Další okruh v expozici zachycoval na fotografiích významná místa pobytu básníka u jeho nejbližších přátel, například tzv. Červený domek, nacházející se v Kostelci na Hané, kde žil Antonín Pírek, blízký básníkův přítel. Dále byla na fotografii zobrazena Branka u Opavy, vesnice, kde pobýval Čeněk Kanclíř, rovněž věrný přítel Petra Bezruče. Pod fotografiemi byly umístěny v malých kójičích osobní předměty básníka, které se těšily velké oblibě ze strany návštěvníků, zejména krabička s vitamínem C, karty, brýle, kuřácké potřeby, kapesní nožík a skládací kelímek, krabička s motýlem stužkonoskou modrou. V této tematické části expozice byla uložena také maketa srubu Petra Bezruče na Ostravici a fotografie hrobu Petra Bezruče. Básník zemřel 17. 2. 1958 v Olomouci ve fakulní nemocnici.

Poslední část expozice tvořilo atrium, které bylo vybudováno jako součást expozice a mělo připomínat vztah básníka k přírodě. Atrium vytvořili architekt ing. Ivo Klimeš a akademický sochař Vladislav Gajda.⁶³ Uprostřed atria se nacházela studna, v minulosti s fontánkou, která měla symbolicky vyjadřovat „studnu života“, dále byly na zemi kameny z míst, která básník prochodil na Ostravici a na zadní stěně atria byla zobrazena mapa Slezska, nebo podle jiného pojetí „tok života“ básníka.

Muzejní exponáty nacházející se také v této části byly např. kopie části časopisu *Čas*, kde pod názvem *Slezské číslo* začínaly vycházet v roce 1903 první básně autora, dále ukázky recenzí literárních vědců na dílo Petra Bezruče a zajímavě zpracovaná časová osa informující o jednotlivých vydáních *Slezských písní*. Básnická sbírka *Slezské písně* vyšla poprvé v knižní podobě v roce 1909. V uvedené části expozice měli návštěvníci příležitost poslechu nahrávky rozhovoru Petra Bezruče s jeho sekretářkou Zdenkou Tomáškovou. Nahrávka pocházela z roku 1954, její délka trvala 6 minut a velice vhodným způsobem doplňovala celkový

---

62 Tamtéž, s.10.

63 Tamtéž, s.14.

prožitek z návštěvy expozice Památníku Petra Bezruče.⁶⁴ Dílo Petra Bezruče mělo mimořádný ohlas mezi výtvarnými a hudebními umělci. Z toho důvodu bylo možno spatřit v zadní části expozice obraz Oldřicha Lasáka z roku 1950, jednalo se o kolorovanou litografii s portrétem Petra Bezruče, a dále obraz autora Jožky Barucha *Slezské písně*, zde se jednalo o kolorovaný dřevoryt bez zjištěné datace.

Zaměření bývalé expozice

Expozice byla zejména zaměřena na intelektuální a duchovní potřeby návštěvníka, ale i na jeho potřeby emocionální.

Podpůrné informační materiály

V expozici byla dostačující nabídka základních doprovodných textů a popisků.

Vnější podoba expozice

V letech 1966–1967 expozice prošla rozsáhlou rekonstrukcí a v současné době vyžaduje rekonstrukci celkovou. Řešení expozičních a výstavních prostor již neodpovídá současným nárokům na prezentaci a komunikaci s návštěvníky.

Odlíšnost nové expozice od předchozí

Od roku 1967 bez inovace.

Primární cílová skupina expozice

„Univerzální“ návštěvník, respektive expozice zejména pro dospělé návštěvníky, která byla svým pojetím zajímavá i pro starší děti. Ty ovšem nebyly zohledněny uplatněním speciálních prvků.

Prvky zohledňující handicapované návštěvníky

Expozice byla částečně bezbariérová, jiným způsobem handicapované návštěvníky nezohledňovala.

Uplatnění inovativních prvků v expozici

Využití digitálních médií nebo informačních kiosků s dotykovými displeji nebylo v expozici

---

64 Tamtéž, s. 14.

k dispozici.

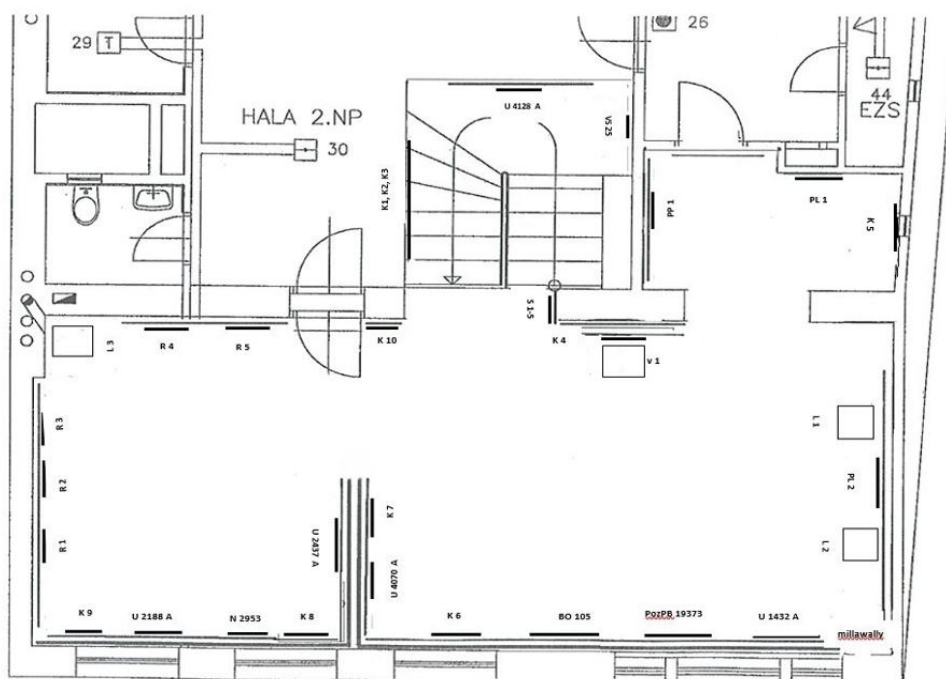
Vzdělávací hledisko expozice

Zohlednění vzdělávacích potřeb návštěvníků bylo vcelku uspokojivé. Expozice byla poměrně názorná, byly v ní uspokojivé prostorové podmínky pro vzdělávací aktivity a edukační programy, byly k dispozici textové pomůcky, rovněž pracovní listy.

Výstavní prostor

Výstavní prostor PPB se nacházel ve 2. patře nad expozicí. V něm se připravovaly a realizovaly výstavy s různou tematikou, v posledním období zejména s tématy literárními. Jak vidíme na plánu,⁶⁵ největší plochu tvořily výstavní panely tzv. millawoly. Prostor dával příležitost např. pro literárně–tvořivé aktivity, dramatické etudy nebo pro práci s uměleckým textem, kdy si děti nebo žáci sedli na koberec a na připravené podsedáky a poslouchali vyprávění nebo výklad.

Obrázek 1: Půdorys výstavního prostoru v Památníku Petra Bezruče do roku 2019, interní zdroj.

65 Plánek výstavního prostoru PPB – interní zdroj, PPB, Opava, 2019

4.2 Rekonstrukce stálé expozice

V roce 2019 přidělilo Ministerstva kultury v rámci projektu Kulturní aktivity finanční dotaci ve výši 200 tisíc Kč, která byla získaná v předchozím roce. Prostředky jsou určeny pro obnovu současné expozice *Život a dílo Petra Bezruče*.⁶⁶

Cílem nové expozice, která se bude jmenovat *Příběh Slezských písní* je představit prostřednictvím dobových fotografií, dokumentů, předmětů a uměleckých děl biografii Petra Bezruče, jeho osobní život a také umělecká díla, která byla jeho tvorbou inspirována.

Při rekonstrukci expozice bude kladen důraz na zachování a renovaci architektonicky cenných prvků z původní expozice z roku 1967. Zároveň bude nová expozice obsahovat moderní interaktivní prvky, které mj. zprostředkují návštěvníkům namluvené a zhudebněné básně ze sbírky *Slezské písně*, filmové dokumenty a zajímavý obrazový materiál. Záměrem je zprostředkovat návštěvníkům hlubší a trvalejší zážitek z prohlídky expozice.

Pořízená technika (např. LCD obrazovka a přehrávací zařízení) bude využívána nejenom pro edukační programy, ale i pro další akce pro veřejnost, jako například besedy, přednášky, autorská čtení a podobně.

Spoluautorka projektu, současná vedoucí Památníku Petra Bezruče, Mgr. Monika Szturcová uvádí,⁶⁷ že součástí nové expozice bude také:

- Výstavní systém (knihovna) bude součástí nové expozice.
- Interaktivní knihovna je vytvořena na míru a obsahuje vysouvací šuplíky, do nichž lze umístit kopie výtvarných ilustrací ke Slezským písním v životní velikosti.
- Knihovnička (knihobudka), kde budou k dispozici volné knihy k rozebrání či vypůjčování návštěvníkům.
- Polepy pro výstavní systém (dobové fotografie, informativní texty apod.)

4.3 Rekonstrukce zahrady PPB

V roce 2018 byly započaty úklidové a menší rekonstrukční práce v atriu a za atriem, kde se nachází muzejní zahrada. Již v minulých letech projevoval Památník Petra Bezruče velké úsilí o rekonstrukci atria a zahrady. Částečně se nám to podařilo a můžeme v létě roku

---

⁶⁶ SZTURCOVÁ, Monika. *Projekt na rekonstrukci expozice PPB*, s. 2.

⁶⁷ Tamtéž.

2020 očekávat úpravu tohoto prozatím nevyužitého prostoru.

Velkým přínosem tohoto prostoru je velikost zahrady, její vhodné umístění. Prostorově navazuje na stálou expozici, od které je oddělena pouze skleněnou stěnou. Zahrada bude vybavena dřevěnými lavičkami a osázena dřevinami.

5 Literární komunikace

5.1 PPB v kontextu literární komunikace

Nejvíce uplatňovanou metodou, kterou jsem používala v práci se školními skupinami, byla metoda informačně receptivní, a z ní byl nejčastější výklad a rozhovor. Používané informačně receptivní metody úzce souvisí s komunikací, s jazykovými dovednostmi. Aspektem literární komunikace a její specifikou v Památníku Petra Bezruče se zabývá tato kapitola.

Komunikace patří mezi základní projevy společenského života, protože bez možnosti sdělování a dorozumívání by život ve společnosti nebyl možný. Lidé se od pradávnych dob mezi sebou dorozumívali různými způsoby, např. pomocí gest, prostřednictvím zvukového jazyka, prostřednictvím různých symbolů apod. Jak uvádí Eva Křivá:⁶⁸ *„Každá společnost (kultura) má k dispozici určitý referenční systém, který je základem komunikace. V referenčním systému evropské kultury, hraje opět důležitou roli verbalizace, tj. slovní sdělování. Lidé žijící v téže kultuře spolu neustále integrují, tj. vzájemně na sebe působí, což je determinováno sociálně (např. nutnost kooperace) i biologicky (získávání sexuálního partnera) mnoha faktory. Mezilidská interakce se nevyčerpává komunikací, ale je to především komunikace v níž důležitou roli hrají pojmy a metakomunikativní faktory. V literatuře jsou ovšem tyto metakomunikativní faktory (hlasové zabarvení, mimický výraz atd.) vyjádřeny rovněž v pojmech, odpadá tedy jejich přímé prvosignální působení. Vidíme, že se neustále různými cestami, analyzujeme-li sociální situaci člověka, kulturní podmínky jeho života, vracíme k fenomenu komunikace. Komunikovat se stává v kulturní společnosti potřebou, neboť komunikace je prostředkem orientace a sebevyjádření. Literatura je prostředkem hromadné komunikace a komunikace je člověku vlastní, neboť souvisí s jeho životní problematikou, komuniké, která sděluje i přijímá, souvisejí s jeho životní situací, stávají se častěji prostředkem řešení životních problémů.“*

Jaromír Plch⁶⁹ je toho názoru, že se jazyk jako specifický prostředek komunikace v lidské společnosti řídí ve svém vývoji vlastními zákonitostmi, které odpovídají jeho funkci.

---

68 KŘIVÁ, Eva. *Četba jako proces vnímání informací v systému literární komunikace: studijní opora pro studenty distančního studia oboru Knihovnictví.*

69 PLCH, Jaromír. *O výchově slovesným uměním.*

Zvládnutí jazyka a jeho zákonitostí je proto k tvůrčí práci v literatuře důležité.

Proces literární tvorby a jejího vnímání neprobíhá samostatně, ale je ovlivněn i vnějšími vztahy, např. společenským prostředím, tradicemi apod. Umění můžeme chápat jako zvláštní způsob komunikace mezi lidmi, které se uskutečňuje prostřednictvím uměleckého znakového systému a v tomto systému jednotlivá umělecká díla fungují jako promluvy.⁷⁰

Literární komunikace obsahuje dvě fáze – tvorbu díla a příjem díla. Literární umělecké dílo je v tomto procesu poselstvím, které směřuje od autora k příjemci (čtenáři).⁷¹

Existují muzea a památníky, které se zaměřují na literaturu, literární život a prezentaci autorů literatury. „*Literární památky představují mimořádně cenný okruh muzejních artefaktů, prezenčně vděčný i proto, že krásná i nauková literatura se v průběhu 19. století stala synonymem národní kultury a její vyspělost byla a je tradičně považována za měřítko kulturní úrovně celého národa.*“⁷²

K nejvýznamnějším literárním muzeím na území České republiky patří Národní muzeum v Praze, Památník národního písemnictví v Praze, literární oddělení Moravského zemského muzea v Rajhradě a Památník Petra Bezruče v Opavě, který představuje specifickou formu muzejní prezentace. Památník Petra Bezruče plní funkci literárního muzea – má literární archív a knihovnu a zároveň stálou expozici charakteru památníku.

5.2 Specifika literární edukace v Památníku Petra Bezruče

Jak už bylo uvedeno výše, Památník Petra Bezruče pracuje jako literárněvědné pracoviště Slezského zemského muzea. Je proto samozřejmé, že nabídka edukačních programů pro školy bude zejména obsahovat programy s literární tematikou. *V Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, vzdělávací obor Český jazyk a literatura přibyly části, které mají:*⁷³

---

70 KŘIVÁ, Eva. *Četba jako proces vnímání informací v systému literární komunikace: studijní opora pro studenty distančního studia oboru Knihovnictví*. s. 20.

71 Tamtéž.

72 KNAPÍK, Jiří a kol. *Vademecum muzeologie*, s. 144.

73 LÍSKOVCOVÁ, Marta, Hana STAUDKOVÁ a kol. *Literární výchova 7: pracovní sešit k Čítance 7*.

- rozvíjet schopnosti a dovednosti žáků k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i texty různého zaměření;
- posílit sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a vést žáky ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sama sebe;
- umožnit žákům individuální prožívání uměleckého díla, vést ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře a k dalším druhům umění.

Jak uvádí Tomáš Drobný ve své příručce,⁷⁴ práce muzejního edukátora v literárním muzeu má svá specifika. Na prvním místě zdůrazňuje potřebné literární vzdělání edukátora jako důležitý předpoklad tvorby kvalitních edukačních programů.

Památník Petra Bezruče se především zaměřuje na život a dílo tohoto básníka, ale ve výstavním prostoru se konají pravidelně výstavy s různou tematikou. Prvořadým úkolem pracoviště je vytvářet výstavy s literární tematikou, ale připravuje i výstavy se zaměřením na výtvarné umění, hudební a dramatické umění, prezentuje výstavy numismatické, fotografické i divadelní. Z toho důvodu je ovšem nutné, aby měl edukátor kromě literárního vzdělání i poměrně široký přehled a znalosti z dalších uměnovědných oborů.

Protože edukátor často spolupracuje s kurátorem výstavy, je žádoucí, aby měl také potřebné vědomosti a dovednosti v oblasti muzeologické. V Památníku se také připravují výstavy regionálních autorů z vlastních sbírek a k nim se vytvářejí edukační programy, které využívají různé metody práce s literárním textem a používají didaktické metody zprostředkování umění.

---

74 DROBNÝ, Tomáš a kol. *Metodika edukace v literárních muzeích*, s. 25.

PRAKTICKÁ ČÁST

Realizace praktické části

Praktická část je souhrnem vlastních aktivit používaných v Památníku Petra Bezruče. Vznikla hlavně na základě poznatků z více než třicetileté vlastní praxe a v jisté míře také studiem dostupné literatury.

Uvědomuji si, že práce muzejního edukátora je posláním. Muzejní edukátor by neměl návštěvníkům předávat pouze nové informace, ale měl by být i osobností, která vede a inspiruje tvůrčím způsobem muzejní publikum, pomáhá mu vniknout do tajů lidského vědění a dovede ho nadchnout pro kulturní dědictví. Na této práci se mi líbí možnost využívat prvky zážitkové pedagogiky a experimentovat.

Smyslem a také cílem praktické části této práce je vytvořit podklady, které by mohli využít ve své práci i ostatní edukátoři v kultuře, studenti muzeologie nebo pedagogiky, pedagogové volného času. Mým přáním je, aby práce poskytla zájemcům užitečné informace, stala se podnětem k úvahám a zdrojem inspirace.

1 Představení edukačních programů v letech 2018 a 2019

„Muzejní pedagogika jako komplex edukačních aktivit, vedoucích k aktivizaci dětského publika a mládeže na výstavách, v muzeích a galeriích a cíleně ovlivňujících chování tohoto publika a podněcujících rozvoj jeho znalostí a schopností, je dnes již samozřejmou součástí činnosti všech významnějších muzejních a galerijních institucí u nás i ve světě.“⁷⁵

Hlavním cílem edukačních programů v Památníku Petra Bezruče je:

- vést účastníky programů k osvojování a prohlubování znalostí, např. předání informací o autorovi a jeho díle, o literárních druzích a žánrech, o historicko–společenském kontextu;
- podpořit rozvoj dovedností, např. interpretace uměleckého textu, dramatizace, výrazné čtení s porozuměním;
- připravit podmínky pro rozvoj postojů a hodnot, např. vzájemná spolupráce, příznivé naladění k činnosti, aktivita;
- rozvíjet klíčové kompetence důležité pro život, např. kompetence k učení, kompetence

---

75 ŠOPÁK, Pavel. Muzejní pedagogika. In: KNAPÍK, Jiří a kol. *Vademecum muzeologie*, str. 117.

k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a pracovní;⁷⁶

- pomoci návštěvníkům nezávisle uvažovat, vyjadřovat své názory a diskutovat o nich;
- přiblížit jim témata, která budou potřebovat při svém dalším studiu;
- ukázat jim zajímavé pohledy na témata české a světové literatury v uceleném kontextu;
- prostřednictvím zážitkové pedagogiky působit na rozvoj emocí žáků, např. poodhalit jim tajemství, které Památník Petra Bezruče “ukrývá”;
- vytvářet pro žáky pocit bezpečí a vzájemné důvěry, atmosféru přijetí a radosti;
- vytvářet kvalitní a přitažlivé edukační programy jako jednu z možností zvýšení návštěvnosti dětského publika v Památníku Petra Bezruče.

Edukační programy jsou vytvářeny v souladu s *Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV)*. V edukačních programech používám různé výukové metody (např. informačně receptivní, participativní).⁷⁷

“Muzejněpedagogické aktivity podporují celou řadu typů učení, mezi nimiž dominuje objektové učení jako základ pro jednotlivé didaktické metody používané v muzejní edukaci.”⁷⁸
*“Objektové učení vychází z faktu, že každý předmět denní potřeby, i ten obyčejný, může člověku poskytnout mnoho zajímavých informací, stačí jen umět s tímto předmětem pracovat, tzn. dokázat ho pozorovat a umět klást otázky, např. otázky týkající se fyzických vlastností, konstrukce předmětu, jeho funkce, designu, hodnoty apod. Při skládání této mozaiky do souvislostí se člověk učí nejen o předmětu samotném, době, ve které vznikal, člověku, který ho vlastnil nebo vyrobil, ale také se učí kriticky myslet, srovnávat nové poznatky a vidět tak problematiku z více úhlů pohledu”.*⁷⁹

---

76 OBST, Otto. *Obecná didaktika*, s. 36.

77 Tamtéž, s. 66, 70.

78 JŮVA, Vladimír. Metodologické a didaktické aspekty muzejní edukace In: JAGOŠOVÁ, Lucie a kol. *Muzejní pedagogika: metodologické a didaktické aspekty muzejní edukace*, s. 87.

79 JAGOŠOVÁ, Lucie a Lenka MRÁZOVÁ. Objektové učení jako základ muzejní didaktiky. In: *Muzejní pedagogika dnes*, s. 234.

Muzeum svým návštěvníkům také nabízí celou řadu společných aktivit, které představují vhodný základ sociálního učení. *“Soudobá muzejní pedagogika, jež zdůrazňuje podporu činnosti a kreativity návštěvníků, současně vychází z chápání učení jako aktivního a tvořivého procesu, jež rozvíjí vrozené dispozice jedince, rozšiřuje jeho možnosti a podněcuje jeho adaptaci na nové situace”*.⁸⁰

*“Cílem muzejní pedagogiky je vytvářet podmínky nejenom pro intencionální učení, tedy učení, které je záměrné s přesně vymezenými cíli i obsahem, např. v rámci školní výuky v muzeu, ale zejména vytvářet podmínky pro učení bezděčné. Jde o učení neúmyslné, náhodné a neřízené představou cíle, které vždy tvořilo významný aspekt návštěvy muzea.”*⁸¹

Na následujících stránkách jsou v praktické části práce popsány jednotlivé edukační programy Památníku Petra Bezruče, které probíhaly v letech 2018–2019. Některé z těchto edukačních programů jsou představeny společně s jejich podrobným scénářem. Programy se realizovaly ve stálé expozici Památníku Petra Bezruče anebo ve výstavním prostoru, který sloužil k prezentaci výstav.

1.1 Programy pro mateřské školy

V současné době mají mateřské školy vypracovanou koncepci a programy, jež obsahují vzdělávací cíle, které mají dítě komplexně rozvíjet. V *Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání* jsou uvedeny následující hlavní úkoly vzdělávací práce s předškolními dětmi:

- *“Přijmout vývojová specifika dětí předškolního věku a z nich především vycházet v nabídce obsahu práce, ve vhodnosti metod a organizací.*
- *Respektovat individuální možnosti a potřeby dítěte a umožnit mu kvalitní komplexní rozvoj a vzdělání.*
- *Zaměřovat se na kvalitu předškolního vzdělávání v té míře, aby děti postupně nabývaly a zkvalitňovaly své schopnosti, dovednosti a vytvořily si základy klíčových kompetencí směřujících k učení, řešení problémů, komunikaci, ke kvalitě vzájemných vztahů, seberealizaci a přijetí základních občanských pravidel.*

---

80 Tamtéž.

81 Tamtéž.

- *Zajistit všem dětem, tedy i těm, které navštěvují mateřské školy s různými programy, odpovídající a srovnatelný pedagogický účinek vzdělávací práce, metod a regionálních podmínek pro vzdělávání dětí.*⁸²

1.1.1 Slezsko v pohádkách a pověstech

Představení programu:

Edukační program k výstavě *Slezsko v pohádkách a pověstech*⁸³ byl vytvořen ve třech variantách: pro děti mateřských škol a žáky základních a středních škol. Jeho hlavním cílem bylo seznámit návštěvníky se slezskými pohádkami a pověstmi.

Edukační program, který byl připraven pro mateřské školy, si kladl za cíl přiblížit dětem kouzlo vyprávěného slova ve spojení s ilustracemi pohádek, které byly na výstavě prezentované. Děti se hravou formou seznámily s hlavními postavami slezských pohádek a pověstí a vyslechly literární ukázky.

Prožitek dětí byl umocněn vystoupením v dobovém kostýmu. Děti si také mohly prohlédnout loutky pohádkových bytostí, které je velmi zaujaly. Vysvětlila jsem dětem, jak výstava vznikala i odkud pochází muzejní exponáty. Na závěr jsem každému z nich věnovala omalovánku, která měla dětem výstavu připomínat a být vodítkem pro to, aby o výstavě mohly doma rodičům vyprávět a sdělit jim své dojmy z návštěvy.

1.1.2 Pojd'te s námi do muzea, ukázka programu

Stejně jako předchozí, byl i tento edukační program připraven pro všechny cílové skupiny dětí a žáků. Pro děti z mateřských škol byl obsah programu představen zjednodušeně a hravým stylem tak, aby byl pro děti zajímavý a aby byly schopné na své úrovni pochopit obsah sdělovaného.

Cílem tohoto edukačního programu bylo:

- seznámit děti s pojmem *muzeum* a jeho významem pro jednotlivce i společnost;
- představit dětem jednotlivé profese, které souvisí s muzeem, jako kurátor, archeolog, etnograf, zoolog, paleontolog;

---

82 KOŤÁTKOVÁ, Soňa. *Dítě a mateřská škola: co by měli rodiče znát, učitelé respektovat a rozvíjet*, s. 160.

83 Viz příloha 1.

- vysvětlit dětem pojmy expozice, výstava, výstavní prostory, sbírkový předmět, depozitář, vernisáž;
- naučit děti orientovat se v prostředí expozice Památníku Petra Bezruče, v prostředí, které je pro ně nové a cizí;
- umožnit dětem vzájemnou spolupráci;
- prostřednictvím komunikace loutky Zlatovlásky zprostředkovat dětem prožitek;
- podpořit v dětech estetické vnímání a poznávání hodnot minulosti;
- vytvořit pro děti kreativní prostředí jako základnu pro výtvarnou, dramatickou a literární tvorbu.

Představení programu:

Během edukačního programu jsem dětem představila loutku princezny Zlatovlásky, která se stala průvodkyní tajuplným světem muzea. Děti se tak hravou formou seznámily s netradičním prostředím literárního muzea, v němž se historie prolíná se skutečností. Program byl doplněn o výtvarnou dílnu.

Vzdělávací oblasti: Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Cílová skupina: Program byl určen pro děti předškolního věku (5–6 let)

Délka programu: 60 minut

Pracovní pomůcky: Loutka princezny Zlatovlásky, dobový kostým královny, papír s kresbou muzea, pastelky, kniha⁸⁴

Výukový prostor: Expozice Památníku Petra Bezruče, koberec, židle

Zadání úloh:

1. úkol: Seznámení s organizací práce, délkou programu, pravidly, cíli a obsahem programu

Metoda práce: Vzájemná dohoda

Cíle afektivní: Spolupracovat s dospělým, rozlišovat vhodné oslovení – tykání, vykání

Cíle kognitivní: Respektovat dohodnutá pravidla na kulturních místech, v muzeu

2. úkol: Seznámení s technikou štronza a technikou živého obrazu

---

84 FOUGÉROVÁ, Isabelle. *Kdo co dělá?* 160 stran.

Metody práce: Hra, tvorba

Cíle afektivní: Naladit se radostně na činnost

Cíle psychomotorické: Umět pohybově vyjádřit štronzo a živý obraz

Cíle kognitivní: Zapamatovat si postup techniky štronza a živého obrazu

3. úkol: Hra na spisovatele a ilustrátora

Cíle afektivní: Seznámit se s různými formami umění mimo mateřskou školu, zažít prožitek z literárních činností

Cíle kognitivní: Podpořit slovní zásobu a představivost prostřednictvím četby a vyprávění

Cíle psychomotorické: Vyzkoušet si praktické činnosti a hry vycházející z prvotního poznání různých povolání v muzeu, jejich pracovního prostředí a předmětů, umožnit praktickou manipulaci s předměty a vyzkoušet si některé pracovní pomůcky

Metody práce: Výklad, vyprávění, řízený a živý rozhovor, dialog, expresivní interpretace

4. úkol: Vymalování kresby muzea

Cíle afektivní: Dokončit svou činnost, uposlechnout pokynů dospělého

Cíle kognitivní: Soustředit se na dokreslování a domalování obrázků

Cíle psychomotorické: Dokreslit chybějící části obrázků, vybarvit omalovánku

Metody práce: Samostatná práce dětí, společná prezentace jejich výtvarných výtvorů; děti si následně svá díla odnášejí domů.

Vstupní evokace programu

Evokace má za úkol vybudovat příznivou atmosféru plnou radostného očekávání, co se bude dít, a má v dětech probudit touhu dozvědět se něco nového. Ve vstupní evokaci se nastiňuje téma programu a je zde prostor pro jeho otevření, při kterém se pracuje s prekoncepty dětí. Kladla jsem otázky, které sledovaly jejich vlastní zkušenosti a znalosti, ze začátku třeba jen okrajově s hlavním tématem. V rozhovoru jsem nabídla dětem takové téma, které jim bylo dostatečně přístupné, aby mohly odpovědět a zažít pocit úspěchu. Aktivitu a pozornost dětí jsem na začátku programu oživila otázkami, poněvadž je známé, že děti v předškolním věku mají intenzivní rozvoj myšlení. Předškoláci s velkým zaujetím kladou svému okolí otázky

“proč”, za účelem zjištění příčiny, účelu a významu.⁸⁵ A zde muzejní edukátor může vysvětlovat hlouběji do souvislostí a vztahů. Hlavní část je věnována plnění úkolů. Prostřednictvím loutky Zlatovlásky velice snadno navazují kontakt i s dětmi méně komunikujícími. Vhodná kombinace s dobovým kostýmem podtrhovala zážitkový prvek v edukačním programu.

Reflexe a závěr

Reflexe a závěr edukačního programu probíhal na koberci, kde si děti většinou sedly do tureckého sedu do kruhu a ústně vyjádřily své zážitky z programu.

Cíle afektivní: Shrnout a uzavřít společnou práci, rozloučit se.

Cíle kognitivní: slovně zhodnotit program a vlastní práci.

Metody práce: řízený rozhovor, diskuze.

1.2 Programy pro základní školy

Základní školy navštěvovaly v daném období nejčastěji edukační programy *Život a dílo Petra Bezruče*, *Příroda v poezii Petra Bezruče*, *Slezsko v pohádkách a pověstech*, *Naděje je stav ducha, který dává smysl našemu životu*. Naopak nejmenší zájem byl o program *Lolo a jeho druhové*. Z hlediska věkové struktury absolvovali programy nejvíce žáci 6.–9. ročníku.⁸⁶ Tam, kde se v popisu programů uvádí jako cílová skupina žáci druhého stupně základní školy, se programu zúčastňovali i žáci odpovídajících ročníků nižšího stupně víceletých gymnázií.

Učitelé oceňovali, že cíle edukačních programů vycházely z *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*. Když se přihlašovali na program, často preferovali výklad a pracovní list k programu.

V následujících podkapitolách uvádím edukační programy, které pro žáky základních škol v Památníku Petra Bezruče od ledna roku 2018 do prosince roku 2019 probíhaly.

---

85 KOŤÁTKOVÁ, Soňa. *Dítě a mateřská škola: co by měli rodiče znát, učitelé respektovat a rozvíjet*, s. 59.

86 *Knihovna evidence návštěvnosti*.

1.2.1 Život a dílo Petra Bezruče

Představení edukačního programu:

Edukační program *Život a dílo Petra Bezruče* patřil v uvedeném období k nejnavštěvovanějším programům. Protože se nevázal ke konkrétní výstavě, ale ke stálé expozici Památníku Petra Bezruče, bylo jej možné absolvovat po dohodě s vyučujícími kdykoli v průběhu celého školního roku. Jeho cílem bylo seznámit žáky s nejdůležitějšími okamžiky Bezručova života a s jeho literární tvorbou. Pro žáky byl jednou z nejzajímavějších částí programu poslech autentické nahrávky rozhovoru básníka s jeho sekretářkou Zdenkou Tomáškovou.

Program byl vytvořen ve dvou variantách, v základní a rozšířené verzi, ze kterých si třídy mohly vybírat podle svých časových možností. Při realizaci programu jsem využívala především metody informačně receptivní a participativní. Prožitek byl umocněn prováděním školních skupin v dobovém kostýmu, ve kterém jsem představovala Dodu Demlovou, jednu z básnickových múz. Součástí programu byla i práce s pracovním listem.⁸⁷ V závěru lekce nechybělo jeho společné vyhodnocení, individuální prohlídka expozice a závěrečná reflexe programu. Vyučující hodnotili kladně to, že po předchozí domluvě bylo možné edukační program doplnit také četbou vybraných básní ze sbírky *Slezské písně*.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Žáci 8.–9. ročníků základních škol

Délka programu: Délka programu se odvíjela podle zvolené verze, byla buď 45 minut (základní verze) nebo 90 minut (prodloužená verze).

1.2.2 Pohádkové čtení Kolovrat

Představení edukačního programu:

Tento edukační program⁸⁸ byl připraven pro žáky 3.–5. ročníků základních škol. Hlavním záměrem bylo, aby se v něm hravou formou seznámili se životem a tvorbou

---

⁸⁷ Pracovní list k programu je uveden v příloze číslo 2.

⁸⁸ Leták k programu, který základní školy dostaly, je k nahlédnutí v příloze 3.

regionálního spisovatele Zdeňka Vavříka, jehož literární pozůstalost se v Památníku Petra Bezruče nachází.

Žáci si vyslechli literární ukázkou z pohádkové knihy *Kolovrat*,⁸⁹ kterou Zdeněk Vavřík pro děti napsal, a následně pracovali pod mým vedením v rámci literární dílny, kde využívali různé čtenářské strategie k tomu, aby se s dílem blíže seznámili. Součástí programu byla i menší výtvarná dílna, kde si žáci společně vytvořili pohádkovou koláž.

Cílem programu byla podpora čtenářství, rozvoj kultivace mluveného projevu a vytvoření podnětného prostředí, které se následně promítlo do společné tvořivé činnosti.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura

Cílová skupina: Žáci 3.–5. ročníků základních škol

Délka programu: 60 minut

1.2.3 Pojd'te s námi do muzea

Představení edukačního programu:

Cílem programu *Pojd'te s námi do muzea*⁹⁰ bylo seznámit žáky s tím, co to je muzeum, a s významem muzea pro společnost i jednotlivce. Žáci se v průběhu programu seznámili s jednotlivými muzejními profesemi a s pojmy jako expozice, sbírkový předmět, vernisáž atd.

Programem jsem dětské návštěvníky prováděla v kostýmu a s loutkou princezny Zlatovlásky. Žáci měli možnost prohlédnout si dobové fotografie Památníku Petra Bezruče a prostřednictvím vyprávění se dozvěděli zajímavosti o jeho vzniku a významu.

Zajímavé byly pro žáky praktické činnosti, kdy si mohli nejenom prohlédnout archivní krabici, ale také si vyzkoušeli s ní manipulovat.

Závěr programu byl věnován reflexi, ve které účastníci zhodnotili program ústní nebo písemnou formou.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Umění a kultura

Cílová skupina: Žáci 1.–2. ročníků základních škol

⁸⁹ VAVŘÍK, Zdeněk. *Kolovrat*.

⁹⁰ Leták k edukačnímu programu *Pojd'te s námi do muzea* je v příloze 4.

Délka programu: 60 min

1.2.4 Velikonoce a lidové zvyky

Představení edukačního programu:

Edukační program *Velikonoce a lidové zvyky*,⁹¹ který zahrnoval i workshop, měl za úkol rozšířit a prohloubit vědomosti žáků o velikonočních svátcích, lidové kultuře a zvycích souvisejících s tímto tématem. Přinášel účastníkům také informace o postním období, které Velikonocům předcházelo a bylo doprovázeno celou řadou lidových zvyků spojených s vytvářením dekorací. Ty měly nejčastěji symbolický význam a byly na dávné obyčeje vázány.

V programu se žáci seznámili s novými slovy v krajo­vém nářečí, která se k tomuto období vázala, např. líto, mojičky, pučálka, jidášky, a v rámci workshopu si své líto také vyrobili a nazdobili si velikonoční perníčky, které si odnesli domů, aby jim nové vědomosti, dovednosti a zkušenosti připomínaly. Program tím přispěl i k rozvoji psychomotorických dovedností žáků, zvláště je však inspiroval k odvaze a chuti vyzkoušet si nové a neznámé věci a podpořil rozvoj komunikace a vzájemnou spolupráci mezi žáky.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a příroda, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 3.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 90 minut

1.2.5 Leopold Parma mezi přáteli

Představení edukačního programu:

V roce 2018 uspořádal Památník Petra Bezruče výstavu u příležitosti padesáti let od úmrtí významného českého malíře Leopolda Parmy (1891–1968). Výstava i připravený edukační program *Leopold Parma mezi přáteli* prezentovaly především malířské a grafické dílo tohoto umělce a zároveň měly za cíl ukázat na jeho vztahy s přáteli – spisovateli a malíři, kteří jej výrazně ovlivnili.

---

⁹¹ Leták je k nahlédnutí v příloze 5.

Edukační program⁹² nabídl žákům především základní informace o umělci a výklad k výstavě. To vše shrnoval pracovní list, který žáci vyplňovali.

V rámci programu si žáci také prohlédli zajímavé muzejní exponáty a svou kreativitu zapojili v připravené výtvarné dílně, která jim měla pomoci upevnit nové poznatky a zkušenosti získané v programu.

Kromě poznávacích cílů byl edukační program připraven tak, aby rozšířil estetické vnímání žáků, motivoval je k poznávání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, a v rámci výtvarné dílny také podpořil rozvoj jejich psychomotorických dovedností.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 6.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 60 minut

1.2.6 Muzeum známé i neznámé

Představení edukačního programu:

Edukační program *Muzeum známé i neznámé*⁹³ byl vytvořen pro starší žáky a patřil k programům, které mohly v Památníku Petra Bezruče probíhat po celý rok. Měl za úkol pomoci žákům hledat odpovědi na otázky typu: „Jak si návštěvu muzea co nejvíce užít? Kdo má na starosti muzejní sbírky? Jak se můžeme dozvědět něco o historii uměleckého díla? Je možné opravit poškozené umělecké dílo? Po čem pátrá archeolog?“ Na základě ukázkových muzejních pracovních pomůcek mohli také žáci poznávat jednotlivé muzejní profese a rozšířit si tak rozhled pro svůj vlastní výběr budoucího povolání.

Při programu jsem vedla s žáky diskuzi o významu muzea pro společnost i pro jednotlivce a také usilovala o to podpořit u žáků zájem o kulturu a umění, jež je součástí lidské existence a přispívá k výchově kulturně vzdělaného člověka.

Žáci se v rámci tohoto edukačního programu do diskuze aktivně zapojovali,

---

92 Leták k programu je uvedený v příloze 5.

93 Leták je uveden v příloze 6.

komunikovali ve skupině a vedla jsem je k tomu, aby respektovali názory druhých.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 8.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 60 min

1.2.7 Raděj se duše a buď veselá

Představení edukačního programu:

K výstavě kramářských tisků byl vytvořen edukační program s názvem *Raděj se duše a buď veselá*. Jeho cílem bylo především seznámit starší žáky základních škol a odpovídajících tříd víceletých gymnázií s kramářskými tisky slezské oblasti, ukázkami lidové tvorby, náboženskými tisky a knížkami lidového čtení, a prostřednictvím literární ukázky jim přiblížit způsob života lidí tehdejší doby.

Program také nastínil problematiku současné muzejní práce s kramářskými tisky a jejich prezentaci směrem k návštěvníkům. Doplnovala jej činnost s pracovními listy⁹⁴ a výtvarná dílna, kde měli žáci k dispozici listy s motivy kramářských tisků ke kolorování. Mohli si je individuálně zpracovat a bylo jim doporučeno, aby si své práce nechali zarámovat a měli tak na program trvalou vzpomínku.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 8.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 60 min

1.2.8 Ozvěny Slezských písní

Představení edukačního programu:

Edukační program *Ozvěny Slezských písní* byl celoročně přístupný literární a prožitkový program pro žáky druhého stupně základních škol a žáky víceletých gymnázií.

---

⁹⁴ Pracovní list k programu *Raděj se duše a buď veselá* je v příloze 7.

Byl zaměřený na básnickou sbírku *Slezské písně* a doplněný o výtvarnou dílnu.

Cílem programu bylo rozvíjet schopnost vnímat literární text, především krásu poezie, podpořit ústní vyjadřování a kritické myšlení a v neposlední řadě také inspirovat žáky k výtvarně tvořivým činnostem. V rámci tvůrčí činnosti využili žáci vlastní výtvarné znalosti a dovednosti.

Náplní práce s literárním textem bylo výrazné čtení básní, jejich poslech, hledání a popis básnických prostředků (zvukomalba, personifikace, využití řečnické otázky v básních). Na základě práce s literárním textem si žáci následně vyrobili vlastní knížku a výtvarně ji zpracovali.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 6.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 90 minut

1.2.9 Elegie Moderny – knižní kultura let 1958–1968

Představení edukačního programu:

Cílem programu ke stejnojmenné výstavě bylo zejména rozvíjet u starších žáků základních škol kompetence komunikativní, pracovní, sociální a personální.

Edukační program nabídl výklad, který seznamoval návštěvníky na jejich úrovni s bohatstvím grafického, typografického a ilustrátorského díla významných představitelů české knižní kultury 60. let, jako je např. Oldřich Hlavsa nebo Karel Teissig, a výtvarníky, např. Adolfem Bornem, Jiřím Balcarem a dalšími. Součástí programu byl pracovní list k výstavě a tvořivá dílna, kde si žáci vyrobili záložku do knihy.

Cílem programu bylo, aby si žáci po jeho absolvování zapamatovali naše významné dětské ilustrátory, byli je schopni vyjmenovat a dovedli vlastními slovy vyjádřit význam uměleckého procesu jako způsobu komunikace.

Při předkládání látky jsem usilovala o to, aby žáci byli následně schopni využít nové poznatky i v dalších školních předmětech.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce,

Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 8.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 60 minut

1.2.10 Lolo a druhové

Představení edukačního programu:

Cílem edukačního programu *Lolo a druhové* byla podpora čtenářství a motivace k četbě, rozšíření a prohloubení znalostí o básníku Petru Bezručovi, zopakování poznatků o literárních druzích. V rámci čtenářské dílny žáci pracovali s knížkou Petra Bezruče *Lolo a jeho druhové*.⁹⁵ V programu byla využita forma řízeného čtení a čtení s předvídáním. Žáci na základě poslechu samostatně nakreslili obrázek a představili jej ostatním. Na závěr proběhla diskuze a zhodnocení ilustrací, které si žáci odnesli domů.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Žáci 5.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 60 minut

1.2.11 Příroda v poezii Petra Bezruče

Představení edukačního programu:

Cílem tohoto edukačního programu bylo představit žákům básníka Petra Bezruče jako nadšeného turistu, znalce a velkého obdivovatele přírody i jako básníka, který se přírodními náměty nechal inspirovat a zpracoval je ve svém díle, například ve sbírce *Slezské písně*⁹⁶ nebo v delší samostatné básni *Stužkonoska modrá*.⁹⁷

Prostřednictvím práce s uměleckým textem si žáci procvičovali jazykové dovednosti, mohli si uvědomit přínos poezie v životě a lépe porozumět tvorbě básníka Petra Bezruče.

---

95 BEZRUČ, Petr. *Lolo a druhové*.

96 BEZRUČ, Petr. *Slezské písně*.

97 BEZRUČ, Petr. *Stužkonoska modrá: k tisku připravil Alois Sivek*.

V programu si žáci vyzkoušeli tvůrčí psaní a ve výtvarné dílně si vyrobili svou vlastní knížku *Slezské písně*. Výtvarně tvořivá činnost měla vést k získání zážitku a k posílení sebedůvěry vytvořit samostatně knížku.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a příroda, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 8.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 60 minut

1.2.12 Naděje je stav ducha, který dává smysl našemu životu

Představení edukačního programu:

Edukační program⁹⁸ byl vytvořen k výstavě *Václav Havel – cesta svobody*. Představil osobnost Václava Havla od jeho narození až do konce života v kontextu společenské a politické doby. Obsahem programu byl výklad k výstavě, vyplnění pracovních listů, zhlédnutí dokumentárního filmu o Václavu Havlovi a práce s literárním textem.

Cílem programu bylo podpořit žáky v zamyšlení se nad pojmy svoboda, demokracie, stát, osobní a společenská zodpovědnost, a také kladně působit na jejich postoje a hodnoty.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 8.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 45–60 minut

1.2.13 Na chvíli ilustrátorem

Představení edukačního programu:

K výstavě *Fantaskní realismus v díle Lumíra Čmerdy* byl vytvořen edukační program *Na chvíli ilustrátorem*,⁹⁹ jehož cílem bylo seznámit žáky s životem a dílem autora, přiblížit jim jeho literární a uměleckou tvorbu a inspirovat je k přečtení autorových knih.

---

98 Leták k uvedenému edukačnímu programu je uveden v příloze 8, pracovní list v příloze 9.

99 Leták pro tento program je v příloze 10, pracovní list v příloze 11.

Formou výkladu jsem žákům přiblížila výstavu, kterou si prohlédli a seznámili se tak s výtvarnou tvorbou Lumíra Čmerdy. V průběhu programu pak měli žáci příležitost vyjádřit vlastní názor při hodnocení výtvarného i literárního díla autora a tím si rozvíjet úsudek i komunikativní dovednosti.

Záměrem programu bylo také motivovat žáky k zájmu o literární a výtvarnou výchovu. V rámci tvůrčích činností mohli projevit i vlastní představivost a fantazii a představit své vnímání a cítění. K tomuto účelu byly žákům k dispozici spolu s dalším materiálem hlavně různé druhy a barvy papíru, ze kterých vytvářeli obraz.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci 6.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 60 minut

1.2.14 Slezsko v pohádkách a pověstech – ukázka programu

Jak už bylo výše uvedeno,¹⁰⁰ tento program byl sestaven ve třech variantách. Zde na tomto místě je uveden scénář programu pro žáky druhého stupně základních škol a nižšího stupně víceletých gymnázií a obsahová analýza programu.

Představení edukačního programu:¹⁰¹

Program *Slezsko v pohádkách a pověstech* si kladl za cíl upozornit žáky této věkové kategorie na to, že pohádky a pověsti provázejí člověka celým jeho životem. I když jsou dnes pohádky určeny spíše dětem, mají své kouzlo pro čtenáře v každém věku, protože odrážejí myšlení našich předků a nesou jejich životní moudrost. Slezský repertoár pohádek a pověstí je bohatý a můžeme v něm najít několik typických témat a motivů. Výstava, kterou program doprovázel, představovala nejznámější pohádky a pověsti Těšínska, Opavska a Ostravska, i jejich sběratele. Pozornost byla věnována rovněž adaptacím slezských lidových pohádek a pověstí do dětské literatury.¹⁰²

---

100 Viz příloha 1.

101 Příloha 18 obsahuje fotodokumentaci jednoho ze setkání programu.

102 SZTURCOVÁ, Monika. *Scénář k výstavě Slezsko v pohádkách a pověstech*.

Edukační program k této výstavě nabízel výklad, který seznamoval žáky se slezskými pohádkami a pověstmi a s autory těchto literárních děl, a to v celkovém historickém a literárním kontextu. Součástí programu byl pracovní list, literární a výtvarná dílna i možnost prohlídky výstavy. Návštěvníky jsem provázela v dobovém kostýmu.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, výchova demokratického občana

Cílová skupina: Program byl určen pro žáky 8.–9. ročníků základních škol

Délka programu: 60 minut

Pracovní pomůcky: Kniha Pavla Šruta *Velká kniha českých pohádek*,¹⁰³ pracovní list a psací potřeby, podložka pod pracovní list, výtvarné potřeby – plátno s vybraným motivem napnuté na rámu, barvy, štětce, malířská paleta, voda, bílý a barevný papír, obálky s lístky, originální předměty, kostým královny

Výukový prostor: Výstavní sál Památníku Petra Bezruče, podsedačky, židle

Použité metody:

Didaktické metody výtvarné výchovy: práce s obrazem, vytvoření vlastního obrazu pod vedením edukátora

Metody dramatické výchovy: pohybové – živý obraz, pantomima, verbálně zvukové – monolog a kombinované – psaní

Didaktické metody českého jazyka a literatury: vyprávění – spontánně mluvená nebo čtená prezentace, rozhovor – úvodní motivační otázky i následný řízený a živý rozhovor, práce s textem, naslouchání a porozumění výkladu, závěrečná reflexe programu – odpovědi na otázky, co se dětem nejvíce líbilo a zda by se chtěly do muzea vrátit.

Stručný popis jednotlivých aktivit a formulovaná zadání úloh:

1. úkol: Seznámení s organizací práce – délka programu, pravidla, cíle a obsah programu

Metoda práce: Vzájemná dohoda

---

103 ŠRUT, Pavel. *Velká kniha českých pohádek*.

Cíle afektivní: Navázat vztah s žáky

Cíle kognitivní: Nastolit pravidla vzájemné komunikace

2. úkol: Osvojení techniky štronza a živého obrazu

Metody práce: Hra, tvorba

Cíle afektivní: Vytvořit bezpečné a podnětné pracovní prostředí

Cíle kognitivní: Otevřít téma programu – práce s prekoncepty

3. úkol: První kognitivní úloha – práce s lístkem v obálce

Metody práce: Kooperace, práce ve skupinách, diskuze

Cíle afektivní: Udržovat bezpečné a podnětné pracovní prostředí

Cíle kognitivní: Zkoumat téma, experimentovat s ním při zapojení předchozích znalostí

4. úkol: Seznámení s pohádkami a pověstmi

Metoda práce: Výklad

Cíle afektivní: Prohloubit zájem žáků

Cíle kognitivní: Doplnit informace

5. úkol: Druhá kognitivní úloha – vyplňování pracovního listu

Metoda práce: Samostatná práce

Cíle afektivní: Udržovat bezpečné a důvěryhodné prostředí

Cíle kognitivní: Ověřit schopnost žáků samostatně pracovat

6. úkol: Malba pohádkové bytosti dle předlohy

Metody práce: Samostatná práce, společná prezentace

Cíle afektivní: Zapojit tvořivost žáků

Cíle kognitivní: Zkoumat téma a experimentovat s ním – hledat nové souvislosti

7. Reflexe a závěr

Metody práce: Rozhovor, diskuze

Cíle afektivní: Shrnout a uzavřít společnou práci, rozloučit se

Cíle kognitivní: Slovně zhodnotit program a vlastní práci

Základní informace ke zprostředkovaným exponátům:¹⁰⁴

Na výstavě *Slezsko v pohádkách a pověstech* byly vystaven exponáty Slezského zemského muzea – Památníku Petra Bezruče, Umělecko–historického oddělení (Umělecké sbírky, Národopisné sbírky, Divadelní sbírky), a Ústřední knihovny Slezského zemského muzea. Byly to tyto exponáty:

- Jindřich Nitra: *Hrčavský tanec (Ondráš)*, nedatováno, dřevorezba, š. 80 cm, v. 50 cm
- Helena Salichová: *Stařenka*, 1952, olejomalba, š. 103 cm, v. 140 cm
- koláž z ilustrací pohádek Františka Lazeckého *Kaliny a Maliny*
- text o nejrozšířenějších motivech slezských pověstí doplněný obrázky
- ukázky ilustrovaných knížek s pohádkami či pověstmi:
  - a. František Lazecký: *Dukátová stařenka*
  - b. František Lazecký: *Kaliny a maliny, Pohádky z Hlučína*
  - c. František Lazecký: *Sedm draků a drak sedmihlavec, Slezské pohádky*
  - d. Helena Salichová: *Slezské bajky*
- úryvek z vyprávění Richarda Stoniše ze sběrů Antonína Satka na Opavsku
- Ferdiš Duša: *Krajina z Beskyd*, nedatováno, olejomalba; š. 102 cm, v. 70 cm
- Alois Schneiderka: *Ondráš*, před rokem 1945, olejomalba
- Jožka Baruch: *Per do toho, bratře Ondro*, gobelín, š. 48 cm, v. 113 cm

---

¹⁰⁴ SZTURCOVÁ, Monika. Scénář k výstavě *Slezsko v pohádkách a pověstech*.

- Edgar Baran: Triptych *Opava–Stříbrné jezero*, 2000, akvarel, š. 48 cm, v. 33 c)
- Vilém Wünsce: *Ve sloji*, nedatováno, olejomalba, š. 71 cm, v. 50 cm
- *Sv. Barbora*, autor neznámý, olejomalba, š. 49 cm, v. 62 cm
- Helena Salichová: *Selský dvorec*, 1926, olejomalba, š. 54 cm, v. 40 cm
- ilustrace pohádek Elišky Servátkové z cyklu *Očarováný džbán: O věčném věčném, O Janíčkově a pomněnce, O vodníkovi, Co je to štěstí, Hadi, hadi, hadi, O nešťastném Josefkuvi*
- loutky čerta, čarodějnice a vodníka
- ilustrace Heleny Salichové ke *Slezským bajkám*
- text o adaptátorech slezských lidových pohádek, medailony Františka Lazeckého a Heleny Salichové doplněné fotografiemi

Zápůjčky: Muzeum a galerie v Prostějově – Jožka Baruch – gobelín Ondráš

Vstupní evokace programu:

Vědoma si toho, že průběh vstupní evokace výrazně ovlivňuje celkový průběh a výsledek programu, usilovala jsem v úvodu pomocí tzv. ledolamky o vybudování příznivé atmosféry plné radostného očekávání na to, co se bude dít, touhy dozvědět se něco nového a nastínila jsem téma, kterým se budu spolu se žáky zabývat. Aktivitu a pozornost žáků jsem oživila na začátku programu otázkami, které sledovaly, zprvu jen okrajově, znalosti žáků a jejich zkušenosti s hlavním tématem. V rozhovoru jsem žákům nabídla takové téma, které pro ně nebylo neznámé a o kterém dokázali vyprávět.

Příklad úvodního slova:

“Dobrý den, vážení návštěvníci. Srdečně vás vítám na výstavě *Slezské pohádky a pověsti*. Těšili jste se na dnešní den? Věděli jste, kam půjdete, nebo to bylo pro vás překvapením? Název *Pohádky a pověsti* zní velice příjemně. Může být spjat s dětstvím, s rodiči a prarodiči. Vzpomínáte si, kdo vám jako první četl pohádku a o čem byla?”

Žáci se uvolnili a začali se hlásit ke slovu. Uváděli názvy pohádek a jména osob, které

jim pohádky četly.

Ocenila jsem zájem žáků zapojit se do rozhovoru a pokračovala dalšími otázkami: „Znáte pohádky nebo pověsti z našeho regionu? A znáte nějakého našeho významného regionálního autora, který psal pohádky, nebo malíře, který pocházel z našeho regionu a nechal se ve své tvorbě slezskými pohádkami ovlivnit? Ne? To nevadí, že nevíte anebo si nemůžete vzpomenout, proto jste k nám přišli, abyste se něco nového dozvěděli“.

Výkladová část

V průběhu hlavní pracovní části programu účastníci vytvořili malé pracovní skupinky, ve kterých si osvojili techniku štronza a živých obrazů. Když zvládli základní podobu cvičení, přistoupili k tematizovanému štronzu. Dále postupovali k nácvičku živých obrazů.

Vysvětlila jsem žákům zadání pro vytváření živých obrazů: Žáci se ve dvojicích pohybovali v rytmu prostorem. Po vyslovení tématu, zde *Beskydy*, jsem počítala do deseti a žáci během této doby vytvořili sousoší Ondráše a Beskyd. Při aktivitě se střídaly dva kontrasty – štronzo a volno. Potom žáci vytvořili skupiny, ve kterých se spojily dvě dvojice tak, aby ve skupině byli chlapci i dívky. Tvořit sousoší si vyzkoušeli žáci i ve větší skupině.

Po skončení této části programu byli žáci vyzváni, aby si po skupinách vybrali ze stolu obálku. V každé obálce byl lístek s jedním emocionálně zabarveným slovem, např. láska, radost, žárlivost, ošklivost. S tímto slovem žáci následně pracovali při využití tzv. slovesné animace. Potom se posadili buď na židle anebo na připravené podsedáky na zem a poslouchali úryvek z pohádkové knihy. Po přečtení úryvku jsem následně využila vyprávění, rozhovor a diskuzi. Pro všechny zúčastněné bylo důležité vyjasňování různých názorů a sdělování vlastních pocitů.

Výkladová část byla tvořena také lektorovaným výkladem v dobovém kostýmu královny. Tento kostým přispěl do značné míry k navození radostné atmosféry a pozitivní nálady u žáků a pomáhal jim lépe se na výklad o pohádkách a pověstech soustředit.

Po skončení výkladu následovalo vyplňování pracovního listu a jeho společné vyhodnocení. Pracovní list sloužil i tentokrát jako připomínka edukačního programu, protože účastníci jsou většinou rádi, když si mohou s sebou něco odnést domů.

Poslední část programu byla věnována tvořivé činnosti, kterou byla výtvarná etuda:

Návrh tvořivé činnosti – malba na plátno

Pracovní pomůcky: plátno s vybraným motivem napnuté na rámu, barvy, malířská paleta, voda, štětce

Postup práce:

1. Vybrané plátno malé nebo střední velikosti měli žáci upevněno na rámu.
2. Vhodnými barvami vybarvili motiv pohádkové postavy. Žákům bylo doporučeno, aby používali čisté barvy a příliš je nemíchali a postupovali od středu vybraného motivu k okrajům.
3. Hotovou malbu nechali žáci důkladně zaschnout a mezi tím se věnovali úklidu výtvarných pomůcek a hygieně.
4. Žáci si vzájemně představili obrazy, které vytvořili a které si následně mohli odnést domů.

Zhodnocení (sebereflexe) edukačního programu:

Věnovala jsem programu důkladnou přípravu a osvědčilo se mi, že jsem program vedla v dobovém kostýmu, který navodil vhodnou atmosféru. Z ústních zpětných vazeb pedagogického doprovodu žáků jsem reflektovala, že program splnil jejich očekávání a byl pro žáky přínosem. Žáci ocenili zvláště to, že si mohli odnést domů svůj výtvar, který jim bude absolvovaný program a to, co se při něm naučili, připomínat.

1.3 Programy pro střední školy

Co se týče názvu programů, byla nabídka pro střední i základní školy velice podobná, náplň programů se však lišila. Základní rozdíl byl v jejich cílech a zvláště v provedení – respektovala jsem věk a vstupní vědomosti žáků.

Například v programu *Život a dílo Petra Bezruče*, který doprovázel prohlídku stálé expozice, bylo v programech pro žáky základních škol prioritou seznámení s životem a dílem autora. Důvod byl zcela logický: většina těchto žáků v Památníku Petra Bezruče ještě nebyla a o Petru Bezručovi nevěděla nic anebo velice málo. Naproti tomu programy pro střední školy již obsahovaly vyšší dimenzi kognitivního a znalostního procesu. Většina žáků středních škol

totiž už Památník Petra Bezruče navštívila, a to buď přímo stálou expozici nebo některou z výstav, případně byli žáci přítomni na jiné akci, např. přednášce, workshopu, Muzejní noci nebo vernisáži.

Patrný byl i rozdíl při vedení programů. Počítalo se už s tím, že středoškoláci vyjadřují vystižněji své dojmy a zážitky z programu, že jsou schopni lépe argumentovat a obhájit své názory. Žáci středních škol také mnohem lépe a rádi diskutovali, chtěli se dozvědět více o pracovišti Památníku Petra Bezruče, o jeho sbírkotvorné činnosti, o možnosti pracovat s jeho literárními fondy. Zájem projevíli hlavně studenti opavských gymnázií, kteří mají hlubší vztah k literatuře a muzejnictví. Někteří z nich dokonce uvažují o studiu bohemistiky, muzeologie, historie nebo učitelství českého jazyka a literatury. Proto jsem jim mohla poskytnout podrobnější informace a zavést je v programu více do hloubky tématu.

Středním školám, učilištím a gymnáziím byly v období let 2018 – 2019 nabídnuty následující edukační programy:

1.3.1 Život a dílo Petra Bezruče

Představení edukačního programu:

Cílem edukačního programu *Život a dílo Petra Bezruče* ve variantě pro žáky středních škol bylo prohloubit a rozšířit znalosti o Petru Bezručovi a jeho díle, ukázat jim na základní rysy výrazného stylu autora a seznámit je s pojmem sociální balada tak, aby ji dokázali nejenom rozpoznat, ale i vyjmenovat její základní znaky.

Program byl připraven ve dvou časových variantách: v základní a rozšířené verzi. V obou jsem využívala informačně receptivní a participativní metody. Prožitek programu byl umocněn tím, že jsem žáky prováděla výstavou v dobovém kostýmu jako Doda Demlová, jedna z básníkových múz, a účastníci si vyslechli autentickou nahrávku rozhovoru Petra Bezruče s jeho sekretářkou Zdenkou Tomáškovou.

Součástí programu byl pracovní list,¹⁰⁵ jeho vyplnění, společné vyhodnocení, individuální prohlídka expozice a závěrečná reflexe programu. Po předchozí domluvě bylo možné edukační program doplnit četbou vybraných básní z básnické sbírky *Slezské písně*.

---

105 Viz příloha 2.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Žáci středních škol

Délka programu: Podle zvolené verze programu 45 nebo 90 minut

1.3.2 Leopold Parma mezi přáteli

Představení edukačního programu:¹⁰⁶

V roce 2018 uplynulo 50 let od smrti významného českého malíře Leopolda Parmy, který žil v letech 1891–1968. Výstava, kterou Památník Petra Bezruče k tomuto výročí uspořádal, představovala výtvarnou tvorbu malíře a jeho přátelské vztahy s dalšími umělci – spisovateli a malíři, kteří zásadním významem formovali jeho osobnost a tvorbu. Edukační program pro žáky středních škol nabídl nejenom výklad k výstavě a pracovní list pro shrnutí a upevnění poznatků, ale i prezentaci zajímavých muzejních exponátů a výtvarnou dílnu.

Cílem programu bylo představit osobnost a dílo malíře Leopolda Parmy ve vztazích k ostatním soudobým umělcům, kteří mu byli blízcí, prohloubit komunikační dovednosti, rozšířit a prohloubit estetické vnímání výtvarného díla a umožnit žákům pochopit a poznat umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech.

V rámci výtvarné dílny žáci společně vytvořili pozvánku na vernisáž výstavy o Leopoldu Parmovi.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci středních škol

Délka programu: 60 minut

1.3.3 Muzeum známé i neznámé

Představení edukačního programu:

Předností edukačního programu pro žáky středních škol *Muzeum známé i neznámé*

---

¹⁰⁶ Leták je k nahlédnutí v příloze 5.

bylo, že mohli diskutovat se mnou jakožto s dokumentátorkou Památníku Petra Bezruče. Mohli se tak nejenom dozvědět odpovědi na otázky, které je z oblasti muzejnictví zajímaly, ale také si vyzkoušeli práci na tvorbě scénáře libovolné výstavy, prohloubili si komunikativní dovednosti a vzájemnou spolupráci.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci středních škol

Délka programu: 60 minut

1.3.4 Raděj se duše a buď veselá

Představení edukačního programu:

Cílem tohoto edukačního programu pro žáky středních škol bylo podat výklad k výstavě *Raděj se duše a buď veselá aneb Kramářské tisky z Památníku Petra Bezruče*, seznámit je se slezskými kramářskými tisky, ukázkami lidové tvorby, náboženskými tisky a knížkami lidového čtení, prohloubit a rozšířit jejich vědomosti o kramářských tiscích a lidové a náboženské kultuře.

V programu jsem vedla žáky k přemýšlení nad neznámými slovy nebo slovy, které se už dnes nepoužívají (archaismy) a usilovala o to probudit v nich zájem o lidovou kulturu a kulturní dědictví našich předků. Během programu byli žáci také seznámeni s významnými poutními místy Slezska, která si zaznamenali do pracovních listů a v rámci výtvarné dílny nakreslili zastavení křížové cesty.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci středních škol

Délka programu: 60 minut

1.3.5 Ozvěny Slezských písní

Představení edukačního programu:

Jednalo se o literární a prožitkový program věnovaný básnické sbírce *Slezské písně*, doplněný o výtvarně tvořivou činnost. Jeho cílem bylo prohloubení literárních vědomostí, formulování vlastního estetického názoru, tvořivá činnost s literárním textem a vytvoření výtvarného doprovodu k literárnímu textu.

V průběhu programu měli žáci příležitost prohlédnout si nové vydání *Slezských písní* z roku 2017 a v rámci práce s literárním textem sestavovali ve dvojicích křížovku, jejímž řešením bylo slovo z určité části textu a v rámci brainstormingu hledali společně možnosti obohacení čtení s využitím moderní techniky.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Žáci středních škol

Délka programu: 90 minut

1.3.6 Zdenka Tomášková a Ortel samoty

Představení edukačního programu:

Zdenka Tomášková a Ortel samoty byl název edukačního programu pro třídy středních škol,¹⁰⁷ které měly zájem o hlubší poznání osobnosti Petra Bezruče prostřednictvím knihy,¹⁰⁸ kterou osobní sekretářka básníka Zdenka Tomášková napsala. Účastníci programu se zaposlouchali do četby knihy a následně nad ní besedovali. Cílem bylo připravit žákům zážitek z čtení této knihy, motivovat je k vlastní četbě a podpořit společné sdílení a diskuzi.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost

Pro koho: Žáci středních škol

Délka programu: 60 minut

---

¹⁰⁷ Leták je v příloze 12.

¹⁰⁸ TOMÁŠKOVÁ, Zdenka. *Ortel samoty*, 200 s.

1.3.7 Elegie Moderny – knižní kultura let 1958–1968

Představení edukačního programu:

Edukační program ke stejnojmenné výstavě nabízel žákům středních škol výklad, který je seznamoval s bohatstvím grafického, typografického a ilustrátorského díla významných představitelů české knižní kultury 60. let, např. Oldřicha Hlavsy, Karla Teissiga, ale i výtvarníků, jako jsou např. Adolf Born nebo Jiří Balcar, i dalších autorů. Východiskem pro výklad byla nejenom výstava, ale i vlastní znalosti a zkušenosti žáků.

Součástí programu byl pracovní list k výstavě a tvořivá dílna, ve které si žáci vyrobili záložku do knihy.

Cílem programu bylo vzbudit zájem žáků o grafiku, typografii a moderní výtvarné umění, podnítit žáky k úvahám nad pestrostí knižní kultury a nad významem knih pro člověka, a tím i podnítit jejich zájem o pravidelnou četbu.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci středních škol

Délka programu: 60 minut

1.3.8 Příroda v poezii Petra Bezruče

Představení edukačního programu:

Cílem edukačního programu *Příroda v poezii Petra Bezruče* bylo pomoci žákům ujasnit si význam poezie v životě člověka a také poznat Petra Bezruče jako básníka, který se nechal inspirovat přírodními krásami. Na základě tohoto poznání žáci následně tvořili své vlastní básně inspirované přírodou. Mým záměrem bylo pomoci žákům vnímat jejich vlastní emocionální zážitek z tvorby a povzbudit je k dalšímu vlastnímu tvoření.

V literární dílně žáci pracovali s básnickou sbírkou *Slezské písně* a s básní *Stužkonoska modrá*. Program začal jazykovou rozvíčkou – rozvíjením vět, obměnou slovních spojení a hrou se slovy. To mělo žáky motivovat, vzbudit v nich zájem a naladit je k činnosti. Dále si žáci prohlédli fotografie míst, kam Bezruč sám anebo ve společnosti svých přátel chodil

do přírody, např. Ostravice nebo Lysá hora. Následná práce s uměleckým textem měla u žáků přispět k formulování vlastního estetického soudu, k rozvoji četby a kultury jazykového projevu a k prohloubení literárních poznatků. V rámci programu byli žáci vedeni k projevení ochoty naslouchat promluvám svých spolužáků a projevovat vůči sobě navzájem empatii.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a příroda

Cílová skupina: Žáci středních škol

Délka programu: 60 minut

1.3.9 Slezsko v pohádkách a pověstech

Představení edukačního programu:

Tento edukační program ke stejnojmenné výstavě měl vytvořit příležitosti k rozšíření a prohloubení literárních poznatků žáků středních škol z oblasti regionální literatury, blíže je seznámit s místními autory, kteří psali pohádky a pověsti, dát jim možnost k prohlídce muzejních exponátů a doporučení k četbě regionální literatury. Záměrem programu bylo také vést žáky na jejich úrovni k rozvoji kultury vyjadřování, podpoře estetického vnímání a vyvolat citový prožitek.

Úvodní část programu přibližovala životní etapy slezských autorů, kteří psali pohádky a pověsti, a jejich tvorbu. Potom následovala samostatná práce žáků s pracovními listy, které obsahovaly otázky a úkoly vztahující se k výstavě. Po skončení této aktivity žáci společně vyplnění pracovních listů vyhodnotili a provedli reflexi programu, při které mohl každý z nich vyjádřit své dojmy a prožitky.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: Žáci středních škol

Délka programu: 45 minut

1.3.10 Knižní ilustrace Lumíra Čmerdy – ukázka programu

Představení edukačního programu:

Autor exponátů výstavy Lumír Čmerda se narodil v roce 1930 a patří k předním regionálním výtvarníkům 60. let. Vedle malby a grafiky se věnoval práci se dřevem, vytvářel dřevěné reliéfy, a také se věnoval ilustrátorské tvorbě. Edukační program představil žákům středních škol jeho originály knižních ilustrací, mezi nimiž byly zastoupeny ilustrace k dílům, která jsou žákům středních škol dobře známá a která patří do zlatého fondu české literatury, jako je například *Kytice* Karla Jaromíra Erbena, *Kosmova kronika česká*, *Slovenské pohádky a pověsti* Boženy Němcové a také ilustrace zpracovávající biblické náměty.

Cílová skupina: Žáci středních škol

Cíle programu: Samostatně vysvětlit pojem fantaskní realismus, vyjmenovat výtvarné techniky nacházející se na výstavě, projevit ochotu uvažovat o morálních zásadách po vzoru Lumíra Čmerdy a chtít žít v souladu s nimi, namalovat na malířské plátno libovolný námět z výstavy anebo vytvořit omalovánku, která by témata výstavy dokreslovala.

Obsah programu: Program navazoval na výstavu *Fantaskní realismus v tvorbě Lumíra Čmerdy* a nositelem obsahu výstavy byly originály obrazů. Program si kladl za úkol rozšířit vědomosti z výtvarné, literární a estetické výchovy i výchovy demokratického občana.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Použité metody:

Metody slovní: Výklad, rozhovor, heuristický rozhovor

Metody názorně–demonstrační: Práce s obrazem

Metody dovednostně–praktické: Vytváření dovedností

Metody aktivizující: Metody diskusní, metody heuristické

Komplexní výuková metoda: Frontální výuka, samostatná práce žáků

Didaktické prostředky: Pracovní listy, psací potřeby, tištěné omalovánky, výtvarné potřeby – malířské plátno, barvy, štětce, paleta, pastelky a ochranná zástěra

Časová náročnost: 90 minut

Průběh programu:

1. Evokace

V úvodu jsem školní skupinu přivítala, představila se a seznámila žáky s edukačním programem. Potom následoval výklad k výstavě, ve kterém jsem chtěla poutavou formou seznámit žáky s životem a dílem malíře a spisovatele Lumíra Čmerdy. Vysvětlila jsem jim také pojem *fantaskní realismus* a upozornila žáky na významné momenty v osobním životě autora, které ovlivnily jeho tvorbu, např. že byl donucen opustit místo duchovního a jít manuálně pracovat, posléze onemocněl a zažil existenční problémy ve starosti o rodinu. Tehdy na doporučení svého přítele lékaře, aby si našel nějakou zálibu a věnoval se jí, začal Lumír Čmerda kreslit, malovat, pracovat se dřevem, vytvářet grafické listy a psát knihy. Nutno podotknout, že to vše bylo bez předchozího výtvarného vzdělání. Učil se sám, experimentoval a především prokázal silnou vůli, houževnatost a morální odvahu.

2. Uvědomění

Po skončeném výkladu dostali žáci pracovní list a každý z nich si jej samostatně vyplnil. Potom žáci spolu se mnou zkontrolovali správnost odpovědí a měli příležitost si prohlédnout výstavu. Zvláštní pozornost věnovali prohlížení obrazů, pokoušeli se určit použité výtvarné techniky, vzájemně si radili a diskutovali mezi sebou.

Zážitky z výstavy, např. téma obrazu nebo knížky, mohli žáci výtvarně vyjádřit malbou nebo kresbou. Své výtvary si odnesli domů jako vzpomínku na program.

Didaktické poznámky:

Vzhledem k prostoru byl maximální počet účastníků programu 25, což některé skupiny omezovalo.

Zvláštnosti skupin, specifické vzdělávací potřeby návštěvníků, zvláštní metody aktivizace a motivace byly řešeny individuálně.

Evaluace:

Po skončeném programu probíhalo vzájemné sdílení, kdy žáci seděli v půlkruhu a ústně vyjadřovali své zážitky a dojmy z programu. Žákům jsem pokládala tyto následující otázky:

- Co se vám v programu nejvíce líbilo a proč?
- S jakými dojmy, zážitky a pocity odcházíte?

Po skončení programu jsem poděkovala za pozornost, rozloučila se se školní skupinou a s pedagogickým pracovníkem a pozvala je k další návštěvě Památníku Petra Bezruče.

1.4 Speciální programy pro školy

Všechny programy, které máme v nabídce pro základní školy, platily i pro školy, které navštěvují žáci s poruchami učení, chování nebo například žáci s tělesným postižením. Cílem programů bylo prostřednictvím práce s uměleckými texty podpořit estetické vnímání a citění žáků, formování vlastního estetického soudu, rozvoj komunikačních dovedností, porozumění čtenému textu, podpora koncentrace a udržení pozornosti.

Názvy i obsah programů zůstaly stejné jako pro ostatní základní školy, měnil se však způsob mé práce s žáky podle jejich specifických potřeb. Rozdíl byl zejména v přístupu a ve způsobu komunikace. Hovořila jsem k těmto žákům jednodušší a výraznou řečí a více pracovala s afektivní složkou, přizpůsobovala jsem program specifickým potřebám a individuálním možnostem, využívala více názorných pomůcek, komunikaci s žáky jsem usnadňovala použitím loutky a dobového kostýmu.

Cílem programů pro žáky se specifickými potřebami bylo vytvoření klidného a bezpečného prostředí, v němž žáci mohli vnímat hodnoty, které jsem jim chtěla prostřednictvím programu přinést.

Opavské školy, které speciální programy v letech 20182019 využívaly:

- Základní škola při zdravotnickém zařízení a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení Opava;
- Základní škola pro zrakově postižené a žáky s vadami řeči, Opava, Havlíčkova 1;

- Základní škola a Praktická škola, Opava, Slezského odboje 5;
- Základní škola pro tělesně postižené, Opava, Dostojevského 12.

2 Ostatní formy edukace a jejich obsahová analýza

2.1 Programy a workshopy pro rodiny s dětmi

Důvodů, proč vytvořit programy a workshopy pro rodiny s dětmi bylo více. Památník Petra Bezruče doposud tyto programy neměl a chtěl rozšířit nabídku muzejněpedagogických aktivit směrem k rodinám s dětmi. Dalším cílem bylo umožnit rodinám společné trávení volného času, a to v kulturním, příjemném a podnětném prostředí.

Stojí za zmínku, že Památník Petra Bezruče má výhodně situovanou polohu ve středu města a je velice dobře dostupný osobní a veřejnou dopravou i pěšky. Díky zázemí Památníku mohly přicházet i rodiny, které měly některé z dětí v kočárku.

Cílem každého programu bylo kromě rozšíření znalostí také umožnit společný prožitek a podpořit rozvoj sociálních dovedností, např. spolupracovat v rodině, podílet se na utváření příjemné atmosféry, umět poskytnout pomoc a požádat o ni.

Programy a workshopy byly vytvářeny buď k jednotlivým výstavám a nebo k významným událostem, jako byly např. oslavy Mezinárodního dne dětí. Akce se konaly o víkendu v dopoledních nebo odpoledních hodinách v prostorách expozice nebo ve výstavním sále. Každý program pro rodiny s dětmi byl doplněný o výtvarně tvořivou činnost a finální výrobek si návštěvníci mohli odnést domů.

Zjistila jsem, že děti všech věkových kategorií velmi vítaly příležitost k samostatnému tvoření. Oceňovaly zvláště pestrou nabídku jednoduchých pomůcek a materiálů, jako byly omalovánky, pastelky, štětce, barvy, krepové papíry, modelářské hmoty, sádra nebo různé přírodní materiály (např. šišky, větvičky jehličnanů, kůra dřevin). Přes onu zdánlivou jednoduchost jsem musela výtvarně tvořivé činnosti rodin promyslet a dobře naplánovat výběr, nákup i přípravu těchto pomůcek, ale hlavně jsem si musela předem vybrat výtvarně tvořivé činnosti, které byly k hlavní náplni programu či workshopu vhodné.

2.1.1 Workshop k Mezinárodnímu dni žen

Představení programu:

Cílem workshopu bylo seznámit účastníky programu s historií vzniku Mezinárodního dne žen a s jeho dobovým pozadím. Pro účastníky bylo zajímavé dozvědět se, kdo stál u zrodu tohoto svátku a jaký byl jeho následný vývoj.

Protože workshop probíhal přímo v Památníku Petra Bezruče, účastníci programu měli příležitost prohlédnout si fotografie, přečíst si kopie dopisů nejvýznamnějších žen v životě básníka Petra Bezruče a zaposlouchat se do četby jeho milostných básní. Na základě prohlédnutých fotografií a přečtených dopisů si účastníci zahráli na reportéry a pokusili se předvést rozhovor básníka Petra Bezruče s Dodou Demlovou, což byla básníková láska. V závěrečné části workshopu nakreslili portrét ženy, kterou mají nejraději a výtvor si odnesli domů.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 10–12 let

Délka programu: 120 minut

2.1.2 Víťame jaro

Představení programu:

Cílem workshopu *Vítáme jaro*¹⁰⁹ bylo prohloubit a rozšířit znalosti o velikonočních svátcích, zvycích a tradicích, které se vážou k tomuto období, a ocenit kulturní i historické dědictví. V rámci workshopu si účastníci vyrobili velikonoční dekoraci z přírodních materiálů a prostřednictvím zážitku z vlastní tvorby si rozšířili své estetické vnímání.

V úvodní části workshopu byl brainstorming na téma Velikonoce, potom účastníci vyplnili pracovní list, který obsahoval literární rébusy a kvízy. Pracovní list vyplnily děti společně se svými rodinnými příslušníky. V poslední části programu si účastníci vyrobili z připraveného materiálu pomlázku a ozdobili ji barevnými mašlemi z krepového papíru.

---

109 Leták na Workshop *Vítáme jaro* je v příloze 13.

Na závěr se mohli společně se svými hotovými výrobky vyfotografovat.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 8–12 let

Délka programu: 120 minut

2.1.3 Prázdninové snění nás a našich knižních hrdinů

Představení programu:

Cílem tohoto workshopu byla podpora čtenářství a rozvoj jazykové komunikace. Tematicky zaměřená čtenářská dílna s doprovodnými čtenářskými a jazykovými aktivitami byla doplněna o výtvarnou dílnu, která přispěla k rozvinutí smyslové citlivosti účastníků.

V rámci workshopu se účastníci společně sdíleli o knížkách, které přečetli během letních prázdnin. Knižky si mohli přinést z domova. Potom vytvořili svůj spisovatelský příběh – napsali krátký příběh, historku nebo zážitek z prázdnin tak, aby se účastníci dozvěděli více jeden o druhém. Ve výtvarné dílně měli příležitost nakreslit nebo namalovat svého knižního hrdinu.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 8–12 let

Délka programu: 90 minut

2.1.4 Elegie Moderny – knižní kultura let 1958–1968

Představení programu:

Cílem workshopu *Elegie Moderny – knižní kultura let 1958–1968* bylo představit stejnojmennou výstavu rodinám s dětmi a následně diskutovat o přínosu knih pro lidskou společnost. Literární a tvořivé dílny měly účastníkům jejich zážitek z programu prohloubit.

V rámci literární dílny si návštěvníci vyzkoušeli volné psaní, rozšířili si své literární poznatky. V tvořivé dílně si vyrobili knížku, kterou si vyzdobili podle vlastní fantazie. Cílem

programu bylo také to, aby dětské návštěvníci byli schopni po skončení workshopu vyjádřit vlastní názor na zhlédnutou výstavu.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 9–13 let

Délka programu: 90 minut

2.1.5 Povídám, povídám pohádku

Představení programu:

Cílem programu *Povídám, povídám pohádku* bylo podpořit vzájemnou spolupráci a komunikaci mezi rodiči a dětmi, přispět k rozvoji jejich komunikačních schopností a psychomotorických dovedností dětí.

Program byl vytvořen jako literární a tvořivá dílna k výstavě *Slezsko v pohádkách a pověstech*. V první řadě seznamoval účastníky s výstavou a představil jim její nejvýznamnější exponáty. V rámci literární dílny dostali návštěvníci pracovní list k výstavě, který obsahoval interaktivní prvky, např. literární rébusy a kvízy, a zábavnou formou přispíval k ověřování nových vědomostí, které návštěvníci získali na výstavě. Prožitek z programu byl doplněn tvořivou dílnou, kdy si rodiče s dětmi vytvořili ze sádky pohádkovou bytost, kterou na výstavě mohli spatřit.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 6–10 let

Délka programu: 60 minut

2.1.6 Václav Havel – demokracie – a co my?

Představení programu:

Workshop byl vytvořen k výstavě *Václav Havel – cesta k svobodě*.¹¹⁰ Jeho cílem bylo

---

¹¹⁰ Leták k programu je v příloze 16.

prohloubit a rozšířit vědomosti o životě Václava Havla, sametové revoluci a exilové a samizdatové literatuře. Připravila jsem si otázky, kterými jsem vedla účastníky workshopu k diskuzi nad ukázkami literárních textů a k vyjádření osobního názoru. Činnosti v tvořivé dílně podporovaly spolupráci a komunikaci mezi účastníky.

Účastníci si na začátku programu nejdříve společně prohlédli výstavu a následně si zkusili zahrát na spisovatele a ilustrátora. Podle svých schopností vytvořili vlastní literární text, který výtvarně doprovodili ilustracemi.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 13–14 let

Délka programu: 90 minut

2.1.7 Můj stát – místo, kde jsem se narodil

Představení programu:

Workshop byl vytvořen u příležitosti 100. výročí vzniku samostatného československého státu. Cílem workshopu bylo rodinám s dětmi tuto významnou událost připomenout, seznámit je se státními symboly České republiky a propojit nové poznatky se znalostmi, které již návštěvníci měli. Program si také kladl za cíl přispět výtvarnou činností k rozvoji sebedůvěry dětí a dosažení pocitu radosti z výtvarné seberealizace.

Na začátku programu bylo představení knihy *Můj stát – putování s českým lvem za sedmi státními symboly*.¹¹¹ Poté následovalo povídání o knize a o tom, co na ní děti nejvíce zaujalo. Prostřednictvím vyprávění jsem účastníkům přiblížila dobové pozadí, okolnosti a význam vzniku samostatného československého státu. Ve výtvarné dílně si návštěvníci vytvořili některý ze státních symbolů, např. velký nebo malý státní znak, vlajku, pečeť atp.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

---

111 VELÍŠEK, Martin a Milan STARÝ. *Můj stát: putování s českým lvem za sedmi státními symboly*. Universum (EUROMEDIA GROUP, a.s.), 108 s.

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 8–10 let

Délka programu: 120 minut

2.1.8 Na chvílku ilustrátorem

Představení programu:

Cílem programu, ve kterém byla komentovaná prohlídka výstavy doplněná o literární a výtvarnou dílnu s možností malby na malířské plátno, bylo inspirovat návštěvníky k vytvoření jejich vlastního výtvarného díla, prohloubit jejich estetické cítění a podpořit pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Záměrem bylo nejdříve vytvořit příjemnou a tvůrčí atmosféru a provést návštěvníky výstavou *Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy*. Na základě vlastního výtvarného díla se účastníci pokusili vymyslet a napsat příběh. Účastníci programu si své literární i výtvarné dílo odnesli domů, aby jim program připomínalo a mohli díky němu představit ostatním členům rodiny výstavu, kterou navštívili.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 12–13 let

Délka programu: 120 minut

2.1.9 Na chvílku ilustrátorem – dětem k svátku

Představení programu:

Tento interaktivní prožitkový program byl vytvořen u příležitosti Mezinárodního dne dětí a jeho cílem bylo obohatit emocionální život návštěvníků vytvořením příjemné a podnětné atmosféry, umožnit dětem zážitek z návštěvy Památníku Petra Bezruče, podpořit jejich tvůrčí potenciál, rozvíjet estetické cítění a motivovat je k další návštěvě. Účastníci programu si prohlédli výstavu a prostřednictvím vyprávění se seznámili s osobností malíře Lumíra Čmerdy a jeho výtvarnou tvorbou. Byla jsem oblečená v kostýmu královny, což zvyšovalo pozornost dětí a jejich zájem. Na základě zhlédnutého muzejního exponátu – dřevěného souboru pohádkových postav Sněhurky a sedmi trpaslíků – tvořili návštěvníci

vlastní pohádkové postavy.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi bez věkového omezení

Délka programu: 10 – 17 hodin

2.1.10 Obraz matky v literárním díle

Představení programu:

Tato literární a tvořivá dílna byla programem vytvořeným k Mezinárodnímu dni matek. Návštěvníci pracovali s básnickou sbírkou *Maminka*¹¹² spisovatele a nositele Nobelovy ceny za literaturu Jaroslava Seiferta, náplní tvořivé dílny byla výroba knižní záložky. Cílem programu bylo osvojení a prohloubení znalostí o autorovi Jaroslavu Seifertovi a jeho díle, rozvoj dovedností prostřednictvím předčítání a přednesu a také povzbuzení návštěvníků ke kladnému postoji k umělecké literatuře, smyslu pro kulturu a tvořivost.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 12–14 let

Délka programu: 90 minut

2.1.11 Maminka

Představení programu:

Cílem programu bylo, stejně jako v tom předchozím, který byl pro rodiny se staršími dětmi, vzbudit i u mladších dětí zájem o spisovatele Jaroslava Seiferta a jeho dílo. Dalšími cíli programu bylo prostředkovat estetický zážitek a tvořivou činností přispět k rozvoji psychomotorických, jazykových a sociálních dovedností, umožnit vzájemné sdílení o myšlenkách v knize, prožitcích z četby, o literárních postavách. Tento literární a tvořivý workshop byl určený pro rodiny s mladšími dětmi u příležitosti Dne matek. Básnická sbírka

---

112 SEIFERT, Jaroslav. *Maminka*.

Jaroslava Seiferta se stala inspirací k vytvoření malého dárečku pro maminku.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověka svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 1–12 let

Délka programu: 60 minut

2.1.12 Radůj se duše a bud' veselá

Představení programu:

Cílem programu, který se celým názvem jmenoval *Radůj se duše a bud' veselá aneb Kramářské tisky z Památníku Petra Bezruče – dětem k svátku*, bylo poskytnout poučení, zábavu, zážitek, obohacení emocionální stránky dětských návštěvníků a rozvoj psychomotorických dovedností dětí. Program byl speciálně připravený pro dětské návštěvníky k Mezinárodnímu dni dětí. Spolu s rodinnými příslušníky si v něm vytvořili dětskou modlitební knížečku a biblické postavičky z netradičních materiálů, malovali na obálky a na malířské plátno.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku bez věkového omezení

Délka programu: 9–17 hodin

2.1.13 Zimní inspirace v pohádkách

Představení programu:

Cílem programu bylo podpořit čtenářství v rodinách, prohloubit a rozšířit vědomosti o Andersenovi a jeho pohádkách, dále podnítit účastníky k zamyšlení nad bohatstvím českého jazyka a tím i nad významem knih pro rozšiřování slovní zásoby.¹¹³

Program představoval pohádkové odpoledne pro rodiny s dětmi, kde se účastníci

---

¹¹³ V příloze 17 je letáček na tento program.

zaposlouchali do četby knihy *Sněhová královna*,¹¹⁴ souboru známých i méně známých pohádek Hanse Christiana Andersena a následně si na základě poslechu vybrali z knížky větu, kterou výtvarně znázornili. Obrázky pak prezentovali ostatním účastníkům a vzájemně se sdíleli a diskutovali.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 6–10 let

Termín programu: 4. a 18. února 2018 od 14 do 16 hodin

Délka programu: 90 minut

2.1.14 Víťáme advent

Představení programu:

Toto poetické setkání v předvánočním čase bylo věnované povídkám o adventu, poslouchání četby z knihy Ivana Olbrachta *Biblické příběhy*¹¹⁵ a společnému tvoření. Cílem programu bylo poskytnout rodinám s dětmi užitečnou a příjemnou možnost strávení společných chvil v tvůrčím a klidném prostředí vyzdobeném vánoční dekorací, rozšířit a prohloubit jejich vědomosti o adventu a literatuře s vánoční tematikou a rozvinout psychomotorické dovednosti dětí. Obsahem výtvarně tvořivé činnosti bylo zhotovení betlému z papíru a přírodního materiálu.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 8–12 let

Délka programu: 90 minut

---

114 ANDERSEN, Hans Christian. *Sněhová královna*.

115 OLBRACHT, Ivan. *Biblické příběhy*.

2.1.15 Vánoce v literárním díle slezských autorů

Představení programu:

Cílem programu, který byl rozšířen o s workshop, bylo přiblížit téma Vánoc v díle slezských autorů, jejichž literární pozůstalost se v Památníku Petra Bezruče nachází, prohloubit a rozšiřovat slovní zásobu dětských účastníků, podpořit čtenářství v rodinách, rozvoj psychomotorických dovedností dětí a umožnit společný estetický zážitek.

V rámci workshopu si účastníci vyzkoušeli tvořivé činnosti s literárním textem, např. volné psaní, pokusili se nacvičit a předvést rozhlasové interview, vyjádřit své pocity z přečteného textu a měli příležitost zážitkového čtení a naslouchání. Podle svých schopností ztvárňovali obsah literárního textu některou z nabídnutých výtvarných technik.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Rodiny s dětmi ve věku 8–10 let

Délka programu: 120 minut

2.2 Literární vycházky

Představení programu:

Speciálním edukačním programem byly literární vycházky¹¹⁶ s názvem *Život a dílo Petra Bezruče – po stopách básníka*. Výklad začínal v Památníku Petra Bezruče v Opavě na Ostrožné ulici. Poté následovala společná vycházka po místech spjatých s Bezručovým odkazem – kostel sv. Ducha, kde byl básník pokřtěn, sochy v parku vytvořené na jeho počest, náměstí pojmenované na Bezručovu památku a hřbitov, kde byly uloženy básníkovy ostatky.

Žáci před začátkem programu dostali pracovní list, podložku, psací potřeby a okopírované básně ze Slezských písní, se kterými následně pracovali. Nevýhodou programu bylo, že se literární vycházky mohly realizovat pouze za příhodného počasí.

Cíl edukačního programu:

Žáci se seznámili s životem a dílem básníka Petra Bezruče s využitím místních

---

116 Leták k literárním vycházkám je v příloze 14.

zajímavostí, které jsou s ním spjaty. Záměrem bylo, aby své nové poznatky využili k integraci do dalších vyučovacích předmětů, např. dějepisu a výtvarné výchovy.

Cílová skupina: Žáci 8.–9. ročníků základních škol a žáci středních škol

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost

Délka programu: 90–120 minut

2.3 Programy pro seniory

2.3.1. Pravidelná čtvrtěční setkání

Každý čtvrtek v době do 14 do 16 hodin se v expozici Památníku Petra Bezruče konaly programy pro seniory, kteří prostřednictvím výkladu mohli sledovat životní okamžiky básníka Petra Bezruče. V rámci těchto programů se přihlíželo ke specifickým potřebám seniorů, zejména byl kladen důraz na individuální přístup.

Dalším příkladem programů pro seniory byl speciálně připravený program *Petr Bezruč – inspirace výtvarníků* vytvořený k příležitosti Mezinárodního dne seniorů. Náplní programu byla krátká přednáška a výtvarná dílna, kde si účastníci mohli vyzkoušet malbu na plátno umístěné na malířském stojanu.

Zároveň s těmito programy, které probíhaly přímo v Památníku Petra Bezruče, jsem od roku 2017 začala oslovovat denní stacionáře, domovy pro seniory a domovy důchodců v Opavě a nabízet jim spolupráci. Přicházela jsem za nimi s nabídkou programů, které se pak konaly přímo v těchto zařízeních. Cílem těchto aktivit bylo nabídnout seniorům například prostřednictvím biblioterapie¹¹⁷ a dalších edukačních programů zpříjemnění pobytu v těchto zařízeních a přinést jim nové zajímavé informace z oblasti české i světové literatury.

Uvědomovala jsem si nutnost nabídnout tyto programy jako alternativní řešení pro seniory, kteří ze zdravotních důvodů nemohou sami do Památníku Petra Bezruče přijít, a chtěla jsem jim tímto způsobem přiblížit literární dění.

„Četba dává seniorům pocit činnosti a pomáhá udržovat jejich kulturní úroveň. V četbě mohou najít prostředek k pobavení, ke vzdělání a k aktivnímu vyplnění volného času.

---

117 V příloze 15 najde čtenář článek, který o biblioterapii a mé práci vyšel v časopise *Charitní domovník*.

V rámci biblioterapeutického působení v domově pro seniory se lze zaměřit na některá z témat obecně se pojících s obdobím stáří: život v institucionální péči, stárnutí, ubývání sil a kompetencí, ztráta nejbližších osob, nemoci stáří a celková slabost, blízkost vlastního umírání a smrti. Snad každý člověk intuitivně cítí, že literatura může mít na některé osoby blahodárné účinky a působit velice pozitivně zejména na psychický stav klienta“.¹¹⁸

V posledních dvou letech jsem spolupracovala s těmito zařízeními:

- Seniorcentrum Slavkov, okres Opava
- Denní stacionář pro seniory Svatá Anežka, Opava
- Charitní domov pro seniory Česká charita, Opava

Přehled programů biblioterapie, které proběhly v roce 2019

18. 2. Biblioterapie *Josef Lada*, Seniorcentrum Slavkov, 14 účastníků
27. 2. Biblioterapie *Staré pověsti české, 1. část*, Denní stacionář pro seniory, Charita, Opava, 14 účastníků
4. 3. Biblioterapie *Staré pověsti české, 1. část*, Charitní domov, Kylešovská 8, Opava, 22 účastníků
25. 3. Biblioterapie *Velká kniha českých pohádek*, Seniorcentrum Slavkov, 15 účastníků
27. 3. Biblioterapie pro seniory *Staré pověsti české, 2. část*, Denní stacionář pro seniory, Charita Opava, 17 účastníků
15. 4. Biblioterapie *Ozvěny velikonoční*, Seniorcentrum Slavkov, 16 účastníků
17. 4. Biblioterapie *Ozvěny velikonoční*, Denní stacionář pro seniory, 17 účastníků
6. 5. Biblioterapie *Obraz matky v literárním díle*, Domov pro seniory Vila Vančurova, 10 účastníků
13. 5. Biblioterapie *Obraz matky v literárním díle*, Charitní domov, Opava, 14 účastníků
20. 5. Biblioterapie *1. květen – Svátek práce*, Seniorcentrum Slavkov, 17 účastníků

---

¹¹⁸ SCHWANOVÁ, Eva. Biblioterapie je způsob psychoterapie, který využívá léčebné účinky četby. In: *Charitní domovník: měsíčník pro zaměstnance a příznivce Charity*, s. 4.

24. 6. Biblioterapie *Odkaz Cyrila a Metoděje*, Seniorcentrum Slavkov, 14 účastníků
26. 6. Biblioterapie *Obraz matky v literárním díle*, Denní stacionář pro seniory, 17 účastníků
14. 10. Biblioterapie *Václav Havel – cesta svobody*, Charitní domov, Kylešovská 8, Opava, 17 účastníků
30. 10. Biblioterapie *Václav Havel – cesta svobody*, Denní stacionář pro seniory, Kylešovská 7, Opava, 19 účastníků
18. 11. Biblioterapie *Václav Havel – cesta svobody*, Seniorcentrum Slavkov, 14 účastníků
27. 11. Biblioterapie *Tradice a zvyky vánočního období*, Denní stacionář pro seniory, Kylešovská 7, Opava, 19 účastníků
10. 12. Biblioterapie *Tradice a zvyky vánočního období* – Seniorcentrum, Slavkov, 17 účastníků

Vnímám, že tyto programy přispívají k udržení i k rozvoji kognitivních funkcí, estetického vnímání a komunikativních schopností seniorů, a jsem domluvená s vedením těchto zařízení, že v programech pro seniory budeme i v následujících letech pokračovat.

2.4 Programy pro matky s dětmi v azylovém domě

V roce 2018 jsem oslovila vedení Domu pro ženy a matky s dětmi v Opavě. Cílem bylo navázat spolupráci a připravit programy pro klientky a jejich děti, a tyto programy pro ně přímo v azylovém domě realizovat. Jeden program se již uskutečnil, další programy se potom v tomto období z provozních důvodů azylového domu nerealizovaly. Přesto jsem zůstala ve spojení s vedením tohoto zařízení a v případě zájmu budu opět pokračovat.

Název programu: *Velikonoce a velikonoční zvyky*

Představení programu: Cílem programu bylo seznámit klientky a jejich děti, které byly většinou ve stáří 3–5 let, s velikonočními zvyky a tradicemi našich předků, z nichž se některé dochovaly a dodržují dodnes.

Při přípravě a realizaci programu jsem postupovala zvláště pečlivě a citlivě. Plně si uvědomuji možná úskalí při práci v tomto zařízení, např. velkou různorodost ve složení skupiny a nelehké životní osudy klientek. Jsem toho názoru, že muzejní edukace má význam

i na těchto místech.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Osamělé matky a jejich děti

Délka programu: 60 minut

2.5 Programy pro muže v azylovém domě

V roce 2018 jsem oslovila vedení Azylového domu pro muže v Opavě, zda by mělo zájem o edukační programy pro své klienty. Vedení projevilo zájem o setkání, ze kterého vzešla velice užitečná spolupráce, která trvá dodnes.

Skupiny mužů z azylového domu navštěvovaly Památník Petra Bezruče v letech 2018 a 2019 podle svých aktuálních časových možností. Na program se objednávaly předem prostřednictvím svého vedoucího skupiny – sociálního pracovníka. Největší zájem projevovaly o edukační program *Život a dílo Petra Bezruče*, který jsem přizpůsobila individuálním potřebám klientů. Na programy přicházeli 3–5 krát ročně v počtu 8–15 klientů. Jednalo se o poměrně heterogenní skupiny. I zde jsem musela ke klientům přistupovat zvláště citlivě. Podrobnosti programu jsou popsány v následující kapitole.

2.5.1 Život a dílo Petra Bezruče

Představení programu:

Cílem programu bylo seznámit účastníky s životem a dílem básníka Petra Bezruče, vzbudit v nich zájem o literaturu a kulturní dění, prostřednictvím výkladu jim představit život básníka a důležité milníky v jeho životě, které se staly podnětem pro vznik jeho básnické sbírky *Slezské písně*.

Pro zajímavost byl program doplněn o poslech nahrávky rozhovoru se sekretářkou Petra Bezruče Zdenkou Tomáškovou. Pozornost klientů azylového domu pro muže vzbudily i zajímavé muzejní exponáty, např. různé předměty osobní potřeby Petra Bezruče.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Skupiny mužů z azylového domu

Délka programu: 60 minut

2.6 Speciální programy pro další skupiny osob

Od prosince roku 2019 jsem začala také realizovat speciální programy pro osoby se zdravotním znevýhodněním v Denním stacionáři Domovinka. Prvním impulsem byla nabídka z mé strany a vedení stacionáře hned projevil velký zájem, takže jsme se domluvili na pravidelných měsíčních programech pro klienty, které jsem začala přímo v Denním stacionáři realizovat. První program se uskutečnil 2. prosince 2019 a klienty i pracovníky zaujal.

2.6.1 Vánoční koření

Představení programu:

Cílem programu bylo představit účastníkům koření, které se dá běžně koupit v našich obchodech a nejvíce se používá v době Vánoc – vanilka, badyán, hřebíček, skořice a seznámit je s historií pěstování až po období, kdy se koření začalo dovážet do naší země. Dalším cílem programu byla podpora psychomotorických dovedností. Účastníci, kteří znali koření podle chuti, ho měli možnost poznávat i dalšími smysly: zrakem, hmatem, čichem, a také sluchem vnímat zajímavé informace o něm. Dalším cílem programu bylo podnítit účastníky k aktivnímu naslouchání čteného textu – program byl doplněn četbou literární ukázky *Vánoční koledy*.¹¹⁹

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Osoby se zdravotním znevýhodněním

Délka programu: 60 minut

2.6.2 Tradice a zvyky vánočního období

Ve stejném období mě oslovila také vedoucí Denního stacionáře pro osoby slabozraké, nevidomé a s kombinovaným postižením ve Vlaštovičkách, okres Opava, s informací o jejich zájmu realizace literárních programů pro místní klienty a dotazem, zda-li bych mohla pro ně

---

119 Vánoční koledy. In: MOTLOVÁ, Milada. *Český špalíček pohádek, říkadel, hádanek, přísloví a písniček*, s. 301-309.

takové programy uspořádat. Dotaz byl směřován na základě doporučení jiného Denního stacionáře, kam jsem již pravidelně docházela.

První program se uskutečnil již 11. 12. 2019 a s vedením Denního stacionáře jsem se dohodla, že od roku 2020 budou pro klienty realizovány pravidelné programy v prostorách jejich zařízení.

Představení programu:

Cílem programu bylo prostřednictvím přednášky rozšířit a prohloubit znalosti o tradicích a zvycích vánočního období se zaměřením na oblast Slezska, navodit diskuzi o tématu, ocenit zájem klientů o tradice, kulturní a historické dědictví a vytvořit tvůrčí atmosféru.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Osoby slabozraké, nevidomé a s kombinovaným postižením

Délka programu: 60 minut

2.7 Biblioterapie

V letech 2018–2019 probíhala v expozici v Památníku Petr Bezruč biblioterapie pro dospělé, a to každý čtvrtek v době od 16 do 17 hodin, jak již bylo uvedeno výše. Biblioterapie působí na nitro člověka a tím podporuje jeho tvůrčí potenciál a schopnost sebepoznání. Její hlavní náplní bylo dosažení změny u klienta (čtenáře, uživatele, pacienta), což zahrnuje vlastní pohled na sebe sama a získání nových dovedností, které mu pomáhají zvládat životní problémy. Cílem biblioterapie je prostřednictvím literárního textu působit zejména na emoce návštěvníků a tím přispět k jejich psychickému uvolnění a odpoutání se od běžných starostí.¹²⁰

Při své práci jsem využívala tzv. biblioterapii edukační. *„Edukační biblioterapie sleduje vedle svých obvyklých terapeutických cílů – relaxační, zdravotní, psychosomatický, somatický, osobnostní a další – také určité výchovně–vzdělávací cíle. V rámci edukační biblioterapie můžeme řešit i otázky sociálních vztahů v rodině anebo ve třídě. Pro cílené edukační využití biblioterapie se rovněž nabízí možnost čerpat z nepřeberné řady populárních*

---

120 MÜLLER, Oldřich a kol. *Terapie ve speciální pedagogice*, s. 198.

encyklopedií.¹²¹

Příklady ukázek knižních titulů, které muzejní jsem využívala v rámci edukační biblioterapie pro dospělé klienty v Památníku Petra Bezruče:

ENGHUD, Peter. *Válka a naděje*. Praha: CPress, 2014. 584 s. ISBN 978-80-264-0510-8.

FROLC, František. *Vánoce v české kultuře*. Praha, 352 s. 2001, Vyšehrad

HÁJ, Felix. *Školák Kája Mařík: 1. díl*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2010. 243 s. ISBN 80-900100-1-6.

NĚMCOVÁ, Božena. *Babička*. Praha: Host, 2017. 312 s. ISBN 978-80-7491-983-1.

PLEVA, Josef Věromír. *Malý Bobeš*. Praha: Český klub, 2002. 508 s. ISBN 80-85-637-76-6.

SALICHOVÁ, Helena. *Slezské bajky*. Krajské nakladatelství, Ostrava, 129 s. 1958.

ŠRUT, Pavel. *Velká kniha českých pohádek*. Praha: Euromedia, 2017. 320 s. ISBN 978-80-7549-394-1.

TOMÁŠKOVÁ, Zdenka. *Ortel samoty*. Brno: Doplněk, 2003. 200 s. ISBN 80-7239-126-7.

2.7.1 Advent a čas vánoční – edukační biblioterapie

Představení programu:

Cílem programu bylo navodit vnitřní relaxaci, odvrátit pozornost účastníků od problémů, starostí, podpořit jejich adaptaci na nové životní podmínky, poskytnout estetický zážitek, dát podnět pro vývoj estetického vnímání, rozšířit kulturní obzor účastníků a také rozšířit a prohloubit jejich znalosti o adventu a vánočním období.

V první části programu pracovali účastníci s knihou *Vánoce v české kultuře*.¹²² Probíhalo vlastní čtení a předčítání. V druhé části programu vytvořili účastníci pod mým vedením nový literární text – vlastní povídku. V rámci dílčího postupu pak společně hledali význam přísloví a pranostik vztahující se k uvedené knize.

Během edukačního programu jsem vystupovala jako moderátor.

---

121 Tamtéž, s. 216.

122 FROLEC, František. *Vánoce v české kultuře*, 352 s.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a zdraví

Cílová skupina: Skupinka 5–7 dospělých osob

Délka programu: 60 minut

2.8 Ostatní programy

Ve spolupráci s muzejními edukátorkami Slezského zemského muzea jsem se podílela také na přípravě a realizaci jarních a letních edukačních aktivit – příměstských táborů pro děti od 6 do 14 let.

Tyto edukační aktivity se uskutečnily poprvé v roce 2017 a trvají do současnosti. Z řad rodičů i dětí byl o ně zájem a věřím, že i nadále budu moci spolupracovat na jejich přípravě a realizaci. Protože mám zdravotnický kurz, tak při těchto programech kromě edukace působím i jako zdravotnice a dohlížím na zdraví a bezpečnost dětí.

2.8.1 Po stopách historie opavského Slezska

Představení edukačního programu:

Jednalo se o příměstský tábor, jarní edukační aktivitu zaměřenou na poznávání historie Opavy a jejího blízkého okolí. Zúčastněné děti měly příležitost navštívit Slezské zemské muzeum a jeho areály, dále zámky Raduň a Hradec nad Moravicí, mohly se těšit na zajímavé hry, překvapení a vlastní objevování.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Děti od 6 do 11 let

Termín edukačního programu: 5.–7. března 2018 od 8 do 16 hodin

2.8.2 Muzejní badatelé aneb poznáváme naši planetu

Představení edukačního programu:

Tato edukační aktivita v podobě letního příměstského tábora byla zaměřená na objevování tajemství a krás naší planety. V rámci ní děti navštívily Slezské zemské muzeum a jeho areály, vypravily se společně na výlet do zoologické zahrady v Ostravě, který

byl zároveň spojený s návštěvou Planetária v Ostravě, jely vlakem do záchranné stanice v Bartošovicích a prošly si Arboretum v Novém Dvoře.

Děti oceňovaly, že program byl plný her, dobrodružství a zajímavého pozorování.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Děti 6–11 let

Termín edukačního programu: 23.–27. července a 13.–17. srpna 2018 v době od 8 do 16 hodin

2.8.3 Poutníci cestou, necestou

Představení edukačního programu:

Na tomto letním příměstském táboře v následujícím roce měly děti příležitost stát se na pár dní poutníky, kteří objevovali svůj kraj spolu s jeho přírodními krásami a bohatstvím. V prvních dnech programu si děti prohlédly Slezské zemské muzeum a jeho areály, kde se seznámily s prací muzejních pracovníků. V průběhu dalších dní děti navštívily kozí farmu v obci Úvalno na Opavsku a místní zrcadlový labyrint, rozhlednu a historickou rychtu, která se v této obci také nachází.

Účastníci této edukační aktivity zažili společně spoustu nevšedních zážitků, legrace i chvíle napětí a dobrodružství.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Děti 7–12 let

Termín edukačního programu: 22.–26. července a 5.–9. srpna 2019 v době od 8 do 16 hodin

2.8.4 Slezké muzejní noci

Další speciální programy uskutečněné v Památníku Petra Bezruče v období let 2018 a 2019 byly Slezké muzejní noci. V roce 2018 v rámci této akce navštívilo Památník Petra Bezruče 434 návštěvníků¹²³ a v roce 2019 bylo návštěvníků 506.¹²⁴

Představení akce:

Slezská muzejní noc patří tradičně k nejvýznamnějším akcím, které se konají v prostorách Památníku Petra Bezruče. Stejně tak to bylo i v letech 2018 a 2019. Muzejní noci mají svá specifika a umožňují mi například vytvářet kreativní programy, při kterých mohu vystupovat v netradičních kostýmech nebo použít různé náročnější výtvarné techniky v rámci tvořivých dílen, protože Slezké muzejní noci poskytují návštěvníkům více času na tvoření než jiné edukační programy v průběhu roku. Stojím také před výzvou účastníky zaujmout natolik, aby se prostřednictvím zážitku ze Slezké muzejní noci stali pravidelnými návštěvníky Památníku Petra Bezruče.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Zájemci bez věkového omezení

Termín akce: 8. června 2018 a 31. května 2019 od 18 do 23 hodin

2.8.5 Noc s Andersenem

K dalším edukačním programům patří *Noc s Andersenem*, která se konala podobně jako jarní a letní edukační aktivity v plodné spolupráci s pracovníky Slezskeho zemského muzea. Pravidelně se podílím na tvorbě a realizaci programu, zároveň zde působím i jako zdravotnice.

Impulsem pro realizaci této akce bylo nadšení podpořit zejména čtenářství u dětí a připravit jim v prostorách muzea nezapomenutelné zážitky.

---

123 *Kniha evidence návštěvnosti Památníku Petra Bezruče.*

124 *Tamtéž.*

Představení akce:

Noc s Andersenem je akce, kterou založily knihovny za účelem pozvednout čtenářství dětských uživatelů na vyšší úroveň. Koná se pravidelně v době výročí narození Hanse Christiana Andersena, autora pohádek. Druhého dubna 1967 vznikl zároveň i Mezinárodní den dětské knihy.¹²⁵

Specifikem akce je přespání dětí v prostorách knihovny, u nás v prostorách muzea. Před spaním hrály děti různé hry, účastnily se soutěží a jiných aktivit a poslouchaly čtení pohádek.

Velkým zážitkem byla pro děti v našem programu osobní přítomnost sněhové královny a postavy Hanse Christiana Andersena.

Cílem akcí Noc s Andersenem, které v obou sledovaných letech proběhly, byla podpora a rozvoj čtenářských dovedností, osvojování a prohlubování znalostí o spisovateli Hansi Christianu Andersenovi, rozvíjení komunikativních a sociálních kompetencí dětí, poskytnutí prožitku a obohacení emocionálního života dětí.

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Cílová skupina: Děti 8–14 let

Délka akce: 23.–24. března 2018 a 29.–30. března 2019, od 19 do 9 hodin

---

¹²⁵ *Noc s Andersenem* [online].

3 Spolupráce PPB s pedagogy

3.1 Osobní kontakt

Od roku 2018 se mi osvědčilo osobně navštěvovat mateřské, základní a střední školy v Opavě s nabídkou jednotlivých edukačních programů a navázat osobní kontakt nejenom s řediteli škol, ale i s dalšími pedagogickými pracovníky, zvláště s vyučujícími českého jazyka, dějepisu a výtvarné výchovy.

Tyto schůzky se konaly pravidelně dvakrát ročně na půdě školy. Předem jsem se domluvila s vedením školy, které zajistilo setkání s jednotlivými vyučujícími. Setkání trvala přibližně hodinu a jejich cílem bylo představit současné a připravované edukační programy, které vycházely z Rámcového vzdělávacího programu a mohly pomoci pedagogům vhodně doplnit výuku v jejich třídách. Vyučující oceňovali na schůzkách především možnost osobního kontaktu, protože se mohli přímo zeptat na některé detaily týkající se programů v Památníku a také se hned na zvolený program přihlásit. To jim výrazně zjednodušilo administrativu a šetřilo jejich čas.

Učitelé oceňovali i to, že mi mohli osobně sdělit své specifické požadavky, které se týkaly například délky programu nebo rozšíření aktivit v programu. Mohla jsem tak připravit programy míru konkrétnímu kolektivu třídy podle specifických požadavků vyučujících.

Ze společných schůzek si učitelé odnášeli i tištěný letáček s nabídkou všech programů realizovaných v Památníku Petra Bezruče v aktuálním období.

3.2 Semináře pro pedagogy

V roce 2018 se každé první pondělí v měsíci v době od 14 do 15 hodin konal v prostorách Památníku Petra Bezruče seminář pro pedagogické pracovníky vyučující zejména český jazyk a literaturu. Cílem akce bylo seznámit pedagogy s edukační činností Památníku Petra Bezruče, navázat spolupráci s vyučujícími a získat zpětnou vazbu. Na seminář se zájemci přihlašovali předem. Maximální počet účastníků byl šest a účast na akci byla zdarma. Bohužel tento seminář nebyl ze strany pedagogických pracovníků dostatečně využíván, proto byl zrušen. Jako důvod neúčasti pedagogové uvedli nedostatek času věnovat se pracovním aktivitám mimo svou pracovní dobu.

Nabídla jsem tedy pedagogickým pracovníkům alternativní řešení a zasílám jim nabídku edukačních programů elektronickou poštou. Ovšem opět ne všichni pedagogové využívají tuto možnost, někteří uvádějí, že jsou přehlceni e-maily a tak někdy nabídku přehlédnou anebo si ji přečtou později, když už program pro ně není aktuální.

30. srpna 2019 se konal seminář pro pedagogy, a to ve spolupráci s muzejními edukátorkami Hlavní výstavní budovy Slezského zemského muzea. Cílem semináře bylo představit programy jednotlivých areálů Slezského zemského muzea, tedy i Památníku Petra Bezruče.

Další formou spolupráce s pedagogy byla má účast na setkání Centra kolegiální podpory v Krnově. Cílem tohoto setkání byla podpora čtenářství a kreativity pedagogických pracovníků vyučujících na základních a středních školách a inspirace k tomu, jak mohou zájem o knihy přenést mezi žáky.

Také já osobně jsem zde čerpala inspiraci a náměty k vytvoření čtenářské dílny a literárního kroužku. Zároveň jsem informovala přítomné pedagogy o nabídce edukačních programů v Památníku Petra Bezruče. Tímto způsobem se mi podařilo vytvořit plodnou spolupráci s pedagogickými pracovníky mimo Opavu, zejména se Základní školou Janáčkovo náměstí v Krnově, kde se setkání účastníků Centra kolegiální podpory realizuje.

Další obdobná forma spolupráce Památníku Petra Bezruče s pedagogy probíhá na Základní škole T. G. Masaryka v Opavě, sídlící na Riegrově ulici. Účastním se setkání pedagogických pracovníků opavských základních škol v rámci projektu *Síťování základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti*. I zde představuji neformálním způsobem náplň a roli muzejního edukátora a nabízím edukační programy. Kromě toho tato setkání vnímám jako efektivní způsob sdílení svých zkušeností s pedagogickými pracovníky a jsou pro mě i motivací dále se rozvíjet.

4 Výhled do budoucnosti

Práce muzejního edukátora je podobně náročná jako práce učitele ve škole, někdy ještě obtížnější. Často pracuji s dětmi, které vidím poprvé a které mají před návštěvou Památníku Petra Bezruče určitá očekávání a představy. Profesionální profil pedagoga se skládá z jeho odborných kompetencí a specifických osobních předpokladů. Podobný profil se očekává i od muzejních edukátorů, a proto se chci dále v této oblasti vzdělávat a získávat nové zkušenosti.

Práce muzejní edukátorky není mou jedinou pracovní náplní. Budu se dále podle svého pracovního zařazení podílet na aktivitách pracoviště v Památníku Petra Bezruče. Těmi jsou v nejbližším období textová i obrazová digitalizace sbírek, jednání o získání pozůstalosti bývalého pracovníka Památníku Petra Bezruče Jiřího Urbance a záměr získat komplexně pojatou pozůstalost ostravského spisovatele a překladatele Jana Balabána.¹²⁶

Výhled do budoucnosti, co se týče oblasti muzejní pedagogiky, je v tuto chvíli ovlivněn současným vytvářením nové expozice s obnovenou zahradou. Jejím vytvořením se nabídne možnost nepřeborného množství rozšířených i nových aktivit, které budou moci v rekonstruovaných prostorách probíhat. Vytvořila jsem již nový pracovní list k edukačnímu programu *Život a dílo Petra Bezruče* a připravuji literární kroužek pro žáky opavských základních škol. V rámci této přípravy byl vytvořen projekt k literárnímu kroužku a vlastní *Čítanka*, která bude nejenom sloužit pro potřeby kroužku, ale budou ji moci využít i zájemci z řad učitelů základních škol pro svou výuku.

Ráda bych s novou expozicí rozšířila i nabídku programů pro všechny cílové skupiny, zvláště pro skupiny handicapovaných osob, a v oblasti tvorby speciálních programů chci vytvořit didaktické pomůcky, které by zjednodušily edukaci žáků s postižením a zpříjemnily jim návštěvu v Památníku Petra Bezruče. Mým snem je návrh a realizace počítačových edukačních programů pro tyto skupiny žáků, a nejenom pro ně. Je to reálné, protože v době vzniku této práce již rekonstrukce v Památníku Petra Bezruče probíhá a počítá se i s tím, že do expozice budou začleněny také interaktivní prvky.

---

126 ŠÍL, Jiří. *Historický vývoj a současný stav sbírkového fondu Památníku Petra Bezruče Slezského zemského muzea*. In: *Petr Bezruč - bard prvý, co promluvil: sborník z konference konané 21. - 22. září 2017 u příležitosti sto padesátého výročí narození Vladimíra Vaška*, s. 113.

Také mě těší současná rekonstrukce zahrady Památníku Petra Bezruče. Mám v plánu využít tento prostor zejména k aktivitám, jako jsou workshopy pro rodiny s dětmi i pro edukační programy. Kouzlo této zahrady jistě ocení zejména dětsí návštěvníci, například v rámci *Slezské muzejní noci*, která bývá nejenom pro děti velkým zážitkem.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo zmapovat, popsat a představit vývoj kulturně výchovné činnosti a posléze vznik *muzejní pedagogiky* v Památníku Petra Bezruče v období od jeho vzniku až do současnosti směrem k veřejnosti a školám.

V prvních dvou kapitolách teoretické části stručně představuji založení této instituce a prvních deset let jejího působení. Pozornost jsem věnovala zvláště oslavám výročí stého narození básníka Petra Bezruče, které bylo komisí UNESCO uznáno jako světové kulturní výročí.

Protože Památník Petra Bezruče je součástí Slezského zemského muzea a náplní jeho činnosti je také sbírkotvorná práce, zabývala jsem se ve třetí kapitole i tímto tématem. Následující podkapitoly pak popisují nejdůležitější okamžiky a mezníky v historii instituce.

Převážnou část materiálů pro studium jsem získala v literárněvědném oddělení Památníku Petra Bezruče Opavě. Uvedená instituce je součástí Slezského zemského muzea a slouží mimo jiné jako literární archiv. Práce vznikala excerpováním uložených materiálů. Pracovala jsem s fondem číslo 70, což jsou Všeobecné literární archiválie (dokumentace k literárnímu životu regionu mimo regionální autory),¹²⁷ kde jsem našla potřebné informace a zdroje. Při studiu uvedeného fondu jsem vytvořila archivní pomůcku – jeho dílčí inventární soupis. Vytvořila jsem jej dle zásad *Základní pravidla pro zpracování archiválií*,¹²⁸ dále podle *Metodického návodu Ministerstva vnitra ČR*¹²⁹ a tak, aby vyhovoval zvyklostem ve zdejších literárních archívu. Díky tomuto soupisu bude umožněno potenciálním zájemcům a badatelům částečně se orientovat v problematice kulturně výchovné činnosti této muzejní instituce.

Při vytváření diplomové práce jsem také navštěvovala Zemský archiv v Opavě, kde jsem prostudovala materiály vztahující se zejména k počátkům kulturně výchovné práce v Památníku Petra Bezruče. Stále znovu mě překvapuje množství zajímavých písemností k tématu vzniku a činnosti Památníku Petra Bezruče. Jistě budou předmětem mého dalšího

---

127 Příloha 20.

128 WANNER, Michal. *Základní pravidla pro zpracování archiválií*.

129 *Metodický návod týkající se pořádání osobních fondů (2000)*.

studia.

Dalším informačním zdrojem při zpracovávání této práce byla odborná literatura,¹³⁰ metodické příručky a vlastní písemné podklady k edukačním programům, které jsem v průběhu mé dlouholeté praxe připravovala.

Během vytváření diplomové práce jsem si uvědomovala, že i když bývalí pracovníci Památníku Petra Bezruče připravovali různé aktivity pro dětské návštěvníky, například soutěže k výstavám,¹³¹ byla v minulosti nabídka programů určená především pro dospělé.

V dnešní době se kulturně výchovná práce přesunula spíše směrem k dětským návštěvníkům, ale nejenom k nim. Neustále rozšiřuji nabídku programů i pro dospělé a ve prospěch dalších skupin obyvatel, především těch znevýhodněných, jako jsou senioři nebo klienti azylových domů.

V praktické části jsem zpracovala představení jednotlivých programů, které jsem realizovala v letech 2018–2019 a ukázky některých z nich. Cílem bylo krátce, zejména z důvodu velkého množství a druhů programů, a výstižně charakterizovat jednotlivé edukační programy směrem k veřejnosti a školám.

Oceňuji, že Památník Petra Bezruče připravuje dobré podmínky pro to, aby se v dostatečné míře a pestrosti realizovala literární edukace na úrovni předškolního, základního, středoškolského i speciálního vzdělávání. V oblasti programů pro dospělé návštěvníky se zaměřuji primárně na seniory, kteří vzhledem ke svému omezení nemohou přijít do muzea. Pro ně programy (hlavně biblioterapii) pořádám přímo v místě jejich pobytu. Biblioterapie se těší velké pozornosti nejenom v okruhu seniorů, ale i dalších návštěvníků, proto jí byla vymezená samostatná kapitola, která zájemce do této problematiky uvádí.

Oblíbila jsem si také edukační programy pro rodiny s dětmi. Náplní těchto programů a workshopů jsou aktuálně inspirující témata a hlavním cílem je nabídka užitečného a společně stráveného volného času v rámci rodiny. V této souvislosti vidím jako velkou příležitost rekonstrukci muzejní zahrady a její následné využití právě pro tyto aktivity.

Rekonstrukcí expozice Památníku Petra Bezruče se nabízí do budoucna i možnost

---

¹³⁰ Viz seznam použité literatury a zdroje.

¹³¹ Viz příloha – archivní pomůcka (dílní soupis *fondu 70 – Všeobecné literární archiválie*).

inovace některých edukačních programů, zejména těch, které se týkají stálé expozice. Památník Petra Bezruče plánuje také nové výstavy, které se budou realizovat ve zrekonstruovaném výstavním prostoru a návštěvníkům mohou poskytnout nevšední zážitky. *„Pozice muzejní pedagogiky je velmi specifická: obě sféry – muzeologie a pedagogika – mají k muzejnictví, jež nelze absolutizovat nad rámec oborové specializace, k níž náleží muzeálie, muzejní sbírka či celé muzeum, vztah zprostředkujících disciplín. Jinak řečeno, obě jsou založeny, byť každá jinak a s jinými cíli, na multiplikaci poznatků vůči nepoučenému nebo spíše rozdílně poučenému publiku.“*¹³²

Tato diplomová práce má pro mne samotnou velký význam a důležitá bude i pro mé pracoviště. Bude jistě přínosem pro reflexi, a to na základě bilancování jednotlivých edukačních programů. Jako inspirace do budoucna se jeví vznik nových programů pro dospělé návštěvníky, např. v rámci andragogiky. Máme tím připravený materiál, nad kterým se můžeme se spolupracovníky znovu zamyslet při plánování obsahů nových edukačních programů a změn. Protože mám spolupracovníky, kteří jsou otevření změnám a zavádění nových postupů a metod, tak se na toto plánování edukačních programů pro nově zrekonstruované prostory Památníku Petra Bezruče těším.

---

132 ŠOPÁK, Pavel. Muzejní pedagogika. In: KNAPÍK, Jiří a kol. *Vademecum muzeologie*, s. 115.

Seznam použité literatury

- ANDERSEN, Hans Christian. *Sněhová královna*. 2. vyd. Praha: Albatros, 1987, 176 s.
- BEZRUČ, Petr. *Lolo a druhové*. Praha: Pokorný a spol., 1946. 30 s.
- BEZRUČ, Petr. *Slezské písně*. Praha: Československý spisovatel, 1977. 160 s. ISBN 22-038-77.
- BEZRUČ, Petr. *Stužkonoska modrá: k tisku připravil Alois Sivek*. Opava: Památník Petra Bezruče, 1967. 7 s.
- BURIÁNEK, František a kol. *Památník Petra Bezruče*. Ostrava: Krajské nakladatelství, 1957. 67 s.
- DOLÁK, Jan a kol. *Základy muzejní pedagogiky: studijní texty*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2014. 103 s. ISBN 978-80-7028-441-4.
- DROBNÝ, Tomáš a kol. *Metodika edukace v literárních muzeích*. Brno: Moravské zemské muzeum a Praha: Památník národního písemnictví, 2018. 43 s. ISBN 978-80-7028-509-1 (Moravské zemské muzeum), ISBN 978-80-87376-51-5 (Památník národního písemnictví, Praha).
- ENGHUD, Peter. *Válka a naděje*. Praha: CPress, 2014. 584 s. ISBN 978-80-264-0510-8.
- FOUGÉROVÁ, Isabelle. *Kdo co dělá?* Praha: Mladá fronta, 2016. 160 s. ISBN 978-80-204-3700-6.
- FROLEC, František: *Vánoce v české kultuře*. Praha: Vyšehrad, 2001. 352 s. ISBN 80-7021-018-4.
- HÁJ, Felix. *Školák Kája Mařík: 1. díl*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2010. 243 s. ISBN 80-900100-1-6.
- HANIČÁK, Ondřej a Martin JANÁK. *Matice opavská a spolkový život ve Slezsku: příležitostný tisk*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2016.
- HORÁČKOVÁ, Miroslava, Hana STAUDKOVÁ a kol. *Literární výchova 8: pracovní sešit k Čítance 8*. 2. vyd. Praha: Alter, 2018. 108 s. ISBN 978-80-7245-360-3.
- CHOVANČÍKOVÁ, Irena a Lucie JAGOŠOVÁ. *Muzea a sociálně znevýhodnění. Sborník*

ze semináře 19. - 20.6. 2013. Hodonín: Masarykovo muzeum v Hodiníně, 2014. 119 s. ISBN 978-80-87375-08-2.

JAGOŠOVÁ, Lucie a kol. *Muzejní pedagogika: metodologické a didaktické aspekty muzejní edukace*. Brno: Paido, 2010. 298 s. ISBN 978-80-7315-207-9.

JAGOŠOVÁ Lucie a Lenka MRÁZOVÁ. Objektové učení jako základ muzejní didaktiky. In: *Muzejní pedagogika dnes*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2008. s. 225-236. ISBN 978-80-244-1993-0.

JŮVA, Vladimír. *Dětské muzeum: edukační fenomén pro 21. století*. Brno: Paido, 2004. 270 s. ISBN 80-7315-090-5.

KLÉZLOVÁ, Martina. *Průvodce Památkem a Srubem Petra Bezruče Slezského zemského muzea*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2012. 23 s.

KNAPÍK, Jiří a kol. *Vademecum muzeologie*. Opava: Slezská univerzita, 2012. 163 s. ISBN 978-80-7248-811-7.

KOŤÁTKOVÁ, Soňa. *Dítě a mateřská škola: co by měli rodiče znát, učitelé respektovat a rozvíjet*. 2. rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. 256 s. ISBN 978-80-247-4435-3.

KŘIVÁ, Eva. *Četba jako proces vnímání informací v systému literární komunikace: studijní opora pro studenty distančního studia oboru Knihovnictví*. Opava: Slezská univerzita, 1996. 54 s.

Listy Památníku Petra Bezruče. Opava: Slezský studijní ústav. 1954–1974. ISSN 0323-1240.

LÍSKOVCOVÁ, Marta, Hana STAUDKOVÁ a kol. *Literární výchova 7: pracovní sešit k Čítance 7*. 3. vyd. Praha: Alter, 2014. 88 s. ISBN 978-80-7245-306-1.

MERTO VÁ, Soňa. *Návštěvníci s mentálním postižením v muzeu: metodický materiál*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2015. 43 s. ISBN 978-80-7028-451-3.

MOTLOVÁ, Milada. *Český špalíček pohádek, říkadel, hádanek, přísloví a písniček*. Praha: Knižní klub Euromedia Group a.s., 2006. 328 s. ISBN 80-242-1720-1.

MÜLLER, Oldřich a kol. *Terapie ve speciální pedagogice*. 2. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2014. 508 s. ISBN 978-80-247-4172-7.

NĚMCOVÁ, Božena. *Babička*. Praha: Host, 2017. 312 s. ISBN 978-80-7491-983-1.

- OBST, Otto. *Obecná didaktika*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2017. 176 s. ISBN 978-80-244-5141-1.
- OLBRACHT, Ivan. *Biblické příběhy*. 6. vyd. v Albatrosu. Praha: Albatros, 2013. 120 s. ISBN 978-80-000-3261-0.
- PETERKOVÁ, Eva a kol. *Opavsko: průvodce, příroda, historie, památky, informace*. Opava: AVE – informační centrum Opavska, 1997. 83 s. ISBN 80-902042-2-8.
- PFEFFER, Vladimír. K problematice sbírkotvorné činnosti Památníku Petra Bezruče II. *Časopis Slezského zemského muzea*. 1993, roč. 42, sér. B, s. 267.
- PLAČEK, Vilém. Slezské muzeum na cestě plánovitého rozvoje: 1976-1980. In: *Časopis Slezského muzea. Vědy historické*. 1986, roč. 35, sér. B, č. 1, s. 16.
- PLEVA, Josef Věromír. *Malý Bobeš*. Praha: Český klub, 2002. 508 s. ISBN. 80-85-637-76-6.
- PLCH, Jaromír. *O výchově slovesným uměním*. Praha: SPN, 1979. 248 s.
- POLÁKOVÁ, Zdeňka a kol. *Inspiration muzejní pedagogiky*. Brno: Dětské muzeum – Centrum muzejní pedagogiky, 2010. 190 s. ISBN 978-80-7028-361-5.
- RUTOVÁ, Nina. *Havel v kostce: 14 lekcí o jedné osobnosti a každé době pro učitele a studenty*. Praha: Knihovna Václava Havla, 2011. 139 s. ISBN 978-80-87490-06-8.
- SALICHOVÁ, Helena. *Slezské bajky*. Ostrava: Krajské nakladatelství, 1958. 129 s.
- SEIFERT, Jaroslav. *Maminka*. Praha: Albatros media, 2008. 80 s. ISBN 978-80-00-02178-2.
- SCHWANOVÁ, Eva. Biblioterapie je způsob psychoterapie, který využívá léčebné účinky četby. In: *Charitní domovník: měsíčník pro zaměstnance a příznivce Charity*. Opava: Charita Opava, Přemyslovců 26. 2018, březen, č. 3, s. 4. Evidenční číslo MK ČR E 23233.
- ŠENFELDOVÁ, Barbora. *Bezručova Opava (1958-2009), analýza dramaturgické, marketingové a ekonomické stránky festivalu*. Brno, 2010. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Viktor Pantůček. 106 s.
- ŠÍL, Jiří: Historický vývoj a současný stav sbírkového fondu Památníku Petra Bezruče Slezského zemského muzea. In: *Petr Bezruč – bard prvý, co promluvil: sborník z konference konané 21. - 22. září 2017 u příležitosti stého padesátého výročí narození Vladimíra Vaška*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2018, strana 113. ISBN 978-80-7599-004-4.
- ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Expozice jako místo pro vzdělávání: metodika k tvorbě expozic zohledňujících vzdělávací potřeby návštěvníků*. Brno: Metodické centrum muzejní pedagogiky Moravského zemského muzea, 2017, 52 s. ISBN 978-80-7028-494-0.

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Muzejní edukace*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2012, 140 s. ISBN 978-80-244-3003-4.

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Muzejní expozice jako edukační médium, 1. díl: přístupy k tvorbě expozic a jejich inovace*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014, 361 s. ISBN 978-80-244-4302-7.

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Muzejní expozice jako edukační médium, 2. díl: výzkum současných českých expozic*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014, 467 s. ISBN 978-80-244-4394-2.

ŠOPÁK, Pavel. Muzejní pedagogika. In: KNAPÍK, Jiří a kol. *Vademecum muzeologie*. Opava: Slezská univerzita, 2012, 163 s. ISBN 978-80-7248-811-7.

ŠRUT, Pavel. *Velká kniha českých pohádek*. Praha: Euromedia, 2017, 320 s. ISBN 978-80-7549-394-1.

TOMÁŠKOVÁ, Zdenka. *Ortel samoty*. Brno: Doplněk, 2003, 200 s. ISBN 80-7239-126-7.

URBANEC, Jiří. Činnost Památníku v roce 1967. In: *Listy Památníku Petra Bezruče 1965-1971*. Opava: Slezský studijní ústav. 1954–1974 ISSN 0323-1240.

VALA, Jaroslav. *Didaktika literární výchovy: vybrané kapitoly pro učitele základní školy. Studijní opora vytvořena pro Centrum celoživotního vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Hanex, 2017, 101 s. ISBN 978-80-7409-086-8.

VAVŘÍK, Zdeněk. *Kolovrat*. Havlíčkův Brod: Krajské nakladatelství, 1961, 103 s.

VELÍŠEK, Martin a Milan STARÝ. *Můj stát: putování s českým lvem za sedmi státními symboly*. Universum (EUROMEDIA GROUP, a.s.), 2016. Praha, 108 s. ISBN 978-80-242-5293-3.

VŠETIČKA, František. *Bezručova báseň: o poetice básnickovy poezie*. Olomouc: Poznání, 2018. 153 s. ISBN 978-80-87419-71-7.

WANNER, Michal. *Základní pravidla pro zpracování archiválií*. 2. dopl. a rozš. vyd. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2015.

Elektronické zdroje

ČÍRTEK, Pavel. Tajemství Maryčky Magdonové. In: *Žila byla Maryčka Magdonová?* [online]. Beskydské vzpomínky – Staré Hamry, poslední aktualizace 4. 4. 2020 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://www.beskydskevzpominky.cz/clanky/stare-hamry/zila-byla-marycka-magdonova-.html>

Noc s Andersenem [online]. Wikipedie, poslední aktualizace 2. 10. 2019 [cit. 8. 4. 2020]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Noc_s_Andersenem

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání [online]. Praha: MŠMT, 2017. 165 s. [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/41216/>

ROTREKL, Petr. *Bezručova Opava – O festivalu Bezručova Opava* [online]. Opava: Magistrát města Opava, 2015-01-13, rev. 2015-06-26 [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://www.opava-city.cz/cz/bezrucova-opava/>

Slovník české literatury [online]. Praha: Ústav pro českou literaturu AV, 2006-2011 [cit. 2019-11-06]. Dostupné z: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/advSerch.jsp>

STADLEROVÁ, Hana a Daniele TAYLOR. Přínos vzdělávací oblasti Umění a kultura pro rozvoj dítěte. *Gramotnost, pregramotnost a vzdělávání* [online]. 2019, 3(1), 109—124. Výzkumná studie projektu Zvýšení kvality vzdělávání žáků, rozvoje klíčových kompetencí, oblastí vzdělávání a gramotností, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_011/0000664, 2017–2019, Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity. Dostupné z: https://pages.pedf.cuni.cz/gramotnost/files/2019/07/07_Stadlerova_Taylor2.pdf

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání: Zpracováno podle RVP ZV. Opava: Základní škola T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13, příspěvková organizace, platnost od 31.8.2018. 382 s. Dostupné z: <http://www.zstgmopava.cz/svprogram.html>

Interní zdroje PPB

CIESLAROVÁ, Romana. *Tisková informace: 18. 8. 2017*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2017. 2 s.

Fond 70 – Všeobecné (literární) archiválie (1919) 1987–2019. Dílčí inventární soupis.¹³³

HORÁKOVÁ, Jana. *Návštěvní řád Slezského zemského muzea*. Opava: Slezské zemské muzeum, 16. 9. 2015. 1 s. Č. j. SZM/001986/2015/KASZM.¹³⁴

KLÉZLOVÁ, Martina. *Vyhodnocení činnosti a plán činnosti Památníku Petra Bezruče na rok 2016*. Opava, Památník Petra Bezruče, 4 s. Interní tisk.

KLÉZLOVÁ, Martina a Markéta KOUŘILOVÁ. *Koncepce rozvoje Památníku Petra Bezruče 2012-2015(6)*. Opava: Památník Petra Bezruče, 2/2012. 17 s.

Pamětní kniha. Opava: Památník Petra Bezruče: 1953–1980, př. č. 7/83. Fond neoznačen.

Pamětní kniha. Opava: Památník Petra Bezruče: 1956–1964, př. č. 34/66. Fond neoznačen.

PFEFFER, Vladimír. *Život a dílo Petra Bezruče*. Opava: Fond PPB, 1982. Neuspořádáno.

Půdorys výstavního prostoru v Památníku Petra Bezruče do roku 2019

SCHWANOVÁ, Eva. *Čítanka pro 2. stupeň ZŠ: Interní metodický materiál pro literární kroužek v PPB*. Opava: Památník Petra Bezruče, 2019. 32 s.

SCHWANOVÁ, Eva. *Knihovna evidence návštěvnosti: 2018–2019*. Opava: Památník Petra Bezruče, 2019. 58 s.

SCHWANOVÁ, Eva. *Podklady pro edukační programy pro Zpravodaj Slezského zemského muzea 2018, 2019*. Opava: Památník Petra Bezruče. 2019. 10 s.

SZTURCOVÁ, Monika. *Památník Petra Bezruče 2019*, Opava: Památník Petra Bezruče, 2019. 12 s.

SZTURCOVÁ, Monika. *Plán činnosti na rok 2018*. Opava: Památník Petra Bezruče, 2017. 4 s.

---

¹³³ Viz příloha 20.

¹³⁴ Viz příloha 21.

SZTURCOVÁ, Monika. *Projekt na rekonstrukci expozice PPB*. Opava: Památník Petra Bezruče, 2019. 2 s.

SZTURCOVÁ, Monika. *Scénář k výstavě Slezsko v pohádkách a pověstech*. Opava: Památník Petr Bezruče, 2019. 5 s.

SZTURCOVÁ, Monika. *Výkaz činnosti za rok 2019*. Opava: Památník Petra Bezruče, 2019. 30 s.

ŠMEJKAL, Jaroslav. *Památník Petra Bezruče: scénář, 7. 7. 1967*, 2 s. Fond PPB, neuspořádáno.

Zdroje obrazového materiálu

Fotografie uvedené v příloze vytvořilo Oddělení fotodokumentace a digitalizace SZM pro použití v této práci s výhradním souhlasem účastníků edukačního programu podle zásad uvedených v Návštěvním řádu Slezského zemského muzea z roku 2015.¹³⁵

Grafickou úpravu letáků provedlo podle mých návrhů Oddělení vnějších vztahů SZM, pracoviště komunikace a marketingu.

---

135 Viz příloha 21 - Návštěvní řád Slezského zemského muzea

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Půdorys výstavního prostoru v Památníku Petra Bezruče do roku 2019, interní zdroj.

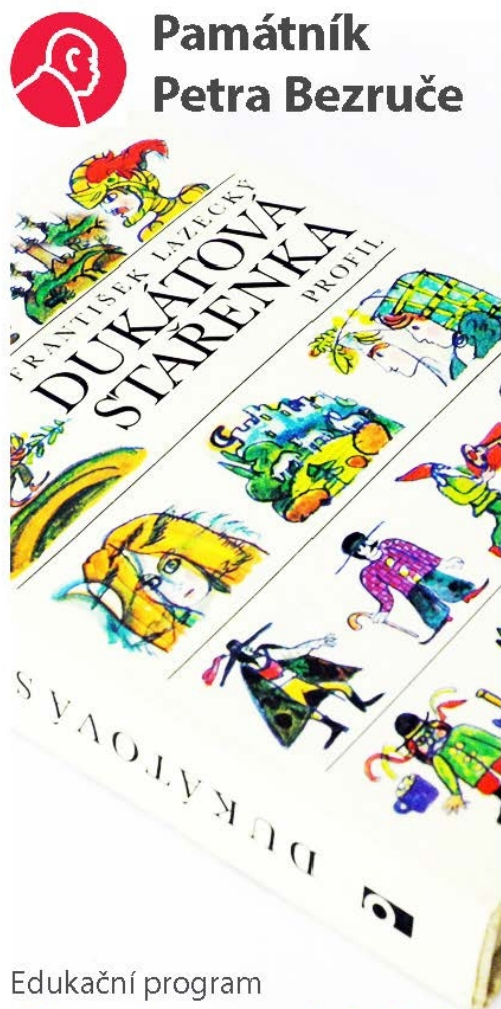
Seznam příloh

- Příloha 1** – Leták k edukačnímu programu Slezsko v pohádkách a pověstech
- Příloha 2** – Pracovní list k programu Život a dílo Petra Bezruče
- Příloha 3** – Leták k edukačnímu programu Pohádkové čtení Kolovrat
- Příloha 4** – Leták k edukačnímu programu Pojďte s námi do muzea
- Příloha 5** – Leták k edukačnímu programu Leopold Parma mezi přáteli
- Příloha 6** – Leták k edukačnímu programu Muzeum známé i neznámé
- Příloha 7** – Pracovní list k programu Raděj se duše a buď veselá
- Příloha 8** – Leták k edukačnímu programu Naděje je stav ducha
- Příloha 9** – Pracovní list k programu Václav Havel – Cesta svobody
- Příloha 10** – Leták k edukačnímu programu Na chvíli ilustrátorem
- Příloha 11** – Pracovní list k programu Na chvíli ilustrátorem
- Příloha 12** – Leták k edukačnímu programu Zdenka Tomášková a Ortel samoty
- Příloha 13** – Leták k workshopu pro rodiny s dětmi Vítáme jaro
- Příloha 14** – Leták k edukačnímu programu Literární vycházky
- Příloha 15** – Článek z časopisu Charitní domovník
- Příloha 16** – Leták k workshopu pro rodiny s dětmi Václav Havel – cesta svobody
- Příloha 17** – Leták k víkendovému programu Zimní inspirace v pohádkách
- Příloha 18** – Fotodokumentace programu Slezsko v pohádkách a pověstech
- Příloha 19** – Fotografie z dětských příměstských táborů
- Příloha 20** – Fond 70 – Všeobecné literární archiválie
- Příloha 21** – Návštěvní řád Slezského zemského muzea

Seznam použitých zkratek

ČSAV	– Československá akademie věd
ČSD	– Československé státní dráhy
KNV	– Krajský národní výbor
KSČ	– Komunistická strana Československa
KV	– Krajský národní výbor
ONV	– Okresní národní výbor
OV	– Okresní výbor
PPB	– Památník Petra Bezruče
RVP ZV	– Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SSÚ	– Slezský studijní ústav
UJEP	– Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
UK	– Univerzita Karlova

Příloha 1 – Leták k edukačnímu programu Slezsko v pohádkách a pověstech

Edukační program

**Slezsko v pohádkách
a pověstech**

Příloha 2 – Pracovní list k programu Život a dílo Petra Bezruče

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE

Pracovní list ke stálé expozici v Památníku Petra Bezruče
určený pro 8. a 9. ročník základních škol.

Petr Bezruč patří mezi významné české osobnosti narozené v Opavě. Ačkoliv nebyl profesí spisovatel, svými básněmi popisujícími těžký život chudých obyvatel tohoto kraje zásadně ovlivnil českou literaturu 20. století. Patřil k tzv. anarchistickým buřičům, tedy literátům, kteří se svými texty snažili vyjádřit svobodu člověka, odmítali útlak a oslavovali život a přírodu.

1. Kdy se Petr Bezruč narodil? Zakroužkuj správnou odpověď.

1867

1890

1752

2. Ve kterém kostele v Opavě byl básník pokřtěn? Správnou odpověď označ křížkem.

kostel sv. Vojtěcha

kostel sv. Ducha

kostel sv. Jana Křtitele

3. Používal básník nějaký pseudonym? Pokud ano, jaký?

.....

4. Kdy vstupuje oficiálně básník do literatury? Zakřížkuj správnou odpověď.

1867

1899

1902

1938

8. Doplň jména žen, které významně ovlivnily básníkův milostný život.

9. Ve kterém roce začíná vycházet Opavský besedník?

10. Uveď alespoň jedno místo pobytu Petra Bezruče.

11. Kdy poprvé vycházejí Slezské písně v knižní podobě?

.....

12. Nyní se podívej do obálky, kterou jste dostali jako skupina. S pomocí abecedy v Braillově písmu rozlušti otázku a odpověď na ni napiš do pracovního listu.

a) rok vydání Slezských písní

.....

b) autor ilustrací amerického vydání Slezských písní

.....

c) do kolika jazyků byly přeloženy Slezské písně

.....

13. Najdi v knihovničce knihu od Petra Bezruče „Slezské písně“ a zjisti, ve kterých básních vyznívá vztah Petra Bezruče k přírodě (může být více odpovědí).

.....

.....

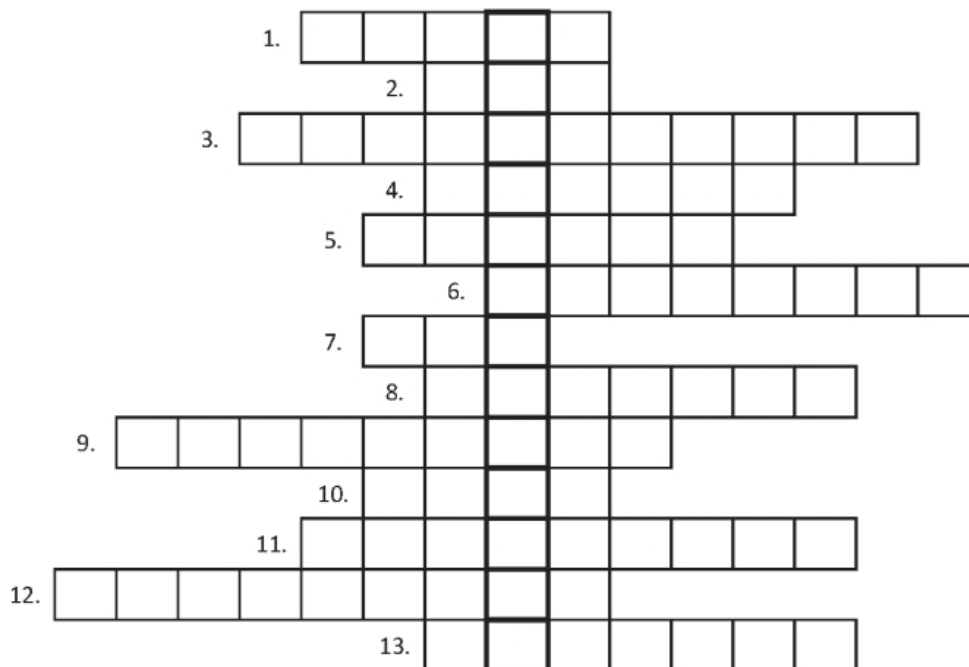
.....

.....

14. Vylušti tajenku křížovky a doplň:

Název básně *Maryčka Magdónová* v esperantu zní .....

1. slovinský název Šlezske
2. křestní jméno překladatele Milnera
3. stručná mluvnice mezinárodní pomocné řeči
4. písně německy
5. anglické město, v němž vyšly Slezske písně za 2. světové války
6. ze které země pocházeli překladatelé Kawai a Tugu Kurisu
7. křestní jméno výtvarníka Haase
8. jméno modře orámovaného kontinentu na mapě
9. Ostrava v japonštině
10. lotyšské město
11. „Den röda blomman“ – ve kterém jazyce je tento název napsán
12. knižní výtvarník jinak
13. křestní jméno otce Petra Bezruče

15. Poskládej správně rozstříhané kousky ilustrace *Maryčky Magdónové* od Viléma Wünsche.

16. Dopiš, co tě z expozice zaujalo.

.....

.....

.....

.....

17. Kapesní hodinky, které najdeš v expozici, patřily Petru Bezručovi. Podaří se ti je podle předlohy dokreslit?

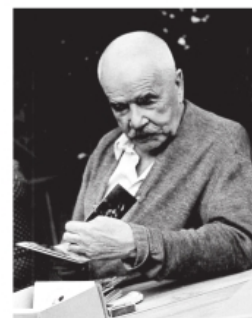
18. Spoj číslice a až budeš odcházet, podívej se venku na fasádu Památníku Petra Bezruče.

19. Doplň k uvedeným rokům zásadní události týkající se života Petra Bezruče.

20. Zahrajte si ve dvojici na reportéry a udělejte fiktivní rozhovor s Petrem Bezručem. Otázky si pečlivě připravte a запиšte si je na připravený papír. Je vhodné dávat otázky tzv. otevřené, aby básník toho musel co nejvíce na sebe prozradit. Při tvorbě otázek vycházejte z výkladu a vaší individuální prohlídky expozice. Na závěr si rozhovory vzájemně předvedeme.

Připravila: Bc. et Bc. Eva Schwanová.
Vydalo: Slezské zemské muzeum – Památník Petra Bezruče v roce 2019.
www.szm.cz

Příloha 3 – Leták k edukačnímu programu Pohádkové čtení Kolovrat

**Památník
Petra Bezruče**

Edukační program

**Pohádkové čtení
„KOLOVRAT“**

200

LET MUZEJNICTVÍ

1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

Příloha 4 – Leták k edukačnímu programu Pojd'te s námi do muzea

**Památník
Petra Bezruče**

Edukační program

**Pojd'te s námi
do muzea**

200

LET MUZEJNICTVÍ

1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

Příloha 5 – Leták k edukačnímu programu Leopold Parma mezi přáteli

**Památník
Petra Bezruče**

Edukační program

**Leopold Parma
mezi přáteli**

200

LET MUZEJNICTVÍ

1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

Příloha 6 – Leták k edukačnímu programu: Muzeum známé i neznámé

**Památník
Petra Bezruče**

Edukační program

**Muzeum
známé i neznámé**

200

LET MUZEJNICTVÍ

1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

Příloha 7 – Pracovní list k programu Radůj se duše a buď veselá

Výstava představuje kramářské tisky nacházející se v depozitáři Památníku Petra Bezruče. Základ sbírky tvoří kramářské tisky slezské oblasti od vlastivědných pracovníků (V. Prasek, J. Vochala, J. L. Mikoláš). Ve fondu jsou zastoupeny zejména náboženské tisky, ale i knížky lidového čtení a světské písně. Součástí výstavy jsou ukázky z lidové tvorby a kolekce olejomalb s náboženskou tematikou.

1. Na výstavě můžeme zhlédnout kramářské tisky pocházející:
  - a) z konce 10. století
  - b) z 19. století
  - c) z přelomu 16. a 17. století
2. Napiš jména vlastivědných pracovníků, kteří položili základ sbírky kramářských tisků v Památníku Petra Bezruče:
  - a)
  - b)
  - c)
3. Pod názvem „špalíčky“ rozumíme:
  - a) sbírku novinových výstřižků z 19. století
  - b) sbírku tisků sešitých do tří svazků opatřených koženou vazbou
  - c) sbírku tisků sešitých do jednoho svazku opatřeného koženou nebo látkovou vazbou
4. Jaká témata zpracovávají světské kramářské písně?
  - a) .....
  - b) .....
  - c) .....

**Památník
Petra Bezruče**

Edukační program

**Naděje je stav ducha,
který dává smysl
našemu životu**

Příloha 9 – Václav Havel – Cesta svobody

Výstava „Václav Havel – Cesta svobody“ představí u příležitosti 30. výročí od sametové revoluce výjimečnou osobnost – českého dramatika, esejistu, disidenta, kritika komunistického režimu a později prezidenta Václava Havla. Cílem výstavy je přiblížit Havlovi úlohu v rámci demokratizačního procesu a jeho myšlenkový odkaz dotýkající se zásadních témat jako je svoboda, moc, morálka a lidská práva.

1. Václav Havel se narodil: (označ správnou odpověď)

- a) v 1936 v Praze
- b) v 1928 v Brně
- c) v 1930 v Praze

2. V letech 1955–1957 studoval:

- a) na ekonomické fakultě v Brně
- b) na stavební fakultě v Brně
- c) na strojírenské fakultě v Brně

3. Měl V. Havel sourozence? Pokud ano, jak se jmenovali?

4. O literaturu se začal zajímat:

- a) v dětství
- b) v mládí
- c) v seniorském věku

5. Napiš 5 názvů jeho literárních děl:

.....

.....

6. V jakém historickém kontextu probíhal II. sjezd československých spisovatelů?

.....

7. V roce 1977 se V. Havel stal spoluzakladatelem a jedním z prvních mluvčích ..... 77.

8. Uveď příklady osobností z politického, vědeckého a kulturního života organizace uvedené výše.

.....

9. Se jménem V. Havla jsou spojeny tzv. „Anikódy“. Krátce vysvětli tento pojem a jeho význam.

.....

.....

10. Je nějaká souvislost mezi Pražským jarem a V. Havlem?

.....

11. 21. srpen 1968 – co znamenalo toto datum v dějinách naší vlasti?

.....

12. Krátce charakterizuj úlohu Občanského fóra v událostech na konci roku 1989. Co si kladlo OF v tomto dokumentu za cíl?

.....

.....

13. Zajímá tě samizdatová a exilová literatura?

a) ano

b) ne

14. Období let 1978–1989 byla pro V. Havla zvláště těžká. Z jakých důvodů?

.....

15. Kdy a kde proběhla „sametová revoluce“?

.....

16. Kdy byl V. Havel zvolen prezidentem ČSSR?

a) 29. 12. 1989

b) 1. 1. 1992

c) 1. 1. 1993

17. V. Havel navštívil také Opavu. Zjisti kdy a které významné instituce poctil svou návštěvou.

18. Kdyby jsi měl(a) příležitost setkat se s V. Havlem, využil(a) by si této možnosti?

a) ano

b) ne

c) nevím

Příloha 10 – Leták k edukačnímu programu chvíli ilustrátorem

**Památník
Petra Bezruče**

Edukační program

**Knižní ilustrace
Lumíra Čmerdy**

Příloha 11 – Pracovní list k programu Na chvíli ilustrátorem

1. Jak se jmenuje umělec, který se prezentuje na výstavě?

.....

2. Na výstavě můžeš zhlédnout (označ nesprávné odpovědi):

- a) obrazy
- b) knihy
- c) fotografie
- d) mince
- e) reliéfy
- f) liturgické předměty

3. Pod pojmem „fantaskní realismus“ si autor představuje:

.....
.....

4. Napiš alespoň 3 témata, která se odráží v díle autora:

.....
.....
.....

5. Jak se jmenují názvy 3 litografických děl z cyklu „Pop pašije“?

a) .....

b) .....

c) .....

6. Jaká je původní umělcova profese? (označ správnou odpověď)

a) knihkupec

b) lékař

c) učitel

d) podnikatel

e) duchovní

7. Současné místo bydliště umělce je v .....

8. Nad schodištěm visí obraz:

a) Jaký je jeho název? .....

b) Z kterého roku pochází? .....

c) O jakou výtvarnou techniku se jedná? .....

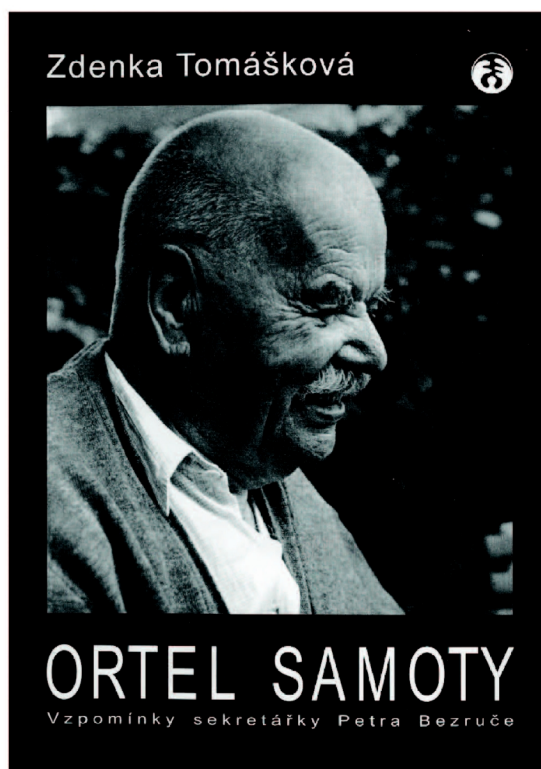
9. Autor ilustroval knihu, kterou také sám napsal, jedná se o bohoslužebné promluvy.

Jak se uvedená kniha nazývá?.....

10. Autor také čerpal inspiraci ze světa severoamerických indiánů. V které jeho tvorbě

se tato inspirace projevila?.....

Příloha 12 – Leták k edukačnímu programu Zdenka Tomášková a Ortel samoty

Edukační program

**Zdenka Tomášková
a Ortel samoty**

200

LET MUZEJNICTVÍ

1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

Příloha 13 – Leták k workshopu pro rodiny s dětmi **Vítáme jaro**

Slezské zemské muzeum – Památník Petra Bezruče
Vás zve na jarní program

pátek 23. března 2018

v době od 14.30 do 15.30 hodin

Dům pro ženy a matky s dětmi, Opava

Jaro ťuká na dveře, travička se zelená, první jarní kvítky kvetou a ptáci štěbetají. Oslavte s námi příchod jara a ozdobte si svůj domov. Literární a prožitkový workshop bude doplněn o tvůrčí dílnu.

WORKSHOP

200

LET MUZEJNICTVÍ

1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

Památník Petra Bezruče

Edukační program

Literární vycházky „Život a dílo Petra Bezruče“

200 LET MUZEJNICTVÍ
1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

„Biblioterapie je způsob psychoterapie, který využívá léčebné účinky četby,“

říká propagátorka této metody Eva Schwanová ze Slezského zemského muzea

Po únorové premiéře začne za klienty Denního stacionáře pro seniory na Kylešovské ulici pravidelně jednou měsíčně docházet paní Eva Schwanová, dokumentátorka a pedagožka Slezského zemského muzea v Opavě. Speciální program, který bude mít připraven pro seniory tohoto střediska Charity Opava, se nazývá dost tajuplně - biblioterapie. Co to vlastně ona biblioterapie je? Jak může pomoci našim seniorům? A na co všechno se můžou těšit?

Co je to tedy vlastně biblioterapie?

Biblioterapie jako věda je velice mladá disciplína, která se teprve rozvíjí a formuje. Významný český psycholog J. Křivohlavý definuje biblioterapii jako „metodu psychoterapie, využívající léčebné a podpůrné účinky četby, která vychází z poznatků několika oborů: bibliopsychologie (nauky o vlivu četby), psychoterapie, klinické medicíny a knihovnictví“. Pokud se podíváme do historie, tak kniha jako lék byla používána již v antických dobách, kdy četba pomáhala lidem zapomenout na jejich bolesti a utrpení a přinášela útěchu. Biblioterapie působí na nitro člověka a tím podporuje jeho tvůrčí potenciál a schopnost sebezpoznání.

Pro koho je vhodná?

Hlavní náplní biblioterapie je dosažení změny u klienta (čtenář, uživatel, pacient), což zahrnuje vlastní pohled na sebe sama a získání nových dovedností, které mu pomáhají zvládat životní problémy. Je vhodná pro každou věkovou kategorii, zvláště však pro lidi, kteří prožívají různé závažné situace, například těžkou nemoc, fyzické a duševní násilí, lehké duševní poruchy, různé závislosti, pocity osamocení, syndrom vyhoření a různé handicap.

Proč jste se s touto metodou rozhodli začít ve Slezském zemském muzeu?

Protože jsem zaměstnancem Slezského zemského muzea a snažím se naši nabídku kulturního a vzdělávacího programu nabídnout zájemcům všech věkových kategorií. Pro každou skupinu je nutné přizpůsobit program jejich specifickým potřebám. Hledám proto stále nové příležitosti a možnosti, které dokážou lépe zprostředkovat to, co chceme našim návštěvníkům sdělit.

Chystáte se do Denního stacionáře pro seniory, který provozuje Charita Opava. S čím zde budete vystupovat?

Po domluvě s paní Janou Řehulkovou jsem připravila program pro seniory na téma „Josef Lada očima seniorů“. Paní Řehulková projevila přání, aby právě tento autor zazněl, poněvadž je u jejich klientů velice oblíbený.

Jak může toto vystoupení našim klientům prospět?

Četba dává seniorům pocit činnosti a pomáhá udržovat jejich kulturní úroveň. V četbě mohou najít prostředek k pobavení, ke vzdělání a k aktivnímu vyplnění volného času. V rámci biblioterapeutického působení v domově pro seniory se lze zaměřit na některá z témat obecně se pojící s obdobím stáří: život v instituci-

onální péči, stárnutí, ubývání sil a kompetencí, ztráta nejbližších osob, nemoci stáří a celková slabost, blízkost vlastního umírání a smrti. Snad každý člověk intuitivně cítí, že literatura může mít na některé osoby blahodárné účinky a působit velice pozitivně zejména na psychický stav klienta.

Bude tato návštěva u nás v Charitě Opava ojedinelá, nebo se můžeme těšit na další?

Po domluvě s paní Řehulkovou budu docházet jednou měsíčně do charitního Denního stacionáře pro seniory na Kylešovské ulici č. 4. Do Domova důchodců na Kylešovské ulici č. 8 již docházím pravidelně každý měsíc od roku 2017.

S jakým programem ještě vystoupíte?

V Památku Petra Bezruče nabízíme školním skupinám řadu edukačních programů, díky kterým si žáci prohlubují znalosti o literatuře zábavnější a interaktivnější formou. Vedle programů věnovaných slezskému básníkovi Petru Bezručovi jsou to programy speciálně vytvořené k tematickým výstavám, které v prostorách Památníku pořádáme. Aktuálně je to program věnovaný pobeskydskému malíři Leopoldu Parmovi. Dále nabízíme programy, které žáky seznamují s muzeem, s jeho činností, profesemi, ukazují, co vše se v něm nachází nebo k čemu je muzeum společnosti prospěšné. Další skupinou programů jsou ty, v rámci kterých chceme přiblížit lidové zvyky, tradiční svátky atd. Pořádáme také literární vycházky po stopách Petra Bezruče v Opavě a řadu dalších akcí pro širokou veřejnost.

Děkujeme za rozhovor a už teď se těšíme na všechna Vaše další vystoupení.

Eva Schwanová

Bc. et Bc. Eva Schwanová je absolventkou Slezské univerzity v Opavě, kde vystudovala obor Knihovnictví a obor Česká literatura. Na Ostravské univerzitě absolvovala doplňkové pedagogické studium. Již třicet let pracuje v jednom z areálů Slezského zemského muzea – Památku Petra Bezruče – na pozici dokumentátorky a muzejní pedagožky. Práce jí velice baví a neustále se vzdělává ve svém oboru, zejména v oblasti muzejní pedagogiky.

Připravuje edukační programy pro mateřské školy, základní školy a všechny typy středních škol, včetně gymnázií a učňovských zařízení. Od roku 2017 připravuje speciální programy pro seniory, a to buď přímo v Památku Petra Bezruče, anebo realizuje programy v Domovech důchodců, Denních stacionářích, anebo v Rehabilitačním ústavu v Hrabyni. V současné době komunikuje s vedením Psychiatrické léčebny v Opavě o možnostech programů a biblioterapie pro jejich klienty.

Termíny konání

29. 9. / 20. 10. / 17. 11. / 8. 12. 2019

Doba konání od 14 do 16 hodin

Památník Petra Bezruče, Ostrožná 35, Opava

Zveme rodiny s dětmi na workshop k výstavě „Václav Havel – cesta svobody“. Společně si projdeme nejvýznamnější mezníky v životě Václava Havla a budeme se je snažit aplikovat na současnou dobu. Součástí workshopu je i práce s knižním textem a tvořivá dílna.

Zájemce prosíme o včasnou rezervaci termínu u muzejní edukátorky Bc. et Bc. Evy Schwanové, tel.: +420 553 625 024, mobil: +420 778 527 815, e-mail: schwanova@szm.cz. Vstupné: 20 Kč.

Více informací naleznete na www.szm.cz.

WORKSHOP

1989
30
2019

Příloha 17 – Leták k víkendovému programu Zimní inspirace v pohádkách

**Památník
Petra Bezruče**

Víkendový program

Zimní inspirace v pohádkách

200

LET MUZEJNICTVÍ

1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

Příloha 18 – Fotodokumentace programu Slezsko v pohádkách a pověstech

Příloha 19 – Fotografie z dětských příměstských táborů

Příloha 20 – Fond 70 – Všeobecné literární archiválie

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM
PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE

I.

70 Všeobecné (literární) archiválie

(1919) 1987–2019

Dílčí inventární soupis

Sestavila Bc. et Bc. Eva Schwanová

Opava 2020

Původci sbírky archiválií

Všeobecné archiválie jsou dokumentační sbírkou založenou jednak k dokumentaci edukační a prezentační činnosti Památníku Petra Bezruče Slezského zemského muzea (dále též PPB SZM), jednak k uchování písemných památek literárního života v regionu. Dalšími původci dokumentů jsou kromě PPB SZM a dalších pracovišť Slezského (zemského) muzea v Opavě např.:

- Akademický spolek Ostravice
- Dílo Ostrava
- Dům umění v Opavě
- Janáčkovo hudební Laško, festival
- (Okresní) Knihovna Petra Bezruče v Opavě (též Dům osvěty)
- Krajské kulturní středisko v Hradci nad Moravicí
- Lidového nakladatelství Domovina Budyšín (Německo)
- Literární muzeum Pavla Országa Hviezdoslava v Dolném Kubíně (Slovensko)
- Matica slovenská v Martině (Slovensko)
- Matice slezská v Opavě
- Město Opava (též MěNV Opava)
- Městská (lidová) knihovna v Orlové
- Moravský festival poezie ve Valašském Meziříčí („O štít Valašského Meziříčí“)
- Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku (též Lašské muzeum, Vlastivědný ústav)
- Múzeum Janka Kráľa v Liptovském Mikuláši
- Muzeum města Drážďan (Německo)
- Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou
- Muzeum Sztuki Medalierskiej ve Wroclawi (Polsko)
- Muzeum v Bruntále (též Vlastivědný ústav)
- Nakladatelství Profil v Ostravě
- Obec Raškovice
- Oblastní galerie Petra Michala Bohúňa v Liptovském Mikuláši (Slovensko)
- Okresní muzeum v Šumperku (též Vlastivědný ústav)
- Osvětová beseda Dolní Lomná
- Památník národního písemnictví v Praze
- Slezské divadlo (Zdeňka Nejedlého) v Opavě
- Slezský ústav ČSAV v Opavě
- Spolek českých bibliofilů v Praze
- Srbský dům v Budyšině (Německo)
- Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta

II. Vývoj a dějiny fondu

Fond památníku Petra Bezruče označený signaturou 70 a názvem „Všeobecné archiválie“ je dokumentační kolekcí k literárnímu dění v regionu Slezska a severní Moravy založenou zřejmě v roce 1987. V kolekci byly nejprve zpracovány výběrově starší dokumenty v chronologické evidenci PPB

SZM, později pak přírůstky za jednotlivé kalendářní roky. Část archiválií dokumentuje vlastní činnost Památníku Petra Bezruče směrem k návštěvníkům jeho expozice, výstav (vlastních i přejetých) a nejrůznějších akcí, specializovaných pořadů, přednášek a edukačních programů. Fond částečně dokumentuje i akce pořádané v rámci kulturních festivalů Další břehy a Bezručova Opava (viz samostatný fond PPB SZM založený v roce 1982 se signaturou 53).

III. Archivní charakteristika fondu

Fond tvoří v roce 2020 2,1 bm (běžného metru) dokumentačního materiálu uloženého v celkem 21 krabicích. Soupis zahrnuje celkem 2096 jednotek. Jde převážně o drobné propagační tisky, brožury a monografie, méně o strojopisy a rukopisy. K fondu náleží i objemově nepodchycená část kolekce sbírkových plakátů, uložených mimo krabice v mapových skříních 3 a 5 v PPB SZM. Priorem je pozvánka na ples akademického spolku Odra, posteriorem je rok 2019, k jehož poslednímu dni je soupis pořízen. Větší část fondu je zpracována v muzejní evidenci 2. stupně a předmětům byla průběžně přiřazována inventární čísla sestávající ze zkratky AP a pořadového čísla. Předměty zapsané do sbírky od roku 2017 pak získávají inventární čísla ve tvaru AP 70/pořadové číslo. V rámci digitalizace evidence 2. stupně fondu 70 Všeobecné (literární) archiválie je zpracováno celkem 930 jednotek z fondu, z čehož tvoří 704 jednotek sbírkové plakáty, které nejsou součástí tohoto soupisu. Z krabic 15–19 (XV–XIX) je digitálně zpracována muzejní evidence 2. stupně ke 226 jednotkám. V rámci muzejní evidence 1. stupně je digitálně zpracováno 33 jednotek z krabic 20–21 (XX–XXI).

IV. Stručný rozbor obsahu fondu a související fondy

Fond je v podstatě sbírkou písemností a tisků, které nebylo možno vřadit do žádného jiného fondu PPB SZM. Dokumentační sbírka je vzhledem ke svému charakteru neustále průběžně doplňována a rozšiřována. Nejvýznamnější související kolekcí je dokumentační sbírka k festivalu Bezručova Opava, která je uložena pod signaturou 53 v PPB SZM.

V. Inventární soupis fondu

I. Krabice AP 1298 – AP 1299, AP 2853 – AP 2861

101 j.

korespondence přijatá, propagační činnost, kulturně–výchovná činnost Slezského (zemského) muzea, Památníku Petra Bezruče a spolupracujících institucí

AP 1298 (př. č. 24/62): pozvánka na literárně–hudební večer k uctění 100. výročí úmrtí Boženy Němcové, uspořádaly Okresní knihovna Petra Bezruče a Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého, Opava, tiskopis, 1962, 1 ks, 1 j.

AP 1299 (př. č. 39/63): fotografie z literárně–hudebního večera „Máchův Máj“ v Památníku Petra Bezruče, na druhé straně fotografie rkp. popis jednotlivých účastníků, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 2853 (př. č. 18/62): program pěveckého festivalu souborů Severomoravského kraje „XIV. Janáčkovo hudební Laško“, tiskopis, 1961, 1 ks, 1 j.

AP 2854 (př. č. 20/62): blahopřání k novému roku od pracovníků literárního archivu Matice slovenské, Martin, rkp., asi 1961, 1 ks, 1 j.

AP 2855 (př. č. 21/62): pohlednice s kresbou Josefa Barona (Frýdecký zámek), poděkování za spolupráci v r. 1961 a blahopřání k novému roku od pracovníků Okresního Lašského muzea, Frýdek-Místek, strojop., 1961, 1 ks, 1 j.

AP 2856 (př. č. 23/62): propagační informativní leták Literárního muzea P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín, 1962, 1 ks, 1 j.

AP 2857 (př. č. 25/62): propagační informativní leták o rodišti Pavla Országha Hviezdoslava, 1962, 1 ks, 1 j.

AP 2858 (př. č. 27/62): novoročenka – blahopřání pracovníků Slezského kulturního střediska v Hradci nad Moravicí k novému roku, 1962, 1 ks, 1 j.

AP 2859 (př. č. 28/62): novoročenka – blahopřání Rady MNV a KSC, Budišov nad Budišovkou, 1962, 1 ks, 1 j.

AP 2860 (př. č. 29/62): pozvánka na přednášku “O životě a díle Zdenka Kratochvíla a Františka Tichého“, uspořádal PNP, Praha, 1961, 1 ks, 1 j.

AP 2861 (př. č. 34/62): pozvánka na vernisáž výstavy kreseb Leo Haase, připravilo Slezské muzeum, Opava, 1962, 1 ks, 1 j.

AP 2862 (př. č. 28/62): novoročenka Slezského muzea v Opavě, 1964, 1 ks, 1 j.

AP 2863 (př. č. 28/63): parte – oznámení o úmrtí Vladimíra Zmeškala, 1966, 1 ks, 1 j.

AP 2864 (př. č. 28/64): parte – oznámení o úmrtí Aloise Adamuse, 1964, 1 ks, 1 j.

AP 2865 (př. č. 40/66): pozvánka – 150 let Slezského muzea v Opavě – přehled hlavních akcí ve dnech 13. – 14. 9. 1964, 1 ks, 1 j.

AP 2866 (př. č. 44/66): propagační brožura o historii zámku Čechy pod Kosířem, 1966, 1 ks, 1 j.

AP 2867 (př. č. 48/66): pozvánka na literární večer “Dostaveníčko s básníky“, připravil Okresní osvětový dům a Okresní lidová knihovna, Opava, 1964, 1 ks, 1 j.

AP 2868 (př. č. 56/66): Metodický materiál k 20. výročí osvobození ČSSR – pomocný materiál pro přípravu a sestavování programů k výročí, vydal Dům kultury a vzdělávání, Opava, 1965, 22 ll, strojop., 1 ks, 1 j.

AP 2869 (př. č. 30/67): pozvánka na vernisáž výstavy “Umění písma – Poezie Písma – Vizualní poezie“, pořádá Moravské muzeum, Brno, 1967, 1 ll, 1 j.

AP 2870 (př. č. 18/67): negativ – schránka s prstí z hrobu Johanna Wolfganga Goetha přivezenou u příležitosti oslav Petra Bezruče 11.2. 1947 v Eisenbergu, 1 ks, 1 j.

AP 2871 – AP 2872 (př. č. 28/67/12): pozvánka na besedu u příležitosti 90. výročí Matice opavské, 1967, 2 ks, 2 j.

AP 2873 – AP 2874 (př. č. 29/67/1–2): pozvánka na vyhlášení soutěže a otevření výstavy „Nejkrásnější kniha“, 1966, 2 ks, 2 j.

AP 2875 – AP 2876 (př. č. 31/67/1–2): pozvánka na veselý literární večer „Text appeal“, k 100. výročí

narození Petra Bezruče, připravil Městský dům kultury a vzdělávání a redakce Červeného květu, 1967, 2 ks, 2 j.

AP 2877 (př. č. 32/67): pozvánka na vernisáž výstavy akademického malíře Jožky Barucha „Grafika a kresby“ v muzeu Valašského Meziříčí, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2878 (př. č. 33/67): pozvánka na Večer Jozefa Miloslava Hurbana, pořádá PNP, Praha, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2879 (př. č. 34/67): pozvánka na besedu „O nacistické okupaci a protifašistickém odboji“, pořádá Slezský ústav ČSAV, Opava, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2880 (př. č. 61/67): pozvánka na „Festival Musica Antiqua“ – II. mezinárodní hudební festival v Brně, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2881 – AP 2885 (př. č. 74/67/1–5): pozvánky k 90. výročí Matice opavské, Opava, strojop., rkp., 1967, 5 ks, 5 j.

AP 2886 – AP 2887 (př. č. 79/67/1–2): pozvánky na literární večer „Seifertova Praha“, uskutečněno v rámci oslav 100. výročí narození Petra Bezruče, 1967, 2 ks, 2 j.

AP 2888 (př. č. 112/67): pozvánka na slavnostní otevření muzejní expozice „Historická a průmyslová expozice Ostrava pravěká a historická“ – k 700. výročí města Ostravy, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2889 (př. č. 113/67): pozvánka na výstavu „Za socialistické životní prostředí“, Ostrava, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2890 (př. č. 114/67): pozvánka na vlastivědné akce Vlastivědného ústavu ve Frýdku–Místku, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2891 (př. č. 134/67/1): pozvánka na oslavy 28. října ve znamení vzpomínky na 100. výročí postavení budovy nynější obecné školy v Dolní Lutyni, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2892 (př. č. 134/67/2): pozvánka na slavnostní otevření nové školní budovy české střední školy v Dolní Lutyni, 1951, 1 ks, 1 j.

AP 2893 – AP 2898 (př. č. 99/67/1–6): katalog oblastní výstavy poštovních známek „Opava 1967“ vydaný v rámci oslav 100. výročí narození národního umělce Petra Bezruče, 1967, 6 ks, 6 j.

AP 2899 (př. č. 20/68): pozvánka na slavnostní koncert Pěveckého sdružení moravských učitelů k 100. výročí narození Petra Bezruče, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2900 – AP 2918 (př. č. 37/68/1–10, 135/68/1–9): novoročenka Slezského muzea – Památníku Petra Bezruče, 1968, 19 ks, 19 j.

AP 2919 (př. č. 69/68): „Slezská příroda ve fotografii – samorosty“ – katalog výstavy fotografií Jiřího Solnického a Arnošta Pustky a samorostů Miroslava Solnického, 1968, Arboretum Nový Dvůr u Opavy, 1 ks, 1 j.

AP 2920 (př. č. 101/68): referát na školení turistických průvodců v Opavě – zpracoval Jiří Urbanec, rkp., 3 ll, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 2921 (př. č. 104/68): proslov Jiřího Urbance k ženám – oslava Mezinárodního dne žen ve Slezském muzeu v Opavě, rkp., 12 ll, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 2922 (př. č. 152/68): pozvánka na slavnostní večer národního umělce Laca Novomeského „Básník

mezi námi“ v rámci oslav 100. výročí narození Petra Bezruče, 1967, 1 ks, 1 j.

AP 2923 – AP 2928 (př. č. 154/68/1–6): leták – výzva Matice slezské v Opavě k podpoře činnosti Matice slezské, 1968, součástí je obálka, 6 ks, 6 j.

AP 2929 (př. č. 174/68): novinový výstřižek článku Václava Prokúčka „O slezské umění“, autor se zabývá sborníkem slezských literátů, 1935, výstřižek vložen do přebalu s anotací, 2 ks, 1 j.

AP 2930 (př. č. 178/68): propagační leták na zvýšení návštěvnosti arboreta v Novém Dvoře, doplněný 4 fotografiemi a mapkou, Slezské zemské muzeum, 1960, 1 ks, 1 j.

AP 2931 (př. č. 205/68): katalog z výstavy obrazů Antonína Františka Stehlíka v galerii d'Arte „La Mossa“ v Sienně, Itálie, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 2932 (př. č. 209/68): Závěrečná zpráva výstavní komise výboru oslav 700 let Karviné, brožura, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 2933 (př. č. 21/69): propagační brožura „Opavsko – kraj vaší dovolené“, vydal Propagační podnik, Praha, 1 ks, 1 j.

AP 2934 (př. č. 22/69): program teoretické konference muzejních pracovníků v Opavě – pořádá Slezské muzeum, 1969, 1 ks, 1 j.

AP 2935 – AP 2948 (př. č. 23/69/1–4): novoročenka Slezského muzea – Památníku Petra Bezruče pro rok 1969, 14 ks, 14 j.

AP 2949 – AP 2951 (př. č. 32/69/1–3): parte – oznámení o úmrtí Valentina Držkovice, 1969, 3 ks, 3 j.

II. Krabice AP 2952 – AP 4015

63 j.

rukopisy, strojopisy, pozvánky na kulturně–výchovné akce

AP 2952 (př. č. 36/70): libreto Památníku slovenské literatury v Martině – Martin, strojop., 683 ll, 1970, 1 ks, 1 j.

AP 2953 (př. č. 46/70): „Pampelišky a ocúny“ – básnická sbírka Jeronýma Horáka, strojop., 43 ll, b. d., 1 ks, 1 j.

AP 2954 (př. č. 42/71): „Na lásku se neumírá“ – komedie o 8. obrazech, autor Karel Čepěk, strojop., 92 ll, 1958, 1ks, 1 j.

AP 2955 (př. č. 43/71): „Neslavní“ – věžeňské drama o 9 obrazech – strojop., 53 ll, 1971, 1 ks, 1 j.

AP 2956 – AP 2965 (př. č. 73/72/1–10): pozvánka na XV. literární večer Památníku Petra Bezruče „S. K. Neumann“ – Památník Petra Bezruče, 1972, 10 ks, 10 j.

AP 2966 – AP 2970 (př. č. 80/72/1–5): pozvánka na zahájení výstavy „František Žemlička – sochařské dílo“ – Památník Petra Bezruče, 1972, 5 ks, 5 j.

AP 2971 (př. č. 87/72): pozvánka na slavnostní koncert Orchesterálního sdružení slezských učitelů, kino Mír, Opava, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 2972 – AP 2981 (př. č. 90/72/1–10): pozvánka na V. literární večer Památníku Petra Bezruče „Jiří Kolář – básně – koláž“, Památník Petra Bezruče, 1970, 10 ks, 10 j.

AP 2982 – AP 2991 (př. č. 91/72/1–10): pozvánka na výstavu „Slezské pohlednice“, připravilo Slezské muzeum, Opava, 1972, 10 ks, 10 j.

AP 2992 (př. č. 98/72): pozvánka na literární večer k nedožitým šedesátinám spisovatele Karla Dvořáčka, Městská lidová knihovna Orlová, 1971, 1 ks, 1 j.

AP 2993 – AP 2997 (př. č. 99/72/1–5): pozvánka na výstavu „Život a dílo Vladislava Vančury“ – 1971, 5 ks, 5 j.

AP 2998 (př. č. 26/72): rozhlasový pořad „Gedanken, gefühle, gespräche“, autor Franz Peter Künzel, strojop., rkp., 1 ks, 1 j.

AP 4000 – AP 4009 (př. č. 93/72/1–10): pozvánka na X. literární večer Památníku Petra Bezruče „Písně“ – 1970, Památník Petra Bezruče, 10 ks, 10 j.

AP 4010 – AP 4011 (př. č. 8/64/1–2): soubor dvanácti pohlednic Opavy + igelitový přebal, 1964, 2 ks, 2 j.

AP 4012 – AP 4015 (př. č. 2/1962/1–4): pozvánky na akce Lašského muzea ve Frýdku–Místku, 1962, 4 ks, 4 j.

III. Krabice inv. č. AP 4016 – AP 4179

191 j.

příležitostné tisky, rukopisy, pozvánky na kulturně – výchovné akce, novoročenky

AP 4016 (př. č. 17/62): vzpomínkový tisk s textem Jaroslava Ludvíka Mikoláše a dřevoryty Jožky Barucha, věnovaný památce skalického faráře Josefa Onderky – 1962, 1 ks, 1 j.

AP 4017 – AP 4018 (př. č. 19/62/1–2): pozvánka „Kelč svým slavným rodákům“ na slavnostní odhalení pamětní desky na rodném domě Petra Kříčky – 1961, 2 ks, 2 j.

AP 4019 – AP 4021 (př. č. 26/62/1–3): propagační materiály „Díla Ostrava“ – tiskopisy, 1962, 3 ks, 3 j.

AP 4022 – AP 4024 (př. č. 31/62/1–3): leták s textem k pětapadesátiletému jubileu založení Pěveckého sboru slezských učitelů, 1961, 3 ks, 3 j.

AP 4025 (př. č. 35/62/1): Skýpala, Augustin – sešitek s rukopisnou sbírkou básní „Konec sezony s jojem“, 22 ll, 1 ks, 1 j.

AP 4026 (př. č. 35/62/2): Skýpala, Augustin: strojop. básnické sbírky „Album“, 55 ll, 1 ks, 1 j.

AP 4027 (př. č. 35/62/3): Skýpala, Augustin: rkp. básní „Měšťka jde do chrámu“ a „Boží požehnání z Ameriky“, 1 ll, 1 ks, 1 j.

AP 4028 (př. č. 35/62/4): Skýpala, Augustin: rkp. básně „Album“, 2 ll, 1 ks, 1 j.

AP 4029 (př. č. 35/62/5): Skýpala, Augustin: rkp. básně „Poslední dnové lidstva“, 1 ll, 1 ks, 1 j.

AP 4030 (př. č. 35/62/6): Skýpala, Augustin: rkp. básní „Král co rád spal a dobře jedl“ a „Kvílení nad relikvií“, 1 ll, 1 ks, 1 j.

AP 4031 (př. č. 35/62/7): Skýpala, Augustin: novinový výstřižek s povídkou Michaila Zoščenka „Kulturní radosti“ v překladu Antonína Kubišty, 1 ll, 1 ks, 1 j.

AP 4032 (př. č. 38/62/1): soupis článků o Hrabyni v Těšínském kalendáři – tisk, 1ll, 1 ks, 1 j.

AP 4033 (př. č. 38/62/2): úmrtní oznámení JUDr. Karla Engliše – 1 ll, 1 ks, 1 j.

- AP 4034 (př. č. 38/62/3): úmrtní oznámení Adolfa Tománka – 1 ll, 1 ks, 1 j.
- AP 4035 (př. č. 38/62/4): strojop. básně Jaroslava Šulce „Chamrádova píseň“, 1 ll, 1 ks, 1 j.
- AP 4036 (př. č. 38/62/5): strojop. básně I. Hradeckého „Hrabyň“, 4 ll, 1 ks, 1 j.
- AP 4037 (př. č. 38/62/6): strojop. básně I. Hradeckého „To je velké“, 2 ll, 1 ks, 1 j.
- AP 4038 (př. č. 38/62/7): strojop. básně Jáchyma Blechty „Básník na poušti v Hrabyňi“, 1 ll, 1 ks, 1 j.
- AP 4039 (př. č. 38/62/8): tisk básní Petra Bezruče „Hrabyň“ a Vojtěcha Martínka „Hrabyň 1945“, 1 ll, 1 ks, 1 j.
- AP 4040 (př. č. 38/62/9): pozvánka na jubilejní sjezd hasičské župy hrabyňské, Hrabyň, 1936, 1 ks, 1 j.
- AP 4041 (př. č. 38/62/10): plakát „Hasičská Hrabyň“ propagující zájezd hasičů ostravského kraje, 1951, 1 ks, 1 j.
- AP 4042 – AP 4043 (př. č. 103/32/1–2): pohlednice Jaroslava Kříčky zaslaná Cyrilu Vymetalovi, 1962 + příloha s opisem Bezručova čtyřverší „Kateřinky“, uveřejněného v časopise „Náš domov“ 2/1931, č. 44, 2 ks, 2 j.
- AP 4044 (př. č. 15/63/1): fotografie z her Beskydského divadla v Novém Jičíně – Nicola Manzari – „Naše drahé děti“, 1961, 1 ks, 1 j.
- AP 4045 – AP 4047 (př. č. 15/63/2–4): fotografie z her Beskydského divadla v Novém Jičíně – Henrik Johann Ibsen – „Nora“, 1961, 3 ks, 3 j.
- AP 4048 – AP 4049 (př. č. 15/63/5–6): fotografie z her Beskydského divadla v Novém Jičíně – Alois Jirásek, Antonín Stejskal – „Temno“, 1961, 2 ks, 2 j.
- AP 4050 – AP 4052 (př. č. 15/63/7–9): fotografie z her Beskydského divadla v Novém Jičíně – bratři Čapkové – „Ze života hmyzu“, 1960, 3 ks, 3 j.
- AP 4053 (př. č. 20/63): „Strojopis vzpomínek na Františka Sokola–Tůmu“ – sestavil Josef Šach, připojena jedna rkp. strana s daty vzpomínajících, strojop., rkp., 25 ll, 1 ks, 1 j.
- AP 4054 – AP 4058 (př. č. 33/63/1–5): pozvánky na literárně–hudební večer Památníku Petra Bezruče „Máchův Máj“, Slezské zemské muzeum, 1963, 5 ks, 5 j.
- AP 4059 – AP 4063 (př. č. 45/63/1–5): pozvánky k návštěvě putovní expozice PNP „České satirické časopisy“, Praha, 1963, Památník Petra Bezruče, Opava, 5 ks, 5 j.
- AP 4064 (př. č. 69/63): Zpravodaj „Za nové Raškovice“ – zpravodaj obce Raškovice s výpisem z dějin Raškovic podle Jaroslava Ludvíka Mikoláše a s článkem „J. L. Mikoláš a jeho význam“, roč. V., č. 3, XXX. čtvrtletí, 1963, 1 ks, 1 j.
- AP 4065 – AP 4066 (př. č. 76/63/1–2): pozvánky na festival hudby a poezie, osvětová beseda, Kelč, 1963, 2 ks, 2 j.
- AP 4067 (př. č. 76/63/1): propagační brožura „16. Janáčkovu hudební Laško“, Frýdek–Místek, 1963, ks, 1 j.
- AP 4068 (př. č. 76/63/2): propagační brožura „List z dějin Matice místecké – 60. výročí prvních maturit na místeckém gymnáziu“, 1 ks, 1 j.
- AP 4069 – AP 4070 (př. č. 83/63/1–2): dopis – poděkování za projevy soustrasti při úmrtí Jaroslava

Podobského zasláný Annou Podobskou. K dopisu je připojena fotografie Jaroslava Podobského, Rovensko, 1962, 2 ks, 2 j.

AP 4071 – AP 4077 (př. č. 97/63/1–7): fotografie z odhalení bysty Pavla Křížkovského v rámci V. Bezručovy Opavy, Opava, 1962, 7 ks, 7 j.

AP 4078 – AP 4082 (př. č. 43/64/1–5): hlavičkový papír Slezského zemského muzea v Opavě, používaný od r. 1964, 5 ks, 5 j.

AP 4083 – AP 4092 (př. č. 45/64/1–10): PF 1965 – Novoročenky Slezského muzea – Památníku Petra Bezruče v Opavě, výtvarník Svatopluk Böhm, 10 ks, 10 j.

AP 4093 – AP 4095 (př. č. 51/64/1–3): „Rámcový program oslav 150. výročí Slezského muzea v Opavě“, 4. 5. 1964 – 27. 9. 1964, Opava, Nový Dvůr, Ostrava, 6 ll, 3 ks, 3 j.

AP 4096 – AP 4105 (př. č. 52/64/1–10): leták Slezského ústavu ČSAV v Opavě na odběr publikace Ostravsko, 1964, 10 ks, 10 j.

AP 5006 – AP 5010 (př. č. 54/64/1–5): pozvánka na výstavu 150 let Slezského muzea v Opavě, 13. září 1964, výstavní budova Slezského muzea v Opavě, 5 ks, 5 j.

AP 5010a – AP 5014 (př. č. 57/65/1–5): leták v esperantu propagující 150. výročí Slezského zemského muzea v Opavě, vydal esperantský kroužek ZK Ostroj v Opavě, 5 ks, 5 j.

AP 5015 – AP 5019 (př. č. 63/64/1–5): pozvánka na dvě přednášky z cyklu šesti přednášek „Besedujeme o Opavě“, „Opava v české literatuře“, „Hudební tradice Opavy“, 1964, 5 ks, 5 j.

AP 5020 – AP 5029 (př. č. 67/64/1–10): pozvánka k prohlídce putovní expozice Památníku národního písemnictví a Slovanské knihovny v Praze „Sovětská knižní grafika 1917–1937“, Památník Petra Bezruče, 1964, 10 ks, 10 j.

AP 5030 – AP 5031 (př. č. 69/64/1–2): program oslav 150. výročí Slezského muzea v ruštině, angličtině, francouzštině a němčině + 2 přílohy, Opava, 1964, 4 ks, 2 j.

AP 4106 – AP 4115 (př. č. 31/65/1–10): pozvánka na výstavu obrazů a grafiky Heleny Salichové u příležitosti jejích 70. narozenin, Památník Petra Bezruče, 1965, 10 ks, 10 j.

AP 4116 – AP 4120 (př. č. 35/65/1–5): pozvánka na výstavu obrazů a grafiky Heleny Salichové u příležitosti jejích 70. narozenin, výstavní budova Slezského muzea v Opavě, 1965, 5 ks, 5 j.

AP 4121 (př. č. 94/72/1): pozvánka na koncert české barokní hudby pořádaný pro účastníky VI. mezinárodního sjezdu slavistů, 1968, Praha, kostel sv. Mikuláše, 1 ks, 1 j.

AP 4122 (př. č. 94/72/2): program na koncert české barokní hudby, 1968, Praha, 1 ks, 1 j.

AP 4123 (př. č. 94/72/3): pozvánka na celodenní lodní výlet po Vltavě pro účastníky VI. mezinárodního sjezdu slavistů, 1968, Praha, 1 ks, 1 j.

AP 4124 (př. č. 94/72/4): pozvánka na slavnostní recepci pro dr. Jiřího Urbance v Černínském paláci v Praze, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 4125 – AP 4134 (př. č. 101/72/1–10): pozvánka na IX. večer Památníku Petra Bezruče „Božena Němcová“ k 150. výročí narození spisovatelky, Památník Petra Bezruče, 1970, 10 ks, 10 j.

AP 4135 – AP 4144 (př. č. 103/72/1–10): pozvánka na XIV. večer Památníku Petra Bezruče „Revoluční

motivy v české poezii“ k 50. výročí KSČ, 1971, Památník Petra Bezruče, 10 ks, 10 j.

AP 4145 (př. č. 105/72/1): pozvánka na „Slezské dny“ – národopisné slavnosti Slezska v Dolní Lomné na počest 50. výročí založení KSČ, 1971, pořádá Matice slezská, Dolní Lomná u Jablunkova, 1 ks, 1 j.

AP 4146 (př. č. 105/72/2): pozvánka na přátelskou besedu u příležitosti slezských dnů, 1971, pořádá Matice slezská, Dolní Lomná, 1 ks, 1 j.

AP 4147 – AP 4156 (př. č. 100/72/1–10): pozvánka na XII. večer Památníku Petra Bezruče z tvorby Františka Antonína Šípka „Verše“ (výběr básníkův), Památník Petra Bezruče, 1971, 10 ks, 10 j.

AP 4157 – AP 4166 (př. č. 106/72/1–10): pozvánka na večer poezie a hudby z díla Viléma Závady, R. Kubiny a Jindřicha Wielguse v rámci oslav 100. výročí narození Petra Bezruče, 1967, Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 4167 (př. č. 107/72): katalog k výstavě „Severomoravský kraj ve starých pohledech“, 7 il, 1962, Slezské muzeum, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4168 (př. č. 118/72): program oslav 60. výročí založení Pěveckého sdružení slezských učitelů, 1966, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4169 (př. č. 120/72): pozvánka s programem na „Koncert z českých skladeb“ na počest Dne učitelů 1969, Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého, Opava, 1969, 1 ks, 1 j.

AP 4170 – AP 4179 (př. č. 124/72/1–10): pozvánka na III. večer Památníku Petra Bezruče „Z poezie Jana Zahradníčka“, Opava, Památník Petra Bezruče, 1969, 10 ks, 10 j.

IV. Krabice inv. č. AP 4180 – AP 4352

175 j.

pozvánky, programy, katalogy

AP 4180 (př. č. 126/72): pozvánka na „Večer současné poezie“ v rámci československo–sovětského přátelství, Dům osvěty Opava, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 4181 (př. č. 132/72): pozvánka na sedmnáctou výstavu z tvorby Svatopluka Böhma, Eduarda Ovčáka a Jaroslava Ruska, Alšova síň v klubu skladatelů, Praha, 1970, 1 ks, 1 j.

AP 4182 (př. č. 131/72): pozvánka na oslavy 60. výročí založení Pěveckého sboru moravských učitelů, Nová radnice, Ostrava, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 4183 (př. č. 130/72): pozvánka na cyklus vlastivědných přednášek se zaměřením na připravované oslavy 700 let Frýdku–Místku, pořádá Lašské muzeum a Osvětová beseda, Frýdek-Místek, 1964, 1 ks, 1 j.

AP 4184 – AP 4185 (př. č. 142/72/1–2): bibliografie zpráv o práci esperantského kroužku ZK Ostroj, obsahuje časopisy o Petru Bezručovi, sestavil ing. Vlastimil Kočvara, 1972, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4186 (př. č. 146/72): pozvánka na přátelské setkání turistů Matice slezské na Girové, připravila Matice slezská, Český Těšín, 1970, 1 ks, 1 j.

AP 4187 (př. č. 148/72): pozvánka na slavnostní zasedání k 25. výročí osvobození Opavy sovětskou armádou, Slezské divadlo, Opava, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4188 (př. č. 149/72): program prvního těšínského vokálního festivalu 1969, připravila Matice slezská,

Český Těšín, Kulturní dům v Českém Těšíně, 1969, 1 ks, 1 j.

AP 4189 – AP 4198 (př. č. 151/72/1–10): katalog k výstavě o životě a díle národního umělce Vladislava Vančury, výstavu připravil Památník Petra Bezruče, 1972, 10 ks, 10 j.

AP 4199 (př. č. 156/72): katalog k výstavce prací Valentina Držkovice, Ostroj (národní podnik), Opava, 1960, 1 ks, 1 j.

AP 4200 (př. č. 157/72): pozvánka na výstavu o životě a díle frýdeckého rodáka a básníka Čechoslava Ostravického u příležitosti jeho stých narozenin, připravil vlastivědný kroužek TJ Válcoven plechu, Kulturní dům, Frýdek–Místek, 1969, 1 ks, 1 j.

AP 4201 (př. č. 158/72): poděkování za příspěví ke zdaru III. slezských dnů v Dolní Lomné s nabídkou členství v Matici slezské, 1971, 1 ks, 1 j.

AP 4202 (př. č. 161/72): katalog k výstavě o archeologickém výzkumu a návrhu rekonstrukce kostela svatého Václava a dominikánského kláštera v Opavě, Moravská kaple kostela svatého Václava, Opava, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 4203 (př. č. 163/72): pozvánka na slavnostní večer k 80. narozeninám profesora Cyrila Vymetala, Výstavní budova Slezského muzea, Opava, 1970, 1 ks, 1 j.

AP 4204 (př. č. 165/72): pozvánka na krajskou besedu o dětské literatuře na téma „Dětská literatura u nás a ve světě“ v rámci příprav sjezdu československých spisovatelů, Dům osvěty, Opava, 1962, 1 ks, 1 j.

AP 4205 (př. č. 166/72): pozvánka na besedu se spisovatelem Karlem Kratochvílem o jeho knize „Bankéři“, v rámci Měsíce knihy, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 4206 (př. č. 16/72): katalog k výstavě „Vilém Wünsche – výbor z díla“, Vlastivědný ústav –muzeum Frýdek–Místek, 1970, 1 ks, 1 j.

AP 4207 (př. č. 169/72): pozvánka na „Večer s Jiřím Markem“, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 4208 – AP 4210 (př. č. 173/72/1–3): pozvánka na výstavu „Dělnické pěvecké spolky ve Slezsku a na severní Moravě“ k 50. výročí KSČ a k 54. výročí VŘSR, Památník Petra Bezruče, Opava, 1971, 3 ks, 3 j.

AP 4211 – AP 4220 (př. č. 174/72/1-10): pozvánka na VII. pořad Památníku Petra Bezruče „František Branislav – Divertimento a kantiléna“ k 70. výročí narození autora, Památník Petra Bezruče, Opava, 1970, 10 ks, 10 j.

AP 4221 (př. č. 175/72): pozvánka na výstavu „Zahraněční inscenace operního díla Leoše Janáčka“, rytířský sál frýdeckého zámku, 1964, 1 ks, 1 j.

AP 4222 – AP 4223 (př. č. 178/72/1–2): pozvánka na výstavu malířského díla Valentina Držkovice k umělcovým 75. narozeninám, výstavní budova Slezského muzea, Opava, 1963, 2 ks, 2 j.

AP 4223a (př. č. 179/72): pozvánka na slavnostní koncert k 80. narozeninám Jaroslava Křičky, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1962, 1 ks, 1 j.

AP 4224 (př. č. 180/72): pozvánka na cyklus vlastivědných přednášek pořádaných okresním Lašským muzeem a osvětovou besedou na zámku ve Frýdku, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 4225 (př. č. 184/72): pozvánka na cyklus vlastivědných přednášek se zaměřením na připravované oslavy 700 let Frýdku Místku a 20 let osvobození ČSSR, 1965, rytířský sál frýdeckého zámku, 1 ks, 1 j.

AP 4226 (př. č. 184/2): pozvánka na cyklus vlastivědných, cestopisných přednášek a besed, rytířský sál frýdeckého zámku, 1966, 1 ks, 1 j.

AP 4227 (př. č. 185/72): pozvánka na veřejnou členskou schůzi a literární večer o vývoji literatury v Severomoravském kraji v letech 1945–1965, promluva Aloise Sivka, Dům kultury pracujících VŽKG, 1965, 1 ks, 1 j.

AP 4228 (př. č. 185/72/2): pozvánka na literární večer z tvorby spisovatelů Severomoravského kraje za uplynulé dvacetiletí, Divadélko pro 120 – Dům kultury pracujících VŽKG, Ostrava, 1965, 1 ks, 1 j.

AP 4229 – AP 4231 (př. č. 186/72/1–3): pozvánka na literární večer k uctění 75. výročí narození spisovatele Vojtěcha Martínka, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1962, 3 ks, 3 j.

AP 4232 (př. č. 18/72): pozvánka na slavnostní večer o životě a díle Fraňa Směji u příležitosti 60. výročí narozenin spisovatele, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1964, 1 ks, 1 j.

AP 4233 (př. č. 191/72): pozvánka na Ondrášovy slavnosti v Janovicích pořádané u příležitosti 250. výročí úmrtí zbojníka Ondráše, Janovice, 1965, 1 ks, 1 j.

AP 4234 (př. č. 192/72): pozvánka na slavnostní matiné na počest 60. výročí založení Pěveckého sdružení slezských učitelů, sál Vojenského klubu, Opava, 1966, 1 ks, 1 j.

AP 4234a (př. č. 199/72): pozvánka na esperantský kulturní festival v rámci oslav 200. výročí narození Ludwiga van Beethovena, Opava – Hradec u Opavy, 1970, 1 ks, 1 j.

AP 4235 (př. č. 200/72): pozvánka na zahájení výstavy obrazů a soch tvůrčí skupiny Bezruč, rytířský sál frýdeckého zámku, Frýdek–Místek, 1963, 1 ks, 1 j.

AP 4236 (př. č. 228/72): pozvánka na výstavy a obrazy Městské lidové knihovny v Orlové 4 – Novém Městě, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4237 (př. č. 233/72): „Tatrin 1844–1847“ – kniha faksimilí dokumentů z činnosti spolku Tatrin, Matica slovenská, Martin, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4238 (př. č. 246/72): aršík známek k výročí 700 let Frýdku–Místku (celkem 60 známek), 1 ks, 1 j.

AP 4239 (př. č. 247/72): pozvánka na Matiné v rámci oslav 100. výročí prvních českých maturit v Brně a 105. výročí založení prvního českého gymnázia v Brně, sál Stadia, Brno, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4240 (př. č. 248/72): pozvánka na akademii absolventů a žáků gymnázia v Českém Těšíně u příležitosti 50 let gymnázia, Kulturní dům, Český Těšín, 1971, 1 ks, 1 j.

AP 4241 (př. č. 251/72): ideový průvodce výstavou VŘSR a vznik Sovětského svazu, výstavní budova Slezského muzea, Opava, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4242 (př. č. 262/72): propagační leták o životě a díle Arnošta Rychlého u příležitosti udělení Ceny Petra Bezruče, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4243 – AP 4252 (př. č. 13/76/1–10): pozvánka na výstavu „Kantorská tradice – nositelka české hudebnosti“, pořádáno k 70. výročí založení Pěveckého sboru slezských učitelů, Památník Petra Bezruče, 1976, 10 ks, 10 j.

AP 4253 – AP 4262 (př. č. 14/76/1–10): pozvánka na 44. večer Památníku Petra Bezruče „Písňový večer k Měsíci přátelství“, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 4263 – AP 4272 (př. č. 16/76/1–10): pozvánka na XLV. večer Památníku Petra Bezruče „Profily z Profilu“ z tvorby prozaiků Profilu, Památník Petra Bezruče, Opava, 1975, 10 ks, 10 j.

AP 4273 – AP 4282 (př. č. 17/76/1–10): pozvánka na XLVI. večer Památníku Petra Bezruče „Nikolaj Vasiljevič Gogol – Bláznovy zápisky“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1976, 10 ks, 10 j.

AP 4283 (př. č. 19/76): pozvánka na výstavu malířské tvorby Heleny Salichové, výstavní síň muzea, Frenštát pod Radhoštěm, 1 ks, 1 j.

AP 4284 – AP 4293 (př. č. 18/76/1–10): pozvánka s programem na XLVII. večer Památníku Petra Bezruče „Odkazy“, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 4294 – AP 4303 (př. č. 28/78/1–10): pozvánka na výstavu „Ruská a sovětská hudba v podání československých umělců k 60. výročí VŘSR“, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 4304 – AP 4313 (př. č. 29/78/1–10): pozvánka na výstavu „Jiří Šlitř – kresby“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1978, 10 ks, 10 j.

AP 4314 – AP 4323 (př. č. 33/78/1–10): pozvánka na 57. literární večer Památníku Petra Bezruče „Ožeň se bratře“ – výbor z minutových románů Petra Altenberga a kompozice z české anarchistické poezie, Památník Petra Bezruče, Opava, 1978, 10 ks, 10 j.

AP 4324 – AP 4333 (př. č. 34/78/1–10): pozvánka na 58. literární večer Památníku Petra Bezruče „Dílňa 78“ z tvorby členů literárního klubu SČS v Ostravě, Památník Petra Bezruče, Opava, 1978, 10 ks, 10 j.

AP 4334 – AP 4342 (př. č. 36/78/1–10): pozvánka na 60. večer Památníku Petra Bezruče „Věneček z bodláčí“ – scénické pásmo z veršů Petra Bezruče a klavírních skladeb Leoše Janáčka, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 4343 – AP 4352 (př. č. 37/78/1–10): pozvánka na 58. večer Památníku Petra Bezruče „Povídání od boku“, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

V. Krabice inv. č. AP 4353 – AP 4435

katalogy, pozvánky, drobné tisky

84 j.

AP 4353 (př. č. 52/74): katalog k výstavě „Lidové umění ze sbírek Vlastivědného ústavu ve Frýdku–Místku“, Vlastivědný ústav, Frýdek–Místek, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4354 (př. č. 53/74): pozvánka na seminář kulturních pracovníků, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4355 (př. č. 54/74): pozvánka na slavnostní aktiv a otevření výstavy k 55. výročí založení Dělnického deníku – předchůdce Nové svobody, Dům kultury, Orlová, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4355a – AP 4356 (př. č. 55/74/1–2): nabídkový leták na publikaci „Karolínský katastr slezský“ – sv. 1. a 2., státní archiv Opava, 1974, 2 ks, 2 j.

AP 4357 (př. č. 56/74): nabídka předplatného na „Hudební středy“ – 4 abonentní koncerty, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4358 (př. č. 57/74): katalog k výstavě kreseb Antonína Františka Stehlíka „Krásy naší vlasti“ na počest Vítězného února, Karlova Studánka, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4359 – AP 4361 (př. č. 67/74/1–3): katalog k výstavě „Liška Bystrouška“ k 100. výročí narození Stanislava Lolka a 120. výročí narození Leoše Janáčka, Výstavní síň Vlastivědného ústavu, Šumperk, 1974, 3 ks, 3 j.

AP 4362 (př. č. 68/78): katalog „Koncertní varhany“ vydaný k slavnostnímu instalování varhan ve výstavní síni Vlastivědného ústavu v Šumperku, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4363 (př. č. 69/74): propagační brožura k oslavám 80 let muzejní a vlastivědné práce ve Frenštátě pod Radhoštěm, vydal Okresní vlastivědný ústav, Nový Jičín, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4363 – AP 4366 (př. č. 70/74/1–3): pozvánka na přednášku dr. Vlasty Šikulové „Archeologické nálezy na území města Opavy“ v cyklu vlastivědných přednášek k 70. výročí města Opavy, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1974, 3 ks, 3 j.

AP 4367 – AP 4368 (př. č. 71/74/1-2): 1) pozvánka na besedu „Hudební život Orlové“, studovna nového ústředí knihovny, Orlová, 1973, 1 ks, 1 j.

2) program Městské lidové knihovny v Orlové s výběrovou bibliografií k 25. výročí Pionýrské organizace, Městská lidová knihovna, Orlová, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4369 – AP 4371 (př. č. 72/74/a, b): katalog k výstavě Jaromíra Josífka „Obrazy z Oděsy“, Slezské zemské muzeum, 1973, 1 ks, 1 j + dvě přílohy – dva letáky propagující zaměstnání v podnicích ostravsko–karvinského revíru a nákup v obchodních domech Prior, 2 ks, 2 j.

AP 4372 – AP 4381 (př. č. 26/75/1–10): pozvánka na výstavu „Černá bižuterie“ k Mezinárodnímu roku ženy, připravilo Muzeum skla a bižuterie, Jablonec nad Nisou a Slezské muzeum, Opava, 1975, Památník Petra Bezruče, 10 ks, 10 j.

AP 4382 – AP 4391 (př. č. 94/74/1–10): novoročenky Slezského muzea PF 1975, 10 ks, 10 j.

AP 4392 (př. č. 43/75): aršík nálepek k 750. letům města Opavy – 1224–1974 (obsahuje 15 různých nálepek), 1 ks, 1 j.

AP 4393 – AP 4395 (př. č. 44/75/1–3): pohlednice s opavskými pomníky vydaná k 30. výročí osvobození Opavy, Opava, 1975, 3 ks, 3 j.

AP 4396 (př. č. 52/75): soubor 15 pohlednic Opavy + úvod a přebal, nakladatelství Práva, Bratislava, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4397 – AP 4399 (př. č. 53/75/1–3): katalog – průvodce sbírkami a parkem zámku Hradce, zámek Hradec, 1973, 3 ks, 3 j.

AP 4400 – AP 4401 (př. č. 56/75/1–2): katalog s textem dr. Stanislava Urbana: Sto let černé bižuterie, Jablonec nad Nisou, Muzeum skla a bižuterie, 1969, 2 ks, 2 j.

AP 4402 (př. č. 59/75): propagační leták k návštěvě zámku Hradce nad Moravicí, 1975, 1 ks, 1 j.

AP 4403 (př. č. 60/75): pozvánka na výstavu „Helena Salichová – výběr z životního díla“, Dům umění Opava, 1975, 1 ks, 1 j.

AP 4404 (př. č. 65/75): katalog – stručný ideový průvodce výstavou „Revoluční tradice Opavska“, Opava, Slezské muzeum, 1975, 1 ks, 1 j.

AP 4405 – AP 4414 (př. č. 22/77/1–10): pozvánka na výstavu „Místopis života“ – Nakladatelství Profil 1957–1977, Památník Petra Bezruče, 10 ks, 10 j.

AP 4115 – AP 4424 (př. č. 28/77/1–10): leták s nabídkou knižní produkce nakladatelství Profil v Ostravě, Ostrava, Profil, 1976, 10 ks, 10 j.

AP 4425 (př. č. 29/77): brožura – Provolání československých výborů uměleckých svazů, Praha, 1977, 1 ks, 1 j.

AP 4426 – AP 4435 (př. č. 35/78/1–10): pozvánka na výstavu „Václav Sivko – grafika“ rozšířená o seznam vystavených prací a životopisné údaje, Památník Petra Bezruče, 10 ks, 10 j.

VI. Krabice inv. č. AP 4436 – AP 4501

drobné tisky, pozvánky

66 j.

AP 4436 – AP 4445 (př. č. 20/77/1–10): příležitostný tisk „Místopis života – 1957–1977“ k 20. výročí založení nakladatelství Profil v Ostravě, Ostrava, Profil, 1977, 10 ks, 10 j.

AP 4446 – AP 4448 (př. č. 29/73/1–3): novoročenka Slezského muzea – Památníku Petra Bezruče v Opavě pro rok 1973, 3 ks, 3 j.

AP 4449 (př. č. 30/73): brožura propagující Opavu, Hradec a celý kraj Petra Bezruče, autor Bohumil Valušek, vydal národní podnik Turista, 1956, 1 ks, 1 j.

AP 4450 – AP 4452 (př. č. 39/73/1–3):

1) program kulturně společenských a tělovýchovných akcí pořádaných u příležitosti 750 let města Orlové, Orlová, 1973, 1 ks, 1 j.

2) pozvánka na akce Městské lidové knihovny v Orlové, 1972, 1 ks, 1 j.

3) pozvánka na výstavu „Ferdiš Duša – poutník Rusi a Slovenskem“, výstavní síň Domu kultury v Orlové, 1 ks, 1 j.

AP 4453 – AP 4462 (př. č. 42/73/1–10): pozvánka s programem na písňový koncert Jaroslava Marka – XX. večer Památníku Petra Bezruče, 1973, 10 ks, 10 j.

AP 4463 – AP 4472 (př. č. 48/73/1–10): pozvánka na XXI. večer Památníku Petra Bezruče „České umění herecké“, v originálních zvukových záznamech zazní hlasy např. Vlasty Buriana, Jiřího Voskovce a Jana Wericha, Památník Petra Bezruče, 1973, 10 ks, 10 j.

AP 4473 – AP 4482 (př. č. 63/73/1–10): leták literární soutěže k 750 letům Opavy pro obor poezie a prózy, Městský národní výbor, Opava, 1974, 10 ks, 10 j.

AP 4483 – AP 4488 (př. č. 87/73/1–6):

1) pozvánka na pietní shromáždění k uctění památky národního hrdiny Julia Fučíka u příležitosti 30. výročí jeho smrti, kino Mír, Opava, 1973, 1 ks, 1 j.

2) katalog k výstavě „Julius Fučík – komunist, vlastenec a internacionalista“, Vojenský klub, Opava, 1973, 5 ks, 5 j.

AP 4489 – AP 4492 (př. č. 88/73/1–4):

1) pohlednice s portrétem Pavla Országha Hviezdoslava, 1 ks, 1 j.

2) pohlednice „Hviezdoslavov Kubín“ – obsahuje šest obrázků, 1 ks, 1 j.

3) brožura „Dolný Kubín a okolie“ – stručný průvodce, sestavil Vlado Medzihradský, Bratislava, 1973, + př. mapka, 1 ks, 1 j.

4) brožura „Dolný Kubín“, sestavil Vlado Medzihradský, Dolný Kubín, MNV a Slovakotur, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4493 (př. č. 95/73): ediční program nakladatelství Profil v Ostravě na rok 1973, Ostrava, Profil, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4494 (př. č. 96/73): pozvánka na slavnostní koncert Orchestrálního sdružení slezských učitelů v Opavě na počest osvobození naší republiky, kino Mír, Opava, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4495 (př. č. 105/73): pozvánka na 2. přehlídku barevných diapozitivů „Diafon Opava 1973“ na počest 25. výročí Vítězného února, Loutkové divadlo Pionýr, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4496 – AP 4497 (př. č. 106/73/1–2): pozvánka na přehlídku mladých slovenských varhaníků, výstavní budova Slezského zemského muzea, Opava, 2 ks, 2 j.

AP 4498 (př. č. 107/73): pozvánka na tři nedělní matiné ve Slezském muzeu v Opavě, výstavní budova Slezského muzea, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4499 (př. č. 121/73): pozvánka na cyklus přednášek k 750. výročí založení Opavy, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4500 (př. č. 126/73): skládačka o muzeu Petra Jilemnického v Jure u Bratislavy, vydal Obzor, Bratislava, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4501 (př. č. 127/73): metodický materiál zpracovaný Františkem Urbancem „Jan Amos Komenský – život, dílo, odkaz“, Okresní pedagogické středisko, Frýdek–Místek, 1970, 1 ks, 1 j.

VII. Krabice inv. č. AP 4502 – AP 4664

drobné tisky, pozvánky, programy

156 j.

AP 4502 – AP 4511 (př. č. 27/74/1–10): pozvánka na besedu se spisovatelkou Ninou Bonhardovou, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1974, 10 ks, 10 j.

AP 4512 (př. č. 31/74): pozvánka na výstavu „Rozvoj města a životní prostředí“, připravil Stavoprojekt Opava, Dům umění, Opava, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4513 – AP 4514 (př. č. 32/74/1–2): pozvánka Slezského muzea v Opavě na akce k výročí 750 let města Opavy a 160 let Slezského muzea, 1974, 2 ks, 2 j.

AP 4515 – AP 4516 (př. č. 36/74/1–2): ediční program nakladatelství Profil, Ostrava, 1974, 2 ks, 2 j.

AP 4517 (př. č. 40/74): metodický materiál k 750. výročí založení města Opavy, Okresní knihovna Petra Bezruče, Opava, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4518 – AP 4519 (př. č. 43/74/1–2): los 150. československé státní loterie vydaný u příležitosti oslav 750. výročí založení města Opavy, slosování v Opavě, 1974, 2 ks, 2 j.

AP 4520 (př. č. 44/74): pozvánka na cyklus přednášek k 750. výročí založení Opavy, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4521 – AP 4522 (př. č. 46/74/1–2): průvodce výstavou k dějinám Orlové „Orlová od historie

k dnešku“, Orlová, 1973, 2 ks, 2 j.

AP 4523 (př. č. 50/74): propagační skládačka o historii, památkách a současnosti města Bruntálu, Vlastivědný ústav, Bruntál, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4524 – AP 4528 (př. č. 28/74/1–5):

1) skládačka obsahující slavnostní program k zahájení oslav 750 let města Opavy a 26. výročí Února – ke skládačce jsou připojeny dvě pozvánky na uvedený večer, Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého, Opava, 1974, 3 ks, 3 j.

2) pozvánka na slavnostní veřejnou schůzi k 750. výročí založení Opavy, Městský národní výbor, Opava, 1974, 1 ks, 1 j.

3) pozvánka na vernisáž výstavy „Opava očima výtvarníků“ na počest výročí města Opavy, výstavní síň bývalého Dominikánského kláštera, Opava, 1974, 1 ks, 1 j.

AP 4529 – AP 4530 (př. č. 263/72/1–2):

1) pozvánka na akce Městské lidové knihovny v Orlové v měsíci listopadu 1972, Městská knihovna, Orlová, 1972, 1 ks, 1 j.

2) skládačka obsahující výběrovou bibliografii „Sovětský historický román“, Městská lidová knihovna, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4531 (př. č. 264/72): pozvánka na setkání esperantistů – přednáška o životě a díle dr. Tomáše Pumprly a umělecký pořad v esperantu (rukou jsou na pozvánky připsány Bezručovy básně, které budou v programu recitovány nebo zpívány v esperantu), Odborový dům kultury pracujících, Ústí nad Labem, 1972, 1 ks, 1 j.

AP 4532 (př. č. 11/73): pozvánka na hudební večer „Koncert pro Bangladéš“, sál Památníku Petra Bezruče, Opava, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4533 (př. č. 17/73): pozvánka Spolku českých bibliofilů v Praze na „Besedu o antikvariátu“, síň S. K. Neumanna, Památník národního písemnictví, Praha, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4534 (př. č. 18/73): pozvánka na zahájení výstavy k nedožitým osmdesátinám malíře Josefa Šrámka, výstavní budova Slezského muzea, Opava, 1973, 1 ks, 1 j.

AP 4535 (př. č. 21/73): časopis „Odpich – informátor pracujících závodu 1 VŽKG“, únor 1970, č. 2, roč. IV., vydává CZV KSČ a ZV ROH při VŽKG Ostrava, 1 ks, 1 j.

AP 4536 (př. č. 25/73): obálka s kulatým poštovním razítkem k 750. výročí vzniku Orlové, 1 ks, 1 j.

AP 4537 – AP 4546 (př. č. 27/81/1–10): pozvánka na prohlídku výstavy „Jan Kavan – grafika“ spojenou s besedou a autorem, Památník Petra Bezruče, Opava, 1979, 10 ks, 10 j.

AP 4547 – AP 4556 (př. č. 31/81/1–10): pozvánka na 70. večer Památníku Petra Bezruče „Vladimír Janovic – Báseň o sněžné Levitaci“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1979, 10 ks, 10 j.

AP 4557 – AP 4566 (př. č. 32/81/1–10): pozvánka na 71. večer Památníku Petra Bezruče „Profily z Profilu“ z tvorby Anny Filípkové, Kazimierze Jaworského, Kazimierze Kaszpera, Wilhelma Przewy, Gustawa Sajdoka a Tadeusze Wantuly, Památník Petra Bezruče, Opava, 1979, 10 ks, 10 j.

AP 4567 (př. 35/81): pozvánka na konferenci Václavkovy Olomouce 1980 na téma „Stav a úkoly literární

vědy v Severomoravském kraji a výchova mladé generace“ u příležitosti 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou, Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc, 1980, 1 ks, 1 j.

AP 4568 (př. č. 39/81): průvodce expozicemi a výstavními síněmi Okresního vlastivědného muzea, Frýdek–Místek, Okresní vlastivědné muzeum, 1981, 1 ks, 1 j.

AP 4569 (př. č. 40/81): propagační brožura „Muzea Severomoravského kraje“, seznam všech instalovaných objektů v Severomoravském kraji s názvy expozic a návštěvní dobou, Opava, Slezské muzeum, 1978, 1 ks, 1 j.

AP 4570 – AP 4574 (př. č. 41/81/1–5): pozvánka na vernisáž zahájení výstavy skupiny I, Památník Petra Bezruče, Opava, 1981, 5 ks, 5 j.

AP 4575 (př. č. 42/81): leták s podmínkami letní soutěže Mladé fronty „Po stopách historie“, Praha, Mladá Fronta, 1979, 1 ks, 1 j.

AP 4576 (př. č. 43/81): pozvánka na vernisáž výstavy „Výtvarná tvorba Opavska“ na počest 35. výročí osvobození a v rámci výměnných kulturních styků mezi družebními městy Opavou a Liptovským Mikulášem, Liptovský Mikuláš, Oblastní galerie Petra Michala Bohúňa, 1 ks, 1 j.

AP 4577 (př. č. 45/77): pozvánka na 5. národní přehlídku barevných diapozitivů „Diafon Opava 1980“, Opava, Loutkové divadlo Pionýr, 1980, 1 ks, 1 j.

AP 4578 – AP 4587 (př. č. 50/81/1–10): pozvánka na výstavu grafiky Anny Khunové, Památník Petra Bezruče, Opava, 1980, 10 ks, 10 j.

AP 4588 – AP 4595 (př. č. 51/81/1–8): katalog k výstavě barevných fotografií Arnošta Pustky, Slezské muzeum, Opava, 1981, 8 ks, 8 j.

AP 4596 – AP 4605 (př. č. 53/81/1–10): pozvánka na 74. večer Památníku Petra Bezruče „Karel Čapek ústy Františka Filipovského“ – pásmo slavných textů z „Povídek z jedné a druhé kapsy“ a z „Knihy apokryfů“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1980, 10 ks, 10 j.

AP 4606 – AP 4615 (př. č. 55/81/1–10): pozvánka na besedu s dramaturgem Slezského divadla Zdeňka Nejedlého Milošem Zbavitelem u příležitosti jeho 60. narozenin, Památník Petra Bezruče, Opava, 1981, 10 ks, 10 j.

AP 4616 – AP 4625 (př. č. 56/1–5): pozvánka na poetický večer skupiny Vavřinec „Ladění“, připravil Klub mladých při Městském domě kultury Petra Bezruče, Dům umění, Opava, 1981, 5 ks, 5 j.

AP 4626 – AP 4635 (př. č. 64/81/1–10): fotografie z 59. večera Památníku Petra Bezruče „Dílna 78“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1978, 10 ks, 10 j.

AP 4636 – AP 4638 (př. č. 65/81/1–3): fotografie desetitisícího návštěvníka nové expozice Slezského muzea spisovatele Františka Lazického při prohlídce expozice, výstavní budova Slezského zemského muzea, Opava, 1981, 3 ks, 3 j.

AP 4639 (př. č. 71/81): katalog k výstavě vyznamenání Polské lidové republiky ze sbírek Muzea Sztuki Medalierskiej ve Wroclawi, výstavní salónek ZK Ostroj, Opava, 1976, 1 ks, 1 j.

AP 4640 – AP 4641 (př. č. 72/81/1–2):

1) programový sborník Janáčkovo hudební Laško 1978, komise Janáčkova hudebního Laška, Frýdek–Místek, 43 s., 1 ks, 1 j.

2) pozvánka na festival pěveckých sborů na Hukvaldech v přírodním divadle, 1978, 1 ks, 1 j, součástí pozvánky je program, 2 ks, 2 j.

AP 4642 – AP 4643 (př. č. 73/81/1–2): informační zpravodaj Mionši – programový sborník folklórního festivalu Dolní Lomná 1975, vychází nepravidelně jako informačně propagační tisk. Dolní Lomná, Osvětová beseda 1975, 24 s., 2 ks, 2 j.

AP 4644 (př. č. 4644): pozvánka s programem oslav 90. výročí Pohorské jednoty „Radhošť“, 1974, Frenštát po Radhoštěm, 1 ks, 1 j.

AP 4645 – AP 4646 (př. č. 77/81/1–2):

1) program celonárodní konference „Tvorba muzejních expozic a výstav“, Opava, 1981, 1 ks, 1 j.

2) program, informace o stravování a ubytování a o kulturních akcích ve městě pro účastníky konference, 1 ks, 1 j.

AP 4647 – AP 4655 (př. č. 78/81/1–9): propagační tisky Lužickosrbského písemnictví:

1) pohlednice srbského písemnictví v Srbském domě v Budyšině, 4 ks, 4 j.

2) záložky s nápisem „Muzej serbského pismowstwa“, 2 ks, 2 j.

3) skládačka propagující historii i současnost Budyšina, 1 ks, 1 j.

4) informační brožura nakladatelství Domovina „Nowinkar“, Budyšin, Nowa Doba 1981, 32 s., 1 ks, 1 j.

5) ediční plán „Zapis literatury“ Lidového nakladatelství Domovina pro rok 1981/82, Budyšin, Nowa Doba, 1981, 58 s., 1 ks, 1 j.

AP 4656 – AP 4662 (př. č. 79/81/1–7): Drážďany:

1) propagační leták „Muzea zur Dresdner Frühromantik im Kugelgen–Haus, 1 ks, 1 j.

2) propagační leták „Muzea für Geschichte der Stadt Dresden“, 3 ks, 3 j.

3) program k představení „Rusalky“ ve Státním divadle v Drážďanech, připojeno tištěné obsazení opery a pozvánka na „Foyergespräch“, 3 ks, 1 j.

4) noviny Státního divadla v Drážďanech „Aktuell“ č. 3, 1981–1982, 1 ks, 1 j.

5) potvrzení pro pracovníky SMO dr. Staňkovou, R. Rychtra a J. Urbance k návštěvě Muzea dějin města Drážďan ve dnech 9.–14. 11. 1981, 1 ks, 1 j.

AP 4663 (př. č. 80/81): katalog „Das Museum für Geschichte der Stadt Dresden“, Drážďany, Muzeum města Drážďan, 1980, 94 s., 1 ks, 1 j.

AP 4664 (př. č. 81/81): katalog „Geschichte der Feuerwehr in Museum für Geschichte der Stadt Dresden“, Muzeum města Drážďan, 1977, 60 s., 1 ks, 1 j.

VIII. Krabice inv. č. AP 4681 – AP 4746

drobné tisky, pozvánky, programy

66 j.

AP 4681 (př. č. 19/82): katalog „Severní Morava – kraj příjemné dovolené“, Praha, Severomoravský KNV v Ostravě ve vydavatelství Merkur, 1981, 1 ks, 1 j.

AP 4682 (př. č. 23/82): pozvánka na pořad tvůrčí skupiny Vavřinec „Vavřinecké nadělení“, 1981, Slovická vinárna, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4683 (př. č. 25/82): pozvánka na literární pořad z veršů Jana Slámy a z prózy Marie Vosíkové „Setkání“, 1982, Divadlo hudby, Ostrava, 1 ks, 1 j.

AP 4684 – AP 4688 (př. č. 29/82/1–5): katalog k výstavě knižních vazeb a objektů z kůže Jaroslava Merendy, 1981, Opava, Slezské muzeum, 5 ks, 5 j.

AP 4689 – AP 4698 (př. č. 30/82/1–10): pozvánka na literární setkání s Lýdií Romanskou a její tvorbou na večeru Památníku Petra Bezruče „Zbuduj se pro příchozí, domove“, 1981, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 4699 (př. č. 31/82): pozvánka na přednášku s besedou „Lužičtí Srbové a jejich kulturní život v současnosti“, Slezské zemské muzeum, Opava, 1982, 1 ks, 1 j.

AP 4700 – AP 4701 (př. č. 32/82/1–2): pozvánka na akci tvůrčí skupiny Vavřinec – I. jubilejní vavřinecký kongres „Poezie konce století“, restaurace Latarna, Opava, 1981, 2 ks, 2 j.

AP 4702 – AP 4706 (př. č. 36/82/1–5): Zpravodaj č. 1 – č. 5 z 17. ročníku Moravského festivalu poezie ve Valašském Meziříčí, Jednotné kulturní středisko, 1981, 5 ks, 5 j.

AP 4707 (př. č. 2/83): pozvánka na konferenci Václavkova Olomouc 1983 „Stav a úkoly václavkovského bádání v kontextu soudobé literární vědy a folkloristiky, filmový sál FF UP Olomouc, 1983, 1 ks, 1 j.

AP 4708 – AP 4715 (př. č. 4/83/1–8): pozvánka na vzpomínkový večer k 160. výročí narození Janka Kráľa „Hlášník národa“, Dům umění, Opava, 1982, 8 ks, 8 j.

AP 4716 – AP 4730 (př. č. 2/84/1–15): „Týden dětské knihy – Opava 1984“:

- 1) pozvánka na slavnostní zahájení „Týdne dětské knihy“, Slezské divadlo, Opava, 1984, 1 ks, 1 j.
- 2) pozvánka na 8. okresní sjezd Klubu mladých čtenářů, sál restaurace U Opavice, Opava–Kateřinky, 1984, 1 ks, 1 j.
- 3) propagační tisk „Autoři knih pro děti a mládež“, Praha, Albatros, 1984, 2 ks, 2 j.
- 4) katalog k výstavě „Sto let české dětské knihy“, Opava, Dům umění, 1984, 2 ks, 2 j.
- 5) pozvánka na literárněvědný seminář „Kniha v životě dítěte“, sál restaurace U Opavice, Opava, 1984, 2 ks, 2 j.
- 6) pozvánka na výstavku televizních loutek spojenou s promítáním pohádek, sál Okresní knihovny Petra Bezruče, Opava, 1984, 2 ks, 2 j.
- 7) program „Týdne dětské knihy“, 1984, v Opavě ve dnech 26.–29. 3. 1984, 2 ks, 2 j.
- 8) složení delegací na školy opavského okresu dne 27. 3. 1984, 2 ks, 2 j.
- 9) seznam hostů delegovaných na „Týden dětské knihy“, 1984, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4731 – AP 4744 (př. č. 2/84/16–29): „Týden dětské knihy – Opava 1984“:

- 1) výsledky VII. ročníku celookresní čtenářské soutěže „Každý žák školy čtenářem knihovny“ ve školním roce 1983/84, 2 ks, 2 j.
- 2) základní informace o třech delegátech a jejich tvorbě – Elena Čepčková, Jana Šrámková, Vojtěch

Zamarovský, 2 ks, 2 j.

3) denní programy „Týdne dětské knihy“ od 26. – 29. 3. 1984, 8 ks, 8 j.

4) týdeník „Nové Opavsko“ č. 12 z 23. 3. 1984, 1 ks, 1 j.

4) „Albatros–Opravdové noviny pro děvčata a chlapce“ č. 3 – březen 1984, 1 ks, 1 j.

AP 4745 – AP 4746 (př. č. L 27/86/1-2): 21. Moravský festival poezie:

1) texty básní sovětských autorů pro první kolo soutěže, Valašské Meziříčí, 1985, 1 ks, 1 j.

2) texty básní pro druhé kolo soutěže – básně z české i světové poezie, Valašské Meziříčí, 1985, 1 ks, 1 j.

IX. Krabice inv. č. AP 4747 – AP 4869

drobné tisky, pozvánky, programy, fotografie

124 j.

AP 4747 – AP 4748 (př. č. L 28/86/1–2): 20. Moravský festival poezie:

1) texty básní ruských a sovětských autorů pro první kolo soutěže, Valašské Meziříčí, 1984, 1 ks, 1 j.

2) texty básní pro druhé kolo soutěže – básně z české i světové poezie, Valašské Meziříčí, 1984, 1 ks, 1 j.

AP 4749 – AP 4753 (př. č. L 29/86/1–5): „Zpravodaj č. – 4. 5 z 20. Moravského festivalu poezie ve Valašském Meziříčí“, 1984, Valašské Meziříčí, Jednotné kulturní středisko, 1984, 5 ks, 5 j.

AP 4754 – AP 4763 (př. č. L 4/87/1–10): pozvánka na 72. večer Památníku Petra Bezruče „Písně prodávám“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1979, 10 ks, 10 j.

AP 4764 – AP 4773 (př. č. L 5/87/1–10): pozvánka na 76. večer Památníku Petra Bezruče „Blues Josefa Kainara aneb chvíle Lásky“, součástí večera je výstava z tvorby Karly Klusoňové, Památník Petra Bezruče, Opava, 1981, 10 ks, 10 j.

AP 4774 – AP 4783 (př. č. L 10/87/1–10): pozvánka na 78. večer Památníku Petra Bezruče „Leopold Kaňok – Chci spatřit světlo kvést“ Památník Petra Bezruče, Opava, 1982, 10 ks, 10 j.

AP 4784 – AP 4793 (př. č. L 12/87/1–10): pozvánka na 80. večer Památníku Petra Bezruče „Dědictví“ na počest 65. výročí VŘSR a 60. výročí SSSR z tvorby sovětských básníků, Památník Petra Bezruče, Opava, 1982, 10 ks, 10 j.

AP 4794 – AP 4803 (př. č. L 15/87/1–10): pozvánka na 79. večer Památníku Petra Bezruče „Vynášení houslí“ k 60. narozeninám Josefa Rumlera za účasti autora, Památník Petra Bezruče, Opava, 1982, 10 ks, 10 j.

AP 4804 – AP 4813 (př. č. L 16/87/1–10): pozvánka na 81. večer Památníku Petra Bezruče „Člověk člověku“ – recitál folkové šansoniérky Milady Lišaníkové, Památník Petra Bezruče, Opava, 1983, 10 ks, 10 j.

AP 4814 – AP 4822 (př. č. L 18/87/1–9): pozvánka na 62. večer Památníku Petra Bezruče „Zimní květy“ – ve spolupráci s Klubem mladých při Domu osvěty Petra Bezruče a Památníku Petra Bezruče, Opava, 1978, 9 ks, 9 j.

AP 4823 – AP 4832 (př. č. L 19/87/1–10): pozvánka na 64. večer Památníku Petra Bezruče „Vavřínecké blues“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1987, 10 ks, 10 j.

AP 4833 – AP 4842 (př. č. L 20/87/1–10): pozvánka na večer Památníku Petra Bezruče „Profily z Profilu“ z tvorby Františka Čečetky, Miroslava Rafaje, Jiřího Sekery, Vítězslava Závady, Památník Petra Bezruče, Opava, 1979, 10 ks, 10 j.

AP 4843 – AP 4852 (př. č. L 21/87/1–10): pozvánka na 69. večer Památníku Petra Bezruče „Báseň, krásná vyzvědačka“ – poezie Karla Kapouna, Památník Petra Bezruče, Opava, 1979, 10 ks, 10 j.

AP 4853 (př. č. L 22/87): pozvánka na 75. večer Památníku Petra Bezruče „František Lazecký – Tiše za úsvitu vyjdi“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1980, 1 ks, 1 j.

AP 4854 – AP 4855 (př. č. 62/66/1–2): „Opava 1965“:

1) soubor 20 fotografií Arnošta Pustky, úvodní studii napsal Bohumil Sobotík, Praha, Orbis, 1965, 1 ks, 1 j.

2) zrcátko – z jedné strany pohled na výstavní budovu Slezského muzea, 1 ks, 1 j.

AP 4856 – AP 4860 (př. č. 44/63/1–5): výzva Památníku Petra Bezruče ke členům Kruhu přátel Památníku Petra Bezruče, aby uhradili příspěvek 10 Kč na vydávání „Listů Památníku Petra Bezruče“, 5 ks, 5 j.

AP 4861 – AP 4869 (př. č. 53/66/1–9): 100 let Matice slovenské:

1) Literární pásmo „Hlasy predkov o Matici slovenskej“, Martin, Matica slovenská, 1963, 1 ks, 1 j.

2) „Kultúrny život“, r. XVIII., č. 31 z 3. 8. 1963, 1 ks, 1 j.

3) „Život Turca“, r. IV., č. 31 z 3. 8. 1963, 1 ks, 1 j.

4) „Pravda“, r. XLIV., č. 212 z 3. 8. 1963, 1 ks, 1 j.

5) brožura „Matica slovenská“, Martin, Matica slovenská, 1963, 1 ks, 1 j.

6) pozvánka pro účastníka slavnostního zasedání rady Matice slovenské, Martin, 1963, 1 ks, 1 j.

7) katalog k výstavě „Sto rokóv Matice slovenskej“, Bratislava, n.p. Výstavnictvo, 1963, 1 ks, 1 j.

8) program slavnostního představení opery „Svatopluk“ ve Slovenském národním divadle u příležitosti 100. výročí založení Matice slovenské, 1 ks, 1 j.

9) program k představení veselohry Jana Palárika „Dobrodružstvo při obžinkoch“, divadlo SNP, Martin, 1 ks, 1 j.

X. Krabice inv. č. AP 4870 – AP 5005

Drobné tisky, pozvánky, programy, odznaky

137 j.

AP 4870 – AP 4878 (př. č. 14/67/1–9): pozvánka na představení „Vladimír Holan – Noc s Hamletem“, Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého, Opava, 1967, 9 ks, 9 j.

AP 4879 – AP 4888 (př. č. 15/67/1–10): pozvánka na pásmo poezie Oldřicha Mikoláška „To královské“ – za přítomnosti básníka, 27. 2. 1967, Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 4889 – AP 4890 (př. č. 38/67/1–2): propagační leták k výročí 700 let města Ostravy 1267–1967, Ostrava, vydaly Moravské tiskařské závody, Ostrava, 1967, 2 ks, 2 j.

AP 4891 – AP 4900 (př. č. 43/67/1–10): pozvánka na večer poezie z díla Miroslava Floriana „Tichá pošta“, 1967, Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 4901 – AP 4905 (př. č. 183/68/1–5): pozvánka Matice slezské v Opavě na poradu zástupců přípravných výborů místních odborů Matice slezské a dalších zájemců o práci v Matici, 1968, hotel Slezský domov, Krnov, 5 ks, 5 j.

AP 4906 – AP 4907 (př. č. 15/69/1–2): odznak Společnosti pro Moravu a Slezsko v Brně, Brno, asi 1969, 2 ks, 2 j.

AP 4908 – AP 4911 (př. č. 26/69/1–4): odznak Ostrá Hůrka 1869–1969, 4 ks, 4 j.

AP 4912 – AP 4924 (př. č. 98/67/1-13): „Esperantský kulturní festival Opava 1967“:

1) čestná vstupenka na „Esperantský festival Opava 1967“, 1 ks, 1 j.

2) noviny „Nové Opavsko“ č. 27 z 8. 7. 1967, 1 ks, 1 j.

3) leták na výstavní trhy Liberec–Jablonec 67, tištěno v esperantu, 1 ks, 1 j.

4) leták k návštěvě Libereckých výstavních trhů, 1 ks, 1 j.

5) leták propagující v esperantu výstavní trhy Liberec 67 – Jablonec 67, 15. 7. – 6. 8. 1967, 3 ks, 3 j.

6) brožura Petr Bezruč 1867–1958, tištěno v angličtině, Opava, Památník Petra Bezruče, 1965, 1 ks, 1 j.

7) brožura Petr Bezruč 1867–1958, tištěno v esperantu, Opava, Památník Petra Bezruče, 1965, 1 ks, 1 j.

8) program oslav 100. narození Petra Bezruče, Opava, komise pro oslavy 100. výročí narození Petra Bezruče, 1967, 1 ks, 1 j.

9) brožura „Esperantista kultura festivalo Opava 1967“, Opava, 7. – 10. 7. 1967, 3 ks, 3 j.

AP 4925 – AP 4930 (př. č. 98/67/14–19): „Esperantský kulturní festival Opava 1967“:

1) propagační skládačka o Opavě a okolí v esperantu, 1 ks, 1 j.

2) obálka s poštovním razítkem používaným v rámci 100. výročí narození Petra Bezruče a Esperantského kulturního festivalu Opava 1967, 1 ks, 1 j.

3) program uměleckého večera v rámci Esperantského kulturního festivalu Opava 1967 – tištěno v esperantu, 1967, Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého, Opava, 3 ks, 3 j.

4) linoryt osmiletého žáka LŠU Opava Miroslava Rafaje vytvořený k esperantskému festivalu, 1 ks, 1 j.

AP 4931 (př. č. 129/72): pozvánka na I. oblastní schůzi zástupců odborů Matice slezské, 1969, Dům kultury Petra Bezruče, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4932 (př. č. 144/72): pozvánka na oslavy 90. výročí Matice opavské, 1967, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4933 (př. č. 168/72): pozvánka na „Literárně hudební večer u příležitosti 80. výročí narození národního umělce Vladislava Vančury“, 1971, hotel Pod Ostrou hůrkou, Háj u Opavy, 1 ks, 1 j.

AP 4934 – AP 4940 (př. č. 181/72/1–7): „Slezské dny“ v Dolní Lomné:

1) programová brožura na první „Slezské dny“ národopisných slavností v Dolní Lomné ve dnech 27. – 28. září 1969, 1 ks, 1 j.

- 2) letáček s repertoárem souboru písní a tanců „Slezan“ v Českém Těšíně, 1 ks, 1 j.
- 3) skládačka s repertoárem souboru „Slezan“ v Českém Těšíně, 1 ks, 1 j.
- 4) dobrovolný příspěvek na podporu mateřské činnosti na Těšínsku ve výši 5 Kč, platí jako slosovatelná poukázka na vstupenku na druhé „Slezské dny“ v Dolní Lomné, 1970, 1 ks, 1 j.
- 5) pozvánka na druhé „Slezské dny“ v Dolní Lomné ve dnech 19. – 20. 9. 1970, 2 ks, 2 j.
- 6) pozvánka na třetí „Slezské dny“ v Dolní Lomné ve dnech 4. – 5. 9. 1971, 1 ks, 1 j.

AP 4941 – AP 4946 (př. č. 194/72/1–6): „Velká Morava“:

- 1) pozvánka na třetí večer přednáškového cyklu „Velká Morava – tisíciletá tradice státu a kultury“ dne 25. 4. 1963, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1 ks, 1 j.
- 2) pozvánka na 4. večer přednáškového cyklu „Velká Morava“, 1963, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 4 ks, 4 j.
- 3) pozvánka na závěrečný večer přednáškového cyklu „Velká Morava“, 1963, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 4947 – AP 4951 (př. č. 195/72/1–5): nabídkový leták k odběru časopisu Index, Brno, Ústřední expedice tisku, 1969, 5 ks, 5 j.

AP 4952 – AP 4953 (př. č. 198/72/1–2): pozvánka na operu Bedřicha Smetany „Hubička“ v podání sólistů, sboru a orchestru Divadla Oldřicha Stibora v přírodním divadle na Hukvaldech v rámci Janáčkova hudebního Lašska, 1972, 2 ks, 2 j.

AP 4954 – AP 4967 (př. č. 183/72/1–14): 100 let Ostré Hůrky:

- 1) leták v podobě státní vlajky s nápisem 100 let Ostré Hůrky 1869–1969, 5 ks, 5 j.
- 2) pozvánka na oslavu 100. výročí prvního tábora lidu na Ostré Hůrce, 8 ks, 8 j.
- 3) programový leták k oslavě 100. výročí prvního tábora lidu na Ostré Hůrce, 8 ks, 8 j.

AP 4968 – AP 4971 (př. č. 213/72/1–5): katalog k výstavě sochařského díla Františka Žemličky 1892–1971 v Památníku Petra Bezruče v Opavě, únor – březen 1972, 5 ks, 5 j.

AP 4972 – AP 4974 (př. č. 214/72/1-3): katalog k výstavě soch Kurta Gebauera v Památníku Petra Bezruče v Opavě + seznam vystavených prací duben – květen 1972, Památník Petra Bezruče v Opavě, 6 ks, 3 j.

AP 4975 – AP 4988 (př. č. 221/72/1–14): katalog k výstavě o životě a díle národního umělce Vladislava Vančury, vydaly Lidové knihovny, Karviná, 1972, 14 ks, 14 j.

AP 4989 – AP 4995 (př. č. 230/72/1–7): kolokvium o mezinárodní spolupráci literárních muzeí:

- 1) dopis s informací o zaslání 23. zápisnice literárně–hudební komise, Martin, 1972, 1 ks, 1 j.
- 2) 23. zápisnice literárně–hudobní komise ze zasedání komise dne 6. června 1972 ve Zlatých Moravcích – obsahuje rozpis kolokvia o mezinárodní spolupráci literárních muzeí socialistických zemí, 1 ks, 1 j.

- 3) pozvánka s programem na kolokvium o mezinárodní spolupráci literárních muzeí socialistických zemí v Martině ve dnech 26.–28. 9. 1972, 1 ks, 1 j.
- 4) seznam přihlášených účastníků kolokvia o mezinárodní spolupráci literárních muzeí, 1 ks, 1 j.
- 5) návrh závěrů kolokvia o spolupráci literárních muzeí socialistických zemí, 1 ks, 1 j.
- 6) diskusní příspěvek na kolokviu od dr. Antonína Boháče „Česká literární muzea a památky a jejich současné problémy“, 1 ks, 1 j.
- 7) diskusní příspěvek v ruštině „Typologie monotematických literárních muzeí...“, 1 ks, 1 j.

AP 4996 – AP 5004: diskusní příspěvky z kolokvia o mezinárodní spolupráci literárních muzeí socialistických zemí v Martině v září 1972:

- 1) „Sieť a združovanie slovenských Literárnych múzeí a pamätných izieb“, 15 ll, 1 ks, 1 j.
- 2) „Možnosti a potreba medzinárodných stykov Literárnych múzeí“, 8 ll, 1 ks, 1 j.
- 3) „Literatur–Museen in Polen“, 8 ll, 1 ks, 1 j.
- 4) Dr. W. Ehrlich: „Die Literarische Museologie in der DDR“, 10 ll, 1 ks, 1 j.
- 4) „Die Lage der Literarische Museologie in Ingarn“, 1 ks, 1 j.
- 6) „Das Ideenkonzept und die Organisatorischen Ausgangspunkte des Literarischen Musealwesens in Slowenien“, 10 ll, 1 ks, 1 j.
- 7) „Typologia monografických Literárnych múzeí a postavenie centrálného Literárnemuzejného pracoviska“, 12 ll, 1 ks, 1 j.
- 8) „Das Museum für sorbisches Schrifttum in Bautzen“, 5 ll, 1 ks, 1 j.
- 9) „Vortrag vor dem Kolloquium Über die internationale Zusammenarbeit der Literarischen Museen der sozialistischer Ländern–Literaturmuseen in der Volksrepublik Bulgarien“, 22 ll, 1 ks, 1 j.

AP 5005 (př. č. 52/73/1): propagační brožura „Celostátní oslavy stého výročí národního umělce Maxe Švabinského“, Kroměříž, výbor pro oslavy umělcova životního výročí, 1972, 1 ks, 1 j.

XI. Krabice inv. č. AP 5032 – AP 5111

drobné tisky, pozvánky, fotografie

144 j.

AP 5032 – AP 5037 (př. č. 231/72/1–6): Liptovský Mikuláš a Múzeum Janka Kráľa:

- 1) propagační brožura k 100. výročí narození Janka Kráľa, Liptovský Mikuláš, Múzeum J. Kráľa, 1972, 1 ks, 1 j.
- 2) mapa Liptovského Mikuláše se seznamem kulturních památek, 1 ks, 1 j.
- 3) propagační brožura – průvodce Liptovským Mikulášem, Liptovský Mikuláš, Okresní národní výbor, 1968, 1 ks, 1 j.
- 4) propagační brožura „Liptovský Mikuláš – mesto medzi horami“, Liptovský Mikuláš, vydal MsNV, b. d., 1 ks, 1 j.

5) přebal na materiály k 100, výročí narození Janka Kráľa, 1 ks, 1 j.

6) obálka s hlavičkou Múzea Janka Kráľa v Liptovském Mikuláši, 1 ks, 1 j.

AP 5042 – AP 5045 (př. č. 250/72/1–4): literární večery Památníku Petra Bezruče:

1) fotografie z XV. večera Památníku Petra Bezruče „Stanislav Kostka Neumann“, 27. 3. 1972, 1 ks, 1 j.

2) fotografie XV. večera Památníku Petra Bezruče „Ludmila Hořká“, 17. 5. 1972, 1 ks, 1 j.

3) fotografie z večera sovětské poezie v Památníku Petra Bezruče, 30. 10. 1972, 2 ks, 2 j.

AP 5046 – AP 5055 (př. č. 252/72/1–10): pozvánka na XVII. večer Památníku Petra Bezruče „Člověk a revoluce“ – výběr ze sovětské poezie k 55. výročí VŘSR a 50. výročí SSSR, 30. 10. 1972, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5056 – AP 5065 (př. č. 253/72/1–10): pozvánka na 17. večer Památníku Petra Bezruče „Člověk a revoluce“ – výběr ze sovětské poezie k 55. výročí VŘSR a k 50. výročí vzniku SSSR, 30. 10. 1972, PPB, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5038 – AP 5041 (př. č. 244/72/1–4): „Opava a Opavsko“:

1) soubor 12 pohlednic Arnošta Pustky „Opava“ s úvodní studií dr. Viktora Ficka, Opava, Matice Slezská, 1971, 2 ks, 2 j.

2) soubor 12 pohlednic Arnošta Pustka a Josefa Solnického „Opavsko“, Opava, Matice Slezská, 1972, 2 ks, 2 j.

AP 5066 – AP 5075 (př. č. 5/73/1–10): pozvánka na XIX. večer Památníku Petra Bezruče Konstantin Biebl – „Stojím vždycky v řadě“, 26. 2. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5076 – AP 5085 (př. č. 6/73/1–10): program 19. večera Památníku Petra Bezruče Konstantin Biebl – „Stojím vždycky v řadě“, 26. 2. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5086 – AP 5089 (př. č. 12/73/1–4): kalendář redakce „Divokého vína“ pro rok 1969–1972, Praha, Klub Mladé poezie, 1969–1972, 4 ks, 4 j.

AP 5090 – AP 5091 (př. č. 15/73/1–2): katalog k výstavě obrazů Jaroslava Olšáka v galerii Dílo Ostrava, Ostrava, Dílo 1973, 2 ks, 2 j.

AP 5092 – AP 5101 (př. č. 38/73/1–10): pozvánka na 20. večer Památníku Petra Bezruče „Písňový koncert Jaroslava Marka“, 26. 3. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5102 – AP 5111 (př. č. 49/73/1–10): pozvánka na 22. večer Památníku Petra Bezruče „Heinrich Heine – Byl překrásný měsíc máj“, 21. 5. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

XII. krabice inv. č. AP 5112 – AP 5359

drobné tisky, pozvánky, programy, rukopis, fotografie

248 j.

AP 5112 – AP 5121 (př. č. 60/73/1–10): pozvánka na 23. večer Památníku Petra Bezruče „Písňový recitál Jaromíra Vavrušky“, klavírní doprovod Drahomíra Ritzová, 18. 6. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5123 – AP 5131 (př. č. 58/73/1–10): pozvánka na 23. večer Památníku Petra Bezruče „Písňový recitál Jaromíra Vavrušky“, klavírní doprovod Drahomíra Ritzová, 18. 6. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5132 – AP 5143 (př. č. 89/73/1–12): konvolut materiálu ze symposia o literárním archivnictví s mezinárodní účastí ve dnech 25.–29. 9. 1973 v Matici slovenské v Martině a v Památníku národního písemnictví v Praze, 12 ks, 12 j.

AP 5144 – AP 5153 (př. č. 92/73/1–10): konvolut materiálů z akcí k výročí 750 let města Orlové, Orlová, 1972–1973, 10 ks, 10 j.

AP 5154 – AP 5163 (př. č. 101/73/1–10): pozvánka na 25. večer Památníku Petra Bezruče „Ať procitne dřevorubec“, 12. 11. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5164 – AP 5173 (př. č. 122/73/1–10): pozvánka na 26. večer Památníku Petra Bezruče „Jaroslav Šule“, 4. 12. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5174 – AP 5183 (př. č. 10/74/1–10): pozvánka na 28. večer Památníku Petra Bezruče „Jiří Wolker – Obejmout svět“, 29. 1. 1974, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5184 – AP 5193 (př. č. 12/74/1–10): pozvánka na 29. literární večer Památníku Petra Bezruče „Petr Horák – Večer pro mé přátelé“, pásmo z veršů Jiřího Wolkra, Františka Halase, Vladimíra Holana a dalších autorů, 4.–5. 3. 1974, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5194 – AP 5203 (př. č. 22/74/1–10): pozvánka na výstavu „Opava a knižní kultura“, 2. 6. 1974 – konec roku 1974, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5204 – AP 5213 (př. č. 23/74/1–10): pozvánka na 32. večer Památníku Petra Bezruče „Česká poezie v esperantu“, 5. 7. 1974, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5214 – AP 5223 (př. č. 29/74/1–10): program na literární večer „Česká poezie v esperantu“, 1974, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5224 – AP 5233 (př. č. 30/74/1–10): pozvánka na XXXI. večer Památníku Petra Bezruče „Zavřete oči, budu vám vyprávět“, 22. 4. 1974, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5234 – AP 5242 (př. č. 33/74/1–9): konvolut materiálů z festivalu mladé autorské tvorby „Generace v Ostravě“, 1972-1974, Dům kultury pracujících VŽKG, Ostrava, 9 ks, 9 j.

AP 5243 (př. č. 75/74): rkp. Jana Čeledy „Vzpomínky opavské z let 1871–1911“, 1 ks, 1 j.

AP 5244 – AP 5248 (př. č. 78/74/1–5): propagační tisk k 160. výročí vzniku „Slezské muzeum Opava 1814–1974“, Opava, Slezské muzeum, 1974, 5 ks, 5 j.

AP 5249 – AP 5257 (př. č. 91/74/1–9): pozvánka na 36. večer Památníku Petra Bezruče „Národní umělec Václav Rabas veršem a štetcem“, 18. 11. 1974, Okresní knihovna Petra Bezruče, Opava, 9 ks, 9 j.

AP 5258 – AP 5267 (př. č. 92/74/1–10): pozvánka na 37. večer Památníku Petra Bezruče „Pro tebe mi chybí chvály“ – setkání s básnickou tvorbou z nakladatelství Profil za účasti jejich autorů (Lýdie Romanské, Dušana Cveka, Vratislava Kriváka, Jaroslava Mazáče, Františka Valoucha a Dušana Žváčka), 2. 12. 1974, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5268 – AP 2677 (př. č. 6/75/1–10): pozvánka na 38. večer Památníku Petra Bezruče „Z díla básníka Oldřicha Vyhlídala“, 27. 1. 1975, Dům osvěty Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5278 – AP 5287 (př. č. 7/75/1–10): pozvánka na 39. večer Památníku Petra Bezruče „Dvě perly“ – scénické pásmo z díla Karla Jaromíra Erbena, 3. 2. 1975, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5288 – AP 5297 (př. č. 8/75/1–10): pozvánka na 40. večer Památníku Petra Bezruče „Komorní písňový koncert“, 17. 2. 1975, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5298 – AP 5310 (př. č. 11/75/1–13): fotografie delegace Svazu českých spisovatelů v Opavě, 1974, 13 ks, 13 j.

AP 5311 – AP 5320 (př. č. 25/75/1–10): letáky na publikaci „Vladislav Vančura mezi dramatem a filmem“, březen 1975, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5321 – AP 5330 (př. č. 27/75/1–10): pozvánka na 41. večer Památníku Petra Bezruče „Prstem otáčíš planety“ – výběr z milostné poezie, 15. 4. 1975, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5331 – AP 5340 (př. č. 29/75/1–10): pozvánka na literární večer „Krajiny“ – montáž z veršů českých básníků v rámci „Dnů české poezie“, 15. 5. 1975, Knihovna Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5341 – AP 5350 (př. č. 28/75/1–10): pozvánka na 42. večer Památníku Petra Bezruče „Óda na radost“ – montáž z příběhů Vladimíra Holana, 22. 4. 1975, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5351 – AP 5354 (př. č. 72/75/1–4): fotografie z 19. večera Památníku Petra Bezruče „Konstantin Biebl“, 26. 2. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 4 ks, 4 j.

AP 5355 – AP 5358 (př. č. 73/75/1–4): fotografie z 22. večera Památníku Petra Bezruče „Heinrich Heine“, 21. 5. 1973, Památník Petra Bezruče, Opava, 4 ks, 4 j.

AP 5359 (př. č. 33/76): rkp. Karla Františka Štetky – „Pán Lysé hory aneb Ondráš a Juráš“, b.d., 1 ks, 1 j.

XIII. krabice inv. č. AP 5360 – AP 5500

drobné tisky, pozvánky, fotografie

151 j.

AP 5360 – AP 5369 (př. č. 21/77/1–10): pozvánka na 54. literární večer „Donát Šajner – Jistoty“, 2. 5. 1977, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5370 – AP 5378 (př. č. 23/77/1–9): pozvánka na 51. večer „Profily z Profilu“ – z poezie Dušana Cveka, Vratislava Křiváka, Dušana Žvácka, 13. 12. 1976, Památník Petra Bezruče, Opava, 9 ks, 9 j.

AP 5379 – AP 5388 (př. č. 24/77/1–10): pozvánka na 52. večer „Kdybych byl pastevcem koní“ – k 100. výročí narození Fráni Šrámka, 28. 2. 1977, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5389 – AP 5398 (př. č. 25/77/1–10): pozvánka na 53. večer „Copak jsi chtěla, kopretinko? – z připravované prózy Marie Vosíkové“, 18. 4. 1977, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5399 – AP 5408 (př. č. 26/77/1–10): pozvánka na 49. večer „Plamen a růže“ – na počest voleb do zastupitelských orgánů, 18. 10. 1976, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5409 – AP 5418 (př. č. 27/77/1–10): pozvánka na 50. večer „Sbohem, kouzlo lží“ – k nedožitým pětasedmdesátinám Františka Halase, 29. 11. 1976, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5419 – AP 5428 (př. č. 11/70/1–10): pozvánka na literární večer z poezie akademického sochaře Zdeňka Přikryla – „Uslyším tichý bronzový zpěv“, 4. 12. 1978, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5429 – AP 5438 (př. č. 26/79/1–10): pozvánka na výstavu „Polský politický plakát“, březen–květen 1979, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5439 – AP 5443 (př. č. 28/79/1–5): pozvánka na výstavu „Jan Kavan – grafika“, 15. 6. – 5. 8. 1979, Památník Petra Bezruče, Opava, 5 ks, 5 j.

AP 5444 – AP 5453 (př. č. 27/79/1–10): pozvánka na výstavu „Daniela Havlíčková – grafika“, září–říjen 1979, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5454 – AP 5463 (př. č. 15/80/1–10): pozvánka na 68. večer Památník Petra Bezruče „Mladí recitují“ – verše českých a světových básníků, 21. 5. 1979, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5464 – AP 5471 (př. č. 3/81/1–8): katalog k výstavě „Anna Grmelová – ilustrace – grafika“, září–prosinec 1980, Památník Petra Bezruče, Opava, 8 ks, 8 j.

AP 5472 – AP 5481 (př. č. 37/81/11–20): přihláška na 4. setkání členů Kruhu přátel Památníku Petra Bezruče, 13. – 14. září 1980, Památník Petra Bezruče, Opava, 10 ks, 10 j.

AP 5482 – AP 5483 (př. č. 36/81/1–2): pozvánka na výstavu „Šumpersko, Zábřežsko a Jesenicko v české literatuře“, 11. března – 16. dubna 1978, Vlastivědný kabinet Vlastivědného ústavu, Šumperk, 2 ks, 2 j.

AP 5484 – AP 5486 (př. č. 47/81/1–3): fotografie z literárního večera Památníku Petra Bezruče „Karel Čapek ústy Františka Filipovského“, 16. 6. 1980, Památník Petra Bezruče, Opava, 3 ks, 3 j.

AP 5487 (př. č. 21/82): pozvánka na maškarní ples akademického spolku Ostravice, 1. 3. 1919, Národní dům, Místek, 1 ks, 1 j.

AP 5488 (př. č. 34/82): vstupenka za 2 Kčs do expozice „Vývoj přírody a společnosti v Severomoravském kraji“, Slezské muzeum, Opava, 1 ks, 1 j.

AP 5489 – AP 5490 (př. č. 33/82/1–2): žádanka vědecké knihovny Slezského ústavu ČSAV v Opavě, Slezský ústav, Opava, 2 ks, 2 j.

AP 5491 – AP 5499 (př. č. 48/83/1-9): konvolut materiálů z 19. ročníku moravského festivalu „O štít Valašského Meziříčí“, 10.–12. 11. 1983, M-klub Valašské Meziříčí, 9 ks, 9 j.

AP 5500 (př. č. L 32/87): publikace Vlastimila Novobilského „Česká literatura v esperantu“, bibliografie 1890–1980, 1 ks, 1 j.

XIV. Krabice inv. č. AP 3021 – AP 3109, AP 2245 – AP 2246, AP 2258 – AP 2298

drobné tisky, pozvánky, fotografie

131 j.

AP 3021 – AP 3022 (př. 31/66/1–2): pozvánky vlastivědného kroužku „Bezručův kraj“ v Praze na přednáškovou a hudební relaci v roce 1964–1965, dvojlist, 2 ks, 2 j.

AP 3023 – AP 3030 (př. 24/66/1–8): výstava 150 let Slezského muzea v Opavě – fotografie ze zahájení, v rámci VI. Bezručovy Opavy, 1964, 8 ks, 8 j.

AP 3031 – AP 3037 (př. č. 24/66/9–15): fotografie ze zahájení vědecké konference k oslavám 150 let Slezského muzea v Opavě – září 1964, 7 ks, 7 j.

AP 3038 – AP 3042 (př. č. 24/66/16–20): fotografie–udělování Ceny Petra Bezruče Slezskému muzeu k 150. výročí, 1964, 5 ks, 5 j.

AP 3043 – AP 3046 (př. č. 24/66/21–24): fotografie z vědeckých symposií, odhalení desky na gymnáziu (150 let Slezského muzea), 1964, 4 ks, 4 j.

AP 3047 – AP 3054 (př. č. 16/66/1–5, př. č. 15/66/1–3): úmrtní oznámení o smrti dr. Bohumila Sobotíka, ředitele Slezského muzea v Opavě, 1966, 8 ks, 8 j.

AP 2245 – AP 2246 (př. č. 56/67/1–2): pozvánky na programový večer k výročí Matice opavské dne 24. 5. 1967, 2 ks, 2 j.

AP 2258 – AP 2267 (př. č. 84/72/1–10): pozvánky na XIII. večer Památníku Petra Bezruče – večer písňových cyklů, 1971, 10 ks, 10 j.

AP 2268 – AP 2279 (př. č. 72/72/1–12): pozvánky na výstavu „Kurt Gebauer – Sochy“, Památník Petra Bezruče, 1972, 12 ks, 12 j.

AP 2280 – AP 2285 (př. č. 71/72/1–6): pozvánky na slavnostní odhalení pomníku národnímu umělci Vladislavu Vančurovi, Háj ve Slezsku, 1972, 6 ks, 6 j.

AP 2286 (př. č. 212/68/1): programový tisk k oslavám 100. výročí Otakara Březiny 1868–1968, Třebíč, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 2287 (př. č. 68/68/2): katalog výstavy „Krajem Otakara Březiny“, Rosice u Brna, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 2288 (př. č. 68/68/1): pozvánka na „Vzpomínkový večer na Otakara Březinu“, Znojmo, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 2289 (př. č. 214/68/1): pozvánka na výstavu Antonína Františka Stehlíka – „Krajem Otakara Březiny“, Rosice, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 2290 (př. č. 68/68/3): noviny „Nový život“, obsahují článek o výstavě Antonína Františka Stehlíka v Itálii, Břeclav, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 2291 (př. č. 214/68/3): noviny „Směr“, obsahují článek o výstavě Antonína Františka Stehlíka v Itálii, Brno–venkov, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 2292 – AP 2293 (př. č. 214/68/, 212/68/2): noviny „Jiskra“ obsahují články o výstavě Antonína Františka Stehlíka –

Krajem Otakara Březiny, 1 ks, 1 j.

AP 2294 (př. č. 105/68/2): Zprávy z průzkumů kulturně osvětové práce – průzkum návštěvnosti divadel Severomoravského kraje, brožura, 1 ks, 1 j.

AP 2295 (př. č. 105/68/1): Materiál pracovníků Krajského výboru Komunistické strany Československa, brožura, 1 ks, 1 j.

AP 2296 (př. č. 31/70): „Ostrava ve slávě i utrpení“, rkp. básně věnované prof. ing. Aloisi Kacířovi, 9 ll, 1 j.

AP 2297 – AP 2298 (př. č. 69/67/1–2): pozvánka na literární pořad „Sváteční setkání s Františkem Hrubínem“, zámek Hradec nad Moravicí, 1967, uvnitř grafiky žáků Lidové školy umění, 2 ks, 2 j.

AP 3055 – AP 3056 (př. č. 45/70/1): „Opava a okolí. Vlastivědný a statistický průvodce“, tisk, brožura od autorů A. E. Vaška a V. K. Vendla“, Opava, 1922, 1 ks, 1 j.

AP 3057 – AP 3063 (př. č. 45/70/2–9): pohlednice Opavy, 8 ks, 8 j.

AP 3064 – AP 3069 (př. č. 206/68/1–6): „Bezručovo Lašské hudební jaro 1967–1968“, akce

vlastivědného kroužku v Praze k uctění památky Petra Bezruče, pozvánka s programem, 6 ks, 6 j.

AP 3070 – AP 3071 (př. č. 64/67/1–2): „Kelč Křičků 1967“, programová pozvánka na festival hudby a poezie k počtě a za účasti Mistra Křičky, 2 ks, 2 j.

AP 3072 (př. č. 43/66/1): úmrtní oznámení o smrti Aničky Čurdové, manželky Bedřicha Čurdy–Lipavského, 1 ks, 1 j.

AP 3073 (př. č. 43/66/2): poděkování za blahopřání k sňatku Bedřicha Čurdy-Lipovského s Otílií Čelakovskou, 1 ks, 1 j.

AP 3074 (př. č. 59/67/): „Listy z Hradce“, brožura, autoři František Krkavec a Bohuslav Valušek, 1966, 1 ks, 1 j.

AP 3075 – AP 3081 (př. č. 68/67/1–7): „90. výročí Matice opavské“, pozvánka s programem, 7 ks, 7 j.

AP 3082 (př. č. 73/68): „Vojtěch Šapík“, brožura, vydal Vlastivědný kroužek Válcoven plechu, Frýdek-Místek, 1968, 1 ks, 1 j.

AP 3083 – AP 3098 (př. č. 28/66/1–16): Beskydské divadlo – Nový Jičín, fotografie z premiér divadla, autor J. Kastner, Kolín, 16 ks, 16 j.

AP 3099 – AP 3102 (př. č. 27/66/1–4): Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého – fotografie z premiér, různé autoři, Opava, 1966, 4 ks, 4 j.

AP 3103 – AP 3108 (př. č. 47/70/1–6): Krnov-Opava, nejstarší pohledy, anotovaný soubor 12 pohlednic s přebalem, vydal Orbis, Praha, 78 ks, 6 j.

AP 3109 (př. č. 33/109): „Maryša“, fotoalbum z divadelního provedení hry souborem v Děhylově v přírodním divadle, 1954, 1 ks, 1 j.

XV. krabice inv. č. AP 24304 – AP 24402

drobné tisky, pozvánky

99 j.

AP 24304 – AP 24311 (př. č. L 1/2008/1–2, L 2/2008/1–6): „Mojmír Jahoda – Kresby“, pozvánka na vernisáž výstavy, 14. 9. 1999, úvodní slovo k výstavě + pět ukázkových kreseb, 8 ks, 8 j.

AP 24312 – AP 24313 (př. č. L 3/2008/1–2): „Svět tlumočnicků“, pozvánka na výstavu uspořádanou u příležitosti 81. světového kongresu esperanta, Praha, 1996, 2 ks, 2 j.

AP 24314 – AP 24315 (př. č. L 4/2008/1–2): „Leopold Čada – Život plný knih“, pozvánka na besedu o životě, bibliofilích a lidech kolem nich, 21. 2. 2000, 2 ks, 2 j.

AP 243 (př. č. L 5/2008/1): „Setkání“, pozvánka na literárně–hudební večer, 14. 6. 2000, připravila Zdenka Pfefferová, 1 ks, 1 j.

AP 24317 – AP 24318 (př. č. L 6/2008/1–2): „Čas, který mi zbývá“ (Poezie na konci století), pozvánka na literární večer 43. Bezručovy Opavy, 13. 9. 2000, připravila Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24319 – AP 24320 (př. č. L 7/2008/1–2): „Lanfranco Lanari – grafika a exlibris“, pozvánka na výstavu, 14. 9. – 31. 10. 2000, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24321 – AP 24322 (př. č. L 8/2008/1–2): „Václav Havel – Dopisy Olze“, pozvánka na zahájení výstavy, 8. 11. 2000, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24324 – AP 243324 (př. č. L 9/2008/1–2): „Narodil se...“, setkání s přáteli v předvánočním čase na konci milénia, pozvánka na literárně–hudební večer, 1. 12. 2000, připravila Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24325 – AP 24326 (př. č. L 10/2008/1–2): „A proto zpívám..“, pozvánka na literárně–hudební večer k poctě laureáta Ceny Petra Bezruče monsignora Josefa Veselého, 16. 1. 2001, připravila Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24327 – AP 24328 (př. č. L 11/2008/1–2): „Dušan Polakovič aneb Chvála bláznovství (grafika a exlibris)“, pozvánka na vernisáž výstavy, 20. 9. 2001, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24329 – AP 24330 (př. č. L 12/2008/1–2): „Jan Sláma – Sebrané ptákoviny“, pozvánka na literárně–hudební večer, 27. 11. 2001, Památník Petra Bezruče, připravila Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24331 (př. č. L 13/2008): „Mouchy a surrealismus“, kresby a vědecké ilustrace Jindřicha Roháčka, pozvánka na výstavu, 2002, Památník Petra Bezruče, 1 ks, 1 j.

AP 24332 – AP 24333 (př. č. L 14/2008/1–2): „Petr Dillinger – Výběr z grafického díla“ – k 100. výročí narození, pozvánka na výstavu, 14. 2. – 15. 4. 2002, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24334 – AP 24335 (př. č. L 15/2008/1–5): Kopie materiálů Petra Dillingera se vztahem k Opavě a Petru Bezručovi. Komunální dlužní úpis Zemské banky pro Moravu a Slezsko, Komunální dlužní úpis vyplněný jako upoutávka na výstavu v Památníku Petra Bezruče, grafický list – pohled na Opavu, kopie kondolenčního lístku Petra Bezruče k úmrtí Petra Dillingera, kopie soukromého tisku Karla Fanty (Petr Bezruč – Druhý břeh) s číslem 3, který věnoval Petru Dillingerovi, 5 ks, 5 j.

AP 24339 – AP 24340 (př. č. L 16/2008/1–2): „Jiří Fogl – umělecká knižní vazba“, pozvánka na výstavu, 23. 4. – 29. 6. 2002, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24341 – AP 24342 (př. č. L 17/2008/1–2): Mezinárodní přehlídka počítačové grafiky OPAVA 2002, pozvánka k účasti na přehlídce s pravidly účasti, 30. 6. 2002, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24343 – AP 24344 (př. č. L 18/2008/1–2): „Pocta Vladimíru Komárkovi“, pozvánka na literárně–hudební večer, 2. 12. 2002, Památník Petra Bezruče, připravila Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24345 – AP 24346 (př. č. L 19/2008/1–2): „Setkání v předvánočním čase“, pozvánka na literárně–hudební večer, 20. 12. 2002, Památník Petra Bezruče, připravila Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24347 – AP 24348 (př. č. L 20/2008/1–2): „Paměť srdce“. Křest knihy vzpomínek na Petra Bezruče „Ortel samoty“, beseda s autorkou knihy Zdenkou Tomáškovou, autogramiáda, 7. 4. 2003, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24349 – AP 24350 (př. č. L 21/2008/1–2): „Josef Kremláček – knižní ilustrace“, pozvánka na výstavu, duben – červen 2003, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24351 – AP 24352 (př. č. L 22/2008/1–2): „Bibliofilie – klenoty duše (k 95. výročí vzniku SČB), pozvánka na výstavu (červen – srpen 2003), Památník Petra Bezruče, připravila Dita Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24353 – AP 24354 (př. č. L 23/2008/1–2): „Vladislav Rostoka – Typografika“, pozvánka na výstavu (11. 9. – 31. 10. 2003), Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24355 – AP 24356 (př. č. L 24/2008/1–2): „Vladislav Rostoka – Typografika“, katalog k výstavě v Památníku Petra Bezruče v rámci 43. Bezručovy Opavy, 2 ks, 2 j.

AP 24357 – AP 24358 (př. č. L 25/2008/1–2): „Poslední noc Ernsta Hemingwaye“, monodrama v podání

Františka Štěpána, pozvánka na literární večer, 1. 12. 2003, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24359 – AP 24360 (př. č. L 26/2008/1–2): „Opava–Ratiboř zpáteční. Petr Bezruč: Slezské číslo“, pozvánka na literární večer poezie mladých autorů a křest jubilejního vydání Slezského čísla, 15. 12. 2003, Památník Petra Bezruče, připravila Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24361 – AP 24362 (př. č. L 27/2008/1–2): „Staré tisky – Kuchařky“, pozvánka na výstavu, 21. 1. – 28. 3. 2004, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24363 – AP 24364 (př.č. L 28/2008/1–2): „A tak jsem nebyl nikdy sám...“, pozvánka na literárně–hudební večer k životnímu jubileu Mons. Josefa Veselého, 24. 5. 2004, Městský dům kultury, připravila Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24365 – AP 24366 (př. č. L 29/2008/1–2): „Má bílá Opavo“, pozvánka na literárně–hudební odpoledne věnované tvorbě opavských autorů, 9. 9. 2004, Památník Petra Bezruče, připravila Zdenka Pfefferová k 780. výročí města Opavy, 2 ks, 2 j.

AP 24367 (př. č. L 30/2008/1): „Vladimír Vysockij a Bulat Okudžava“, písně a texty bardů ruské zpívané poezie v podání Alfréda Strejčka, pozvánka na literárně–hudební večer, 14.10. 2004, Památník Petra Bezruče, 1 ks, 1 j.

AP 24 368 – AP 24369 (př. č. L 31/2008/1–2): „Kdepak jsou mí andělé...“, pozvánka na literárně–hudební večer, 2. 12. 2004, příprava Zdenka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 24370 – AP 24371 (př. č. L 32/2008/1–2): „Zdeněk Mlčoch – grafika/ilustrace“, pozvánka na výstavu, 17. 2. – 17. 4. 2005, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24372 – AP 24373 (př. č. L 33/2008/1–2): „Za trochu lásky...“, pozvánka na literárně–hudební večer, 4. 4. 2005, Památník Petra Bezruče, k životnímu jubileu Zdenky Pfefferové připravili členové Studia Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24374 – AP 24375 (př. č. L 34/2008/1–2): „Albín Brunovský – Theatrum mundi“ (Výbor z grafické tvorby), pozvánka na výstavu v rámci 48. Bezručovy Opavy, 9. 9. – 30. 12. 2005, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24376 – AP 24377 (př. č. L 35/2008/1–2): „Albín Brunovský – Theatrum mundi“, příležitostný tisk k výstavě, 9. 9. – 30. 12. 2005, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24378 – AP 24379 (př. č. L 35a/2008/1–2): „Blues pro Josefa Kainara“, pozvánka na literární večer, 12. 9. 2005, Památník Petra Bezruče, připravil a účinkoval Alfréd Strejček, 2 ks, 2 j.

AP 24380 – AP 24381 (př. č. L 36/2008/1–2): „Hledání klíčů“, pozvánka na vzpomínkový pořad k 100. výročí narození Františka Lazeckého, 21. 11. 2005, Památník Petra Bezruče, připravil František Štěpán, 2 ks, 2 j.

AP 24382–AP 24383 (př. č. L 37/2008/1–2): „Přemysl Rut – Otakar Karlas – Karel Čapek – Repoetitorium“, pozvánka na vernisáž knihy „Poezie a typografie“, 2. 3. – 23. 4. 2006, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24384 – AP 24385 (př. č. L 38/2008/1–3): „Repoetitorium. Početnice, Slabikář, Věroutka, Umění lhát jako když tiskne.“ Příležitostný tisk k výstavě, 2. 3. – 23. 4. 2006, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24386 – AP 24387 (př. č. L 39/2008/1–2): „Máchův Máj – věčná inspirace“. Pozvánka na výstavu

k 170. výročí 1. vydání Máje Karla Hynka Máchy, 4. 5. – 8. 9. 2006, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2j.

AP 24388 – AP 24389 (př. č. L 40/2008/1–2): „Máchův Máj – věčná inspirace“. Malý průvodce výstavou (4. 5. – 8. 9. 2006), Památník Petra Bezruče, scénář výstavy zpracoval a všechny exponáty zapůjčil Vlastimil Kočvara, 2 ks, 2 j.

AP 24390 (př. č. L 41/2008): „Vlastimilu Kočvarovi k významnému jubileu...“ Soubor tří grafických listů Františka Česného na texty Karla Hynky Máchy“, vydal František Černý, Opava, 2006, 1 ks, 1 j.

AP 24391 – AP 24392 (př. č. L 42/2008): „Jdou naše životy.“ Literárně–hudební večer 49. Bezručovy Opavy k 50. výročí Památníku Petra Bezruče, 11. 9. 2006, připravil Vladimír Pfeffer, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24393 – AP 24394 (př. č. L 43/2008/1–2): „Obrázky z pohádek Josefa Palečka“, pozvánka na výstavu v rámci 49. Bezručovy Opavy, 14. 9. – 29. 10. 2006, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24395 – AP 24396 (př. č. L 44/2008/1–2): „...bývalo u mne zotvíráno...“ Básník Jan Zahradníček (1905–1960), pozvánka na výstavu, 5. 3. – 27. 4. 2007, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24397 – AP 24398 (př. č. L 45/2008/1–2): „Koliba. Historie uměleckého spolku 1914–1923“, pozvánka na výstavu (16. 5. – 17. 8. 2007), Památník Petra Bezruče, scénář a úvodní slovo Pavel Šopák, 2 ks, 2 j.

AP 24399 – AP 24400 (př. č. L 46/2008/1–2): „Koliba. Historie uměleckého spolku 1914–1923“, katalog – skládačka k výstavě, 16. 5. – 17. 8. 2007, 2 ks, 2 j.

AP 24401 – AP 24402 (př. č. L 47/2008/1–2): „Tulák Jack London“, pozvánka na literární večer, 29. 5. 2007, Památník Petra Bezruče, připravil a účinkoval Alfréd Strojček, 2 ks, 2 j.

XVI. Krabice inv. č. AP 24403 – AP 24436

pozvánky

35 j.

AP 24403 – AP 24404 (př. č. L 48/2008/1–2): „Petr Bezruč stále inspirující. Půl století s Bezručovou Opavou“. Spojené pozvánky na dvě výstavy v rámci 50. Bezručovy Opavy, 6. 9. – 17. 10. 2007, výstavní budova SZM, 2 ks, 2 j.

AP 24405 – AP 24406 (př. č. L 49/2008/1–2): „Vladimír Suchánek – Výběr z litografické tvorby“, pozvánka na výstavu, 5. 9. – 31. 10. 2007, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24407 – AP 24408 (př. č. L 50/2008/1–2): „Vladimír Suchánek – Výběr z litografické tvorby“, příležitostný tisk k výstavě, 5. 9. – 31. 10. 2007, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24409 – AP 24410 (př. č. L 51/2008/1–2): „Leopold Peřich – Texty“, pozvánka na představení knižního vydání edice textů Leopolda Peřicha, 6. 3. 2008, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24411 – AP 24412 (př. č. L 52/2008/1–2): „Ferdiš Duša a knižní kultura“, pozvánka na výstavu, 15. 4. – 15. 8. 2008, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24413–AP 24414 (př. č. L 53/2008/1–2): „Sergej Hrapov – Místo pod sluncem“, pozvánka na výstavu, 9. 9. – 24. 10. 2008, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24415–AP 24416 (př. č. L 54/2008/1–2): Odhalení busty Petra Bezruče – díla akademického sochaře

Zdeňka Kolářského, pozvánka na slavnostní odhalení busty Petra Bezruče, 15. 9. 2004, Knihovna Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 24 417 (př. č. L 55/2008/1): „Proměny Petra Bezruče“, pozvánka na výstavu k 100. výročí vydání Slezského čísla, 10. 4. – 8. 6. 2003, Muzeum Beskyd, Frýdek–Místek, 1 ks, 1 j.

AP 24418 (př. č. L 56/2008/1): „Petr Bezruč – dílo, odkaz, tradice“, pozvánka na výstavu, 12. 2. – 5. 3. 2004, Městské kulturní středisko Havířov, 1 ks, 1 j.

AP 24418 (př. č. L 56/2008/1): „Petr Bezruč – dílo, odkaz, tradice“, pozvánka na výstavu, 12. 2. – 5. 3. 2004, Městské kulturní středisko Havířov. Výstava je uspořádána ze soukromé sbírky Vlastimila Kočvary z Opavy. 1 ks, 1 j.

AP 24419 (př. č. L 57/2008/1): „Jak jsme znali Petra Bezruče“, pozvánka na vzpomínkovou besedu, 8. 9. 2001, Srub Petra Bezruče, Ostravice. Uspořádalo kulturní sdružení „Bezručův kraj“. 1 ks, 1 j.

AP 24420 (př. č. L 58/2008): „Život a dílo Petra Bezruče“, pozvánka na besedu, 8. 9. 2002, Srub Petra Bezruče, Ostravice. Připravilo kulturní sdružení „Bezručův kraj“ a Matice slezská, Frýdek–Místek. 1 ks, 1 j.

AP 24421 – AP 24422 (př. č. L 59/2008/1–2): „Osud Petra Bezruče a Slezských písní“, pozvánka na besedu se sekretářkou Petra Bezruče Zdenkou Tomáškovou, 10. 9. 2005, Srub Petra Bezruče, Ostravice, 2 ks, 2 j.

AP 24423 – AP 24424 (př. č. L 60/2008/1–2): „Dostaveníčko ve srubu“, pozvánka na besedu o Petru Bezručovi se Zdenkou Tomáškovou (9. 9. 2006), Srub Petra Bezruče, Ostravice, 2 ks, 2 j.

AP 24425 – AP 24430 (př. č. L 70/2008/1–6): 27. Moravský festival poezie „O štít Valašského Meziříčí“ – pozvánka, Zpravodaje – 3 čísla, texty básní pro 1. a 2. kolo, 7. – 9. 11. 1991, Valašské Meziříčí, 6 ks, 6 j.

AP 24431 – AP 24436 (př. č. L 71/2008/1–6): 28. Moravský festival poezie „O štít Valašského Meziříčí“ – pozvánka, Zpravodaje – 3 čísla, texty básní pro 1. a 2. kolo, 12. – 14. 11. 1992, Valašské Meziříčí, 6 ks, 6 j.

XVII. Krabice inv. č. AP 24437 – AP 24468

drobné tisky, pozvánky

32 j.

AP 24437 – AP 24444 (př. č. L 72/2008/1–8): Moravský festival poezie „O štít Valašského Meziříčí“ – Zpravodaje – 3 čísla, listina vítězů, scénář 1. a 2. kola, brožura 35 let MFP, sborník autorské soutěže „Krásné bolesti“, 8 ks, 8 j.

AP 24445 – AP 24453 (př. č. L 73/2008/1–9): 36. Moravský festival poezie, 23.–25. 11. 2005, Valašské Meziříčí, pozvánka, Zpravodaje – 3 čísla, scénář 1. a 2. kola, texty – literární soutěž (poezie), texty – literární soutěž (próza), publikace Terezy Jandové „Krásné bolesti“, 9 ks, 9 j.

AP 24454 – AP 24461 (př. č. L 74/2008/1–8): 37. Moravský festival poezie, 22.–24. 11. 2001, Valašské Meziříčí, pozvánka, Zpravodaje – 3 čísla, scénář 1. a 2. kola, texty – literární soutěž (próza), 8 ks, 8 j.

AP 24462 – AP 24468 (př. č. L 75/2008/1–7): 38. Moravský festival poezie „O štít Valašského Meziříčí“ (21.–23. 11. 2002, Valašské Meziříčí) – přihláška, pozvánka, Zpravodaje – 3 čísla, scénář 1. a 2. kola, 7

ks, 7 j.

XVIII. Krabice inv. č. AP 24468 – AP 24491

drobné tisky, pozvánky

23 j.

AP 24468 – AP 24473 (př. č. L 76/2008/1–5): 39. Moravský festival poezie „O štít Valašského Meziříčí“ – pozvánka, Zpravodaj – 2 čísla, scénář 1. a 2. kola, 5 ks, 5 j.

AP 24474 – AP 24481 (př. č. L 77/2008/1–8): 40. Moravský festival poezie „O štít Valašského Meziříčí“ – pozvánka, „Čtyřicátník“, informační list – 3 čísla, scénář 1. a 2. kola, „Ticho a hlas“, brožura k 40. výročí festivalu, Milan Šťastný: „V horečce blouznění“ – básnická sbírka, 8 ks, 8 j.

AP 24482 – AP 24485 (př. č. L 78/2008/1–4): 41. Moravský festival poezie (24. –26. 11. 2005, Valašské Meziříčí) – Zpravodaj – 2 čísla, scénář 1. a 2. kola, 4 ks, 4 j.

AP 24486 – AP 24491 (př. č. L 79/2008/1–6): 42. Moravský festival poezie „O štít Valašského Meziříčí“, 23. – 25. 11. 2005, Valašské Meziříčí, pozvánka, Zpravodaje – 3 čísla, scénář 1. a 2. kola, 6 ks, 6 j.

XIX. Krabice inv. č. AP 29804 – AP 29840

drobné tisky, pozvánky

37 j.

AP 29804 – AP 29805 (př. č. L 1/2011/1–2): „Písmeny proti zdi“ – pozvánka na literárně–hudební večer k významnému životnímu jubileu literárního vědce a básníka Ladislava Soldána, 21. 10. 2008, Památník Petra Bezruče, příprava a režie František Štěpán, 2 ks, 2 j.

AP 29806 – AP 29807 (př. č. L 2/2011/1–2): „Sto let od prvního vydání Slezských písní“, pozvánka na výstavu, 1. 4. – 16. 8. 2009, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 29808 – AP 29809 (př. č. L 3/2011/1–2): „Peter Klíčik – Fantastická zoologie“, pozvánka na výstavu, 7. 9. – 30. 10. 2009, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 29810 – AP 29811 (př. č. L 4/2011/1–2): „Futurismus, dadaismus, kubismus“, pozvánka na výstavu prací studentů Mendelova gymnázia v Opavě, 4. 2. – 23. 5. 2010, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 29812 – AP 29813 (př. č. L 5/2011/1–2): „Město literatury“ (Česká literatura v Opavě do roku 1938), pozvánka na výstavu, 3. 6. – 22. 8. 2010, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 29814 – AP 29815 (př. č. L 6/2011/1–2): „VÁŠ/Ž/NĚ. Igor Piačka–grafika, exlibris“, pozvánka na výstavu, 7. 9. – 24. 10. 2010, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 29816 – AP 29817 (př. č. L 7/2011/1–2): „Comestor. Otec Tří králů a šíření jeho Historie scholastiky v českých zemích“, pozvánka na výstavu, 9. 11. 2010 – 7. 1. 2011, Památník Petra Bezruče, 2 ks, 2 j.

AP 29818 – AP 29819 (př. č. L 8/2011/1–2): “Nebylo učiněno dost. Literárně–hudební večer k životnímu jubileu Mons. Josefa Veselého, pozvánka na literárně–hudební večer, 22. 6. 2009, Knihovna Petra Bezruče v Opavě. Připravila Zdeňka Pfefferová, 2 ks, 2 j.

AP 29820 (př. č. L 9/2011/1): „50. Bezručův výplaz na Lysou horu“, 120 let Klubu českých turistů, 1888–2008, programový leták – pozvánka, 14. 9. 2008, Ostravice, Lysá hora, 1 ks, 1 j.

AP 29821 – AP 29822 (př. č. L 10/2011/1–2): 52. Bezručova Opava „Mezi námi zvířaty“ programový

tisk, 2.–30. 9. 2009, vydalo statutární město Opava, 2 ks, 2 j.

AP 29823 – AP 29824 (př. č. L 11/2011/1–2): 53. Bezručova Opava „Láska – nekonečný příběh“ – programový tisk, 1.–27. 9. 2010. Vydalo statutární město Opava, 2 ks, 2 j.

AP 29825 – AP 29830 (př. č. L 12/2011/1–6): 43. Mezinárodní festival poezie „O štít Valašského Meziříčí“ – pozvánka, časový rozpis, seznamy účastníků, Zpravodaj č. 1 a č. 2, 22.–24. 11. 2007, Valašské Meziříčí, 6 ks, 6 j.

AP 29831 – AP 29834 (př. č. L 13/2011/1–4): 44. Moravský festival poezie – scénář I. a II. kola, Zpravodaj č. 1 a č. 2, 20.–22. 11. 2008, Valašské Meziříčí, 4 ks, 4 j.

AP 29835 – AP 29840 (př. č. L 14/2011/1–6): 46. Moravský festival poezie – program, Zpravodaj č. 1–3, scénář I. a II. kolo, 11.–13. 11. 2020, Valašské Meziříčí, 6 ks, 6 j.

XX. Krabice – přírůstky z let 2017–2018

drobné tisky, pozvánky, kotouč

14 j.

př. č. L 17/266/2018 – pozvánka na vernisáž výstavy „Ludmila Hořká. Doma na Hlučínsku“, Památník Petra Bezruče, Opava, 14. 2. 2012, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/268/2018 – pozvánka na vernisáž výstavy „Slova a obrazy v říši divů“, Památník Petra Bezruče, 3. 9. 2012, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/267/2018 – pozvánka na vernisáž výstavy „Dvě století české kultury s Máchou“, Památník Petra Bezruče, 16. 5. 2012, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/269/2018 – pozvánka na vernisáž výstavy „Krása a tajemství starého Nizozemí“, Památník Petra Bezruče, 15. 3. 2016, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/270/2018/ – trojlist „Abeceda literatury“ – vydáno u příležitosti stejnojmenné výstavy v Památníku Petra Bezruče, 15. 9. 2015 – 29. 2. 2016, 1 ks, 1 j.

AP 70/2 (př. č. L 17/332/2017): letáček „Óndra Łysohorsky, napsala Olga Kuchtová-Gójová, vydalo Okresní vlastivědné muzeum, Frýdek-Místek, 1990, 1 ks, 1 j.

AP 70/3 (př. č. L 17/333/2017): pozvánka na 60. večer Památníku Petra Bezruče „Věnc z bodláčí“, scénické pásmo z veršů Petra Bezruče a klavírních skladeb Leoše Janáčka, Opava, Památník Petra Bezruče, 5. 6. 1978, 1 ks, 1 j.

AP 70/4 (př. č. L 17/334/2017): autorský večer poezie „Kontakty“, Městský dům kultury Petra Bezruče, Opava, 17. 5. 1989, 1 ks, 1 j.

AP 70/5 (př. č. L 17/334/2017): pozvánka na uzavřené představení pro studenty Slezské univerzity, účinkují Jaromír Nohavica, Petr Vaněk a Jan Horák, Opava, studio Městského domu kultury Petra Bezruče, 1. 11. 1990, 1 ks, 1 j.

AP 70/6 (př. č. L 17/334/2017): pozvánka na besedu o samizdatové literatuře, přednáší Zbyněk Vybíral a Martin Pilař, zároveň s pozváním na „Filmové dialogy“ – aktuální dokumentární filmy z archivu, uvádí Jiří Siostrzonek, 15. a 17. 3. 1990, 1 ks, 1 j.

AP 70/7 (př. č. L 17/334/2017): pozvánka na vystoupení souboru „Cimbál v zahradě“, pořádá Klub

mladých při Městském domu Kultury Petra Bezruče, 8. 9. 1989, 1 ks, 1 j.

AP 70/8 (př. č. L 17/334/2017): pozvánka na divadlo jednoho herce „Bláznovy zápisky“, účinkuje Petr Vaněk, pořádá Klub mladých při Městském domu kultury Petra Bezruče, Opava, 9. 3. 1987, 1 ks, 1 j.

AP 70/9 (př. č. L 17/334/2017): pozvánka na taneční večer s pražskou skupinou „Večer v rytmu rock'n'rollu“, pořádá Klub mladých při Městském domě kultury Petra Bezruče, Opava, 12. 12. 1986, 1 ks, 1 j.

Kotouč – černý, z umělé hmoty, 1 ks, 1 j.

XXI. Krabice – přírůstky z roku 2019

drobné tisky, pozvánky

19 j.

př. č. L 17/3590/2019: pozvánka na přednášku „Petr Bezruč, básník průmyslu?“, přednáší Zdeněk Smolka, Památník Petra Bezruče, Opava, 17. 10. 2018, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/3591/2019: pozvánka na vernisáž výstavy „Václav Havel – Cesta svobody“, Památník Petra Bezruče, Opava, 11. 9. 2019, 2 ks, 2 j.

př. č. L 17/3567/2019/: letáček „Postavy a dílo“ – obsahuje citáty známých českých literárních kritiků, b.d., 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/3569/2019: pozvánka na vernisáž výstavy „Slezsko v pohádkách a pověstech“, Památník Petra Bezruče, Opava, 29. 1. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/3570/2019: pozvánka na přednášku „Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy“, Památník Petra Bezruče, Opava, 4. 6. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/3571/2019: pozvánka na přednášku „Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy“, Památník Petra Bezruče, Opava, 4. 6. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/3572/2019: pozvánka na vernisáž výstavy „Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy“, Památník Petra Bezruče, Opava, 16. 5. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/3573/2019: pozvánka na vernisáž výstavy „Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy“, Památník Petra Bezruče, Opava, 16. 5. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/84/2019: knížka básní „No tak mám diagnózu“, autorka Helena Jombíková, vydala Charita Opava, Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené, Vlastovičky u Opavy, 2016, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/80/2019: pozvánka na „Vzpomínkové odpoledne o spisovateli Janu Rohlovi“, Památník Petra Bezruče, Opava, 20. 2. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/81/2019: pozvánka na „Vzpomínkové odpoledne o spisovateli Janu Rohlovi“, Památník Petra Bezruče, Opava, 20. 2. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/78/2019: pozvánka na vernisáž výstavy „Slezsko v pohádkách a pověstech“, Památník Petra Bezruče, Opava, 29. 1. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/79/2019: pozvánka na vernisáž výstavy „Slezsko v pohádkách a pověstech“, Památník Petra Bezruče, Opava, 29. 1. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/76/2019: pozvánka na „Autorské čtení slovenských básníků“, Památník Petra Bezruče, Opava, 1. 3. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/77/2019: pozvánka na „Autorské čtení slovenských básníků“, Opava, 1. 3. 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/83/2019: letáček s nabídkou edukačního programu pro školy k výstavě „Slezsko v pohádkách a pověstech“, 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/82/2019: letáček s nabídkou edukačního programu pro školy – literární vycházky „Život a dílo Petra Bezruče“, 2019, 1 ks, 1 j.

př. č. L 17/2/2019: Kniha L. Kuba – malíř, etnograf, spisovatel, 1946, 1 ks, 1 j.

Literatura

KNOP-KOSTKOVÁ, Eliška. *Výběrový katalog pozůstalostí ve správě Památníku Petra Bezruče*. Opava, 2012. Bakalářská práce. Slezská univerzita. Vedoucí práce Mgr. David Váhala. Uloženo v PPB SZM.

Kolektiv autorů. *Literární fondy a pozůstalosti uložené v PPB v Opavě*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2014–2017. Dostupné <http://www.szm.cz/rubrika/317/expozicni-arealy/pamatnik-petra-bezruce-opava/literarni-fondy-v-ppb.htm>: ml Zpracovaly TOMÁŠOVÁ, Tereza (2014), DRAGONOVÁ, Martina a Monika SZTURCOVÁ (2017).

ŠÍL, Jiří. Historický vývoj a současný stav sbírkového fondu Památníku Petra Bezruče Slezského zemského muzea. In: *Petr Bezruč – bard prvý, co promluvil (sborník z vědecké konference, konané 21.-22. září 2017 u příležitosti stého padesátého výročí narození Vladimíra Vaška)*. Ostravská univerzita, Ostrava: 2018, s. 100–118. ISBN 978-80-7599-004-4.

Seznam použitých zkratk

AP	– inventární číslo
b. d.	– bez datace
CZV	– Celozávodní výbor
ČSAV	– Československá akademie věd
j.	– jednotka
L	– literární
ll	– list
LŠU	– Lidová škola umění
MěNV	– Městský národní výbor
MFP	– Moravský festival poezie
MNV	– Městský národní výbor
Mons.	– Monsignor
n. p.	– národní podnik
PF	– novoročenka

- PNP – Památník národního písemnictví
PPB – Památník Petra Bezruče
př. č. – přírůstkové číslo
rkp. – rukopis
SČS – Svaz českých spisovatelů
SMO – Slezské muzeum Opava
SNP – Slovenské národní povstání
strojop. – strojopis
SZM – Slezské zemské muzeum
TJ – Tělovýchovná jednota
VŽKG – Vítkovické železářny Klementa Gottwalda
ZK – Závodní klub
ZV ROH – Závodní výbor revolučního odborového hnutí

Příloha 21 – Návštěvní řád Slezského zemského muzea

Návštěvní řád Slezského zemského muzea

Návštěvní řád Slezského zemského muzea (dále jen SZM) navazuje na vydané Směrnice Slezského zemského muzea o poskytování standardizovaných veřejných služeb, je vyvěšen ve všech návštěvních prostorách SZM a zveřejněn na informačních webových stránkách SZM (www.szm.cz).

I. Všeobecná ustanovení

1. Návštěvními prostorami SZM se rozumí vymezené prostory určené pro individuální i hromadnou veřejně přístupnou prohlídku prezentovaných sbírek formou expozic, výstav či doplňkových kulturních akcí a programů.
2. Přístupnost těchto prostor je časově vymezena stanovenou návštěvní dobou, je poskytována za finanční úhradu (vstupné) a se stanoveným rozsahem služeb zodpovědných pracovníků SZM. Časové vymezení doby návštěvnosti i výše vstupného jsou zveřejňovány v jednotlivých návštěvních prostorách a na webové stránce SZM (www.szm.cz).
3. Prodej vstupenek je zahájen současně s otevřením výstavních prostor, končí zpravidla 30 minut před ukončením návštěvní doby.
4. Specifické žádosti návštěvníků na komentované prohlídky, umožnění vstupu mimo návštěvní dobu, poskytnutí zvláštních druhů prezentace poznatků i výsledků muzejní dokumentace lze zajistit na základě předchozí žádosti a dohody s pověřenými pracovníky SZM individuálně.
5. Výše vstupného do expozic, na výstavy a další akce je stanovena individuálně a diferencovaně, jeho vyznačení je prezentováno v pokladnách návštěvních prostor a na webové stránce SZM (www.szm.cz) a je v souladu s výší ceny uváděné na prodávaných vstupenkách.
6. SZM poskytuje výhody a slevy ze stanovené ceny vstupného individuálním a hromadným návštěvníkům na základě podmínek sjednaných mezi SZM a organizacemi nabízejícími koordinované služby v rámci rozvoje turistického cestovního ruchu, spolupráce muzeí, kulturních zařízení apod. Výhody a slevy jsou prezentovány v jednotlivých návštěvních prostorách a na webové stránce SZM (www.szm.cz). Mimo uvedené časově vymezené výhody a slevy může ředitelka SZM na základě konkrétní žádosti poskytnout jednorázové výhody a slevy.
7. SZM je oprávněno, a návštěvník vstupem do prostor SZM dává souhlas k tomu, aby SZM mohlo pořádit ve svých prostorách fotografie návštěvníků.
8. SZM je oprávněno fotografie použít pouze a výhradně k účelu propagace SZM. Propagace SZM se realizuje zejména pomocí webových stránek a muzejního zpravodaje.
9. Souhlas návštěvníka s pořízením fotografií jeho osoby a s následným použitím fotografií k propagačním účelům, se uděluje na dobu neurčitou.
10. Pořízením a použitím fotografií nebude nepřímým způsobem zasaženo do oprávněných zájmů člověka.

II. Ochrana kulturních památek a bezpečnost sbírek

1. Návštěvníci jsou povinni řídit se pokyny službu konajících zaměstnanců SZM (průvodkyně, pokladní, ostraha). Chovat se musí ukázněně. Jakékoli poškozování či odcizení sbírek a majetku je trestné a vzniklou škodu musí škůdce SZM neprodleně odstranit či nahradit. Při skupinových výpravách nese odpovědnost vedoucí (např. učitel, vychovatel). Vstup je zakázán osobám pod vlivem alkoholu nebo návykových látek.
2. Před vstupem do výstavních prostor vybavených šatnou je návštěvník povinen odložit v šatně veškeré předměty o rozměrech větších než 30 x 40 cm nebo delších než 40 cm. Jsou to např. deštníky, brašny, tašky a veškerá zavadla nošená na zádech. Svrchní oděv (kabáty a pláště) se odkládají v šatně a není přípustné jej nosit ve výstavních prostorách s sebou.
3. Je zakázáno jakkoli poškozovat sbírky i jiný majetek zejména:
  - a. dotýkat se vitrín a vystavených předmětů,
  - b. psát nebo malovat po zdech a stěnách nebo je jinak poškozovat,
  - c. opouštět prohlídkovou trasu,
  - d. rušit hlukem (hudbou, nepovoleným zpěvem, reprodukcí hudby, hlasitými projevy a podobnou činností) návštěvníky či výklad průvodce,
  - e. vstupovat do objektů se psy či jinými zvířaty,
  - f. odhazovat odpadky mimo odpadkové koše.
4. Fotografování vystavených exponátů ve výstavních prostorách je povoleno výhradně pro osobní potřebu a to bez použití blesku a stativu a po zaplacení příslušného poplatku. Fotografující osoba musí viditelně nosit kupón opravňující k fotografování. Výjimky povoluje ředitelka SZM či vedoucí daného úseku. V případě povolení je autor snímku povinen zajistit při zveřejnění dodržení podmínek zachování autorského práva a zveřejnit údaje, že fotografované předměty jsou majetkem SZM či v jeho správě. Filmování, pořizování audio záznamů je zakázáno. Muzeum je schopno zajistit profesionální fotografování i videozáznam vlastními pracovníky na základě objednávky a za finanční úhradu.
5. Vybrané prostory, které jsou monitorovány kamerovým systémem, musí být označeny grafickým symbolem a upozorněním.
6. Ve výstavních prostorách, mimo místa k tomu přímo vyhrazená, je zakázáno jíst, pít, kouřit, používat vlastní audiovizuální prostředky a mobilní telefon.
7. Do venkovních expozic SZM je zakázán vstup se psy (s výjimkou vodících psů), jízdními koly, na kolečkových bruslích a na koloběžkách.

III. Požární ochrana (dále jen PO) a bezpečnost návštěvníků

1. Návštěvníci se ve venkovních expozicích SZM nesmí odchýlit od vymezených tras z důvodu vlastní bezpečnosti.
2. Uvnitř návštěvnických objektů je přísně zakázáno kouřit a manipulovat s otevřeným ohněm. V případě vzniku požáru jsou návštěvníci v průběhu prohlídky povinni řídit se pokyny pracovníků SZM.
3. V případě úrazu návštěvníka zajistí službu konající zaměstnanec první pomoc nebo přivolání lékařské pomoci.
4. Návštěvníci nesmí poškozovat nebo zneužívat věcné prostředky PO a požární bezpečnostní zařízení.
5. Důležitá telefonní čísla:
  - 112 tísňová linka
  - 150 hasiči
  - 155 rychlá záchranná služba
  - 158 policie

IV. Závěrečná ustanovení

1. SZM nenese žádnou odpovědnost za úrazy a škody vzniklé z důvodu porušení Návštěvního řádu SZM.
2. Návštěvníci mohou vyjádřit své připomínky, poznatky, zážitky, zkušenosti z prohlídky v návštěvní knize, jež je vedena v každém návštěvním prostoru. V případě stížnosti na poskytované služby se kromě zápisu mohou obrátit na příslušného vedoucího pracovníka, jeho zástupce nebo přímo na vedení SZM.
3. Tento návštěvní řád vstupuje v platnost dnem podpisu ředitelky SZM.

V Opavě dne 16. 9. 2015
Č. j. SZM/001986/2015/KASZM

Mgr. Jana Horáková
ředitelka

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bc. et Bc. Eva Schwanová
Katedra:	Výtvarné výchovy
Vedoucí práce:	Mgr. Monika Dokoupilová
Rok obhajoby:	2020

Název práce:	<i>Vývoj muzejní pedagogiky v Památníku Petra Bezruče (Představení Památníku Petra Bezruče a jeho aktivit směrem k veřejnosti a školám)</i>
Název v angličtině:	<i>The Museum Pedagogy Development at the Petr Bezruč Memorial (The Presentation of the Petr Bezruč Memorial and its Activities towards the Public and Schools)</i>
Anotace práce:	<p>Závěrečná práce se zabývá vývojem muzejní pedagogiky Památníku Petra Bezruče v Opavě a představuje jeho aktivity směrem k veřejnosti a školám. Teoretická část popisuje kulturně výchovnou činnost Památníku Petra Bezruče od počátku jeho vzniku v roce 1956 až do roku 2019. Dále objasňuje cíle a obsah literární komunikace v Památníku Petra Bezruče a zmiňuje charakter expozice a výstavního prostoru.</p> <p>Praktická část uvádí souhrn edukačních aktivit realizovaných v Památníku Petra Bezruče v letech 2018 a 2019 a předkládá praktické poznatky z muzejní pedagogiky soustředěné za dobu více než třicetileté praxe v uvedené instituci. Dále představuje možnosti a plány do budoucnosti v oblasti tvorby a realizace edukačních programů pro školy i směrem k veřejnosti. Součástí práce je</p>

	<p>rovněž rozsáhlejší příloha, která m.j. obsahuje dílčí soupis fondu 70 - <i>Všeobecné literární archiválie</i> a může posloužit studentům a badatelům v oblasti muzeologie, archivnictví, památkové péči, historie a bohemistiky jako archivní pomůcka pro studium.</p>
<p>Klíčová slova:</p>	<p>Památník Petra Bezruče, muzejní pedagogika, edukační programy, neformální vzdělávání, zážitková pedagogika, český jazyk a literatura, kulturně výchovná činnost, archivní pomůcka</p>
<p>Anotace v angličtině:</p>	<p>This diploma thesis is concerned with the development of museum education in the Petr Bezruč Memorial and introduces its activities to the public and schools. The theoretical part describes the cultural and educational activities of the Petr Bezruč Memorial in Opava from its foundation in 1956 until 2019. It further clarifies the aims and content of literary communication in the Petr Bezruč Memorial and mentions the character of the exhibition and the exhibition space.</p> <p>The practical part presents a summary of educational activities carried out by the Petr Bezruč Memorial in 2018 until 2019. These programmes are based on the knowledge and experience that the author has gained during more than thirty years of working in the institution. This diploma thesis also presents future possibilities and plans in the field of creation and implementation of educational programmes for schools and the public. Furthermore, the thesis contains attachment consisting of <i>General literary archival materials and a partial inventory of fund 70</i>, which can serve students and researchers in the field of museology, archives, monument care, history and bohemistics as an</p>

	archive study aid.
Klíčová slova v angličtině:	The Petr Bezruč Memorial, museum pedagogy, educational programs, informal education, experiential education, Czech language and literature, cultural and educational activities, an archiv aid
Přílohy vázané v práci:	Letáky spolu s pracovními listy k vybraným edukačním programům a fotodokumentace ke dvou z nich. Dílčí soupis <i>fondu 70 – Všeobecné (literární) archiválie. Návštěvní řád Slezského zemského muzea.</i>
Rozsah práce:	107 stran
Jazyk práce:	Čeština